

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра кібербезпеки та програмного забезпечення

На правах рукопису

Хохлов Олексій Юрійович

Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD

Спеціальність: 125 «Кібербезпека»

Освітній ступінь: бакалавр

Науковий керівник:

Коваленко Анна Степанівна

(підпис)

(дата)

кандидат технічних наук

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ О.А. Смірнов

(підпис)

ПБ

« _____ » _____ 2021 р.

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет
Центр Заочної та дистанційної освіти
Кафедра Кібербезпеки та програмного забезпечення
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 125 Кібербезпека

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
д.т.н., проф.
_____ **О.А.Смірнов**
« 11 » січня 2021 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Хохлову Олексію Юрійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи *Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMД*

керівник роботи *Коваленко Анна Степанівна, канд. техн. наук*

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу № 135-02 від 24.12.2020 року

2. Строк подання студентом роботи до захисту *22.05.2021 р.*

3. Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи: *Метою розробки є програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMД*

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Призначення та область використання.

2. Перегляд аналогічних існуючих систем.

3. Опис і обґрунтування проектних рішень.

4. Етапи програмування системи.

5. Впровадження системи в промислову експлуатацію.

6. Висновки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Структурна схема системи *1 аркуш*

Функціональна схема системи *1 аркуш*

Діаграма процесів *1 аркуш*

Блок-схема алгоритму роботи додатку *2 аркуша*

6. Дата видачі завдання « 11 » січня 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної бакалаврської роботи	Строк виконання етапів кваліфікаційної бакалаврської роботи	Примітка
1.	Аналіз існуючих систем	10.03.2021 р.	
2.	Постановка задачі, оформлення ТЗ	15.03.2021 р.	
3.	Розробка моделі компонента	20.03.2021 р.	
4.	Розробка структур даних	25.03.2021 р.	
5.	Розробка алгоритмів зв'язку та відображення	30.03.2021 р.	
6.	Програмування алгоритмів	10.04.2021 р.	
7.	Оформлення ПЗ	17.04.2021 р.	
8.	Попередній захист роботи	14.05.2021 р.	

Студент _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Хохлов О.Ю. Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD. 125 Кібербезпека. Центральноукраїнський національний технічний університет. Кропивницький. 2021.

В даній кваліфікаційній бакалаврській розроблено програмне забезпечення, яке призначено для системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

Метою розробки є програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

Результат роботи – програмна реалізація системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

В процесі роботи над програмною моделлю виконано аналіз існуючих апаратних та програмних засобів. В повній мірі описані всі компоненти розробленого програмного забезпечення.

Розроблено зручний інтерфейс користувача. Наведені інструкції по роботі з програмними засобами.

Програма може використовуватися на ПЕОМ архітектури IBM PC з ОС Windows XP/Vista/7/8/10.

Програму розроблено в середовищі Delphi 10.4 Sydney.

Ключові слова: кібербезпека, NPMD

ABSTRACT

Khokhlov O.Yu. Distributed NPMD cybersecurity system software. 125 Cybersecurity. Central Ukrainian National Technical University. Kropyvnytskyi. 2021

In this bachelor's qualification, software has been developed that is designed for a distributed NPMD cybersecurity system.

The purpose of the development is cybersecurity system software distributed by NPMD.

The result is a software implementation of a distributed cybersecurity system NPMD.

In the process of working on the software model, an analysis of existing hardware and software was performed. All components of the developed software are fully described.

Developed user-friendly interface. Instructions for working with software are given.

The program can be used on an IBM PC with Windows XP / Vista / 7/8/10.

The program is developed in the environment of Delphi 10.4 Sydney.

Keywords: cybersecurity, NPMD

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ І ТЕРМІНІВ	2
ВСТУП.....	3
1 ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ОБЛАСТЬ ВИКОРИСТАННЯ	5
1.1 Призначення системи.....	5
1.2 Область застосування	6
2 ПЕРЕГЛЯД АНАЛОГІЧНИХ ІСНУЮЧИХ СИСТЕМ	10
2.1 Огляд існуючих систем, технологій, архітектур та програмних рішень за профілем теми кваліфікаційної бакалаврської роботи.....	10
2.2 Обґрунтування вибору засобів для побудови системи та мови програмування	19
2.3 Розгорнута постановка завдання	25
3 ОПИС І ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ	27
3.1 Опис функціонування системи	27
3.2 Розробка структурної схеми.....	31
3.3 Розробка функціональної схеми	37
3.4 Розробка діаграми процесів	42
4 РЕАЛІЗАЦІЯ РОБОТИ. РОЗРАХУНКИ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДАНІ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ВІРНІСТЬ ПРОЕКТНИХ ТА ПРОГРАМНИХ РІШЕНЬ	44
4.1 Розробка блок-схем та опис алгоритмів функціонування системи	44
4.2 Захист розробленого програмного забезпечення.....	60
5 ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ В ПРОМИСЛОВУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ	62
6 ОСНОВНІ ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Вим.	Арк.	№ докум.	Підп.	Дата				
Розроб.		Хохлов О.Ю.			Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMД	Лім.	Аркуш	Аркушіів
Перев.		Коваленко А.С.				Б	1	72
Н.контр.		Гермак В.С.			ЦНТУ КБ-19СКЗ			
Затв.		Смірнов О.А.						

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ І ТЕРМІНІВ

ЦОД	–	центр обробки даних
DPI	–	deep packet inspection, глибоке дослідження пакетів
HPE	–	Hewlett Packard Enterprise
QoS	–	quality of service, якість обслуговування
ICMP	–	Internet Control Message Protocol, протокол міжмережєвих керуючих повідомлень
ITSM	–	IT Service Management, автоматизація керування ІТ-послугами
NNMi	–	Network Node Manager i
NPM	–	Network Performance Monitoring, моніторинг продуктивності мережі
NPMD	–	моніторинг й діагностика продуктивності мереж
NTP	–	Network Time Protocol, протокол мережевого часу
SDN	–	software-defined networking, програмно-обумовленої мережі
SNMP	–	Simple Network Management Protocol, простий протокол мережевого керування

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		2

ВСТУП

Актуальність теми. Застосунки для моніторингу продуктивності мережі (Network Performance Monitoring) і для моніторингу й діагностики продуктивності мереж (NPM) мають життєво важливе значення для ефективного функціонування мереж. Двадцять років тому основне завдання системних менеджерів полягало в забезпеченні надійного доступу до мережі й достатньої пропускної здатності для застосунків, серверів і кінцевих точок. Мережеві інженери, в основному, використовувалися для рішення завдань чотирьох нижніх рівнів мережевої моделі OSI, результатом чого були загальні черги ресурсів і пропускна здатність для потоків даних і всього мережевого трафіку.

Однак, збільшення складності мережевого устаткування й дизайну мережевої інфраструктури – у комбінації зі збільшенням навантаження на ці мережі – назавжди змінила особа мережевого менеджменту. Завдяки якості обслуговування (quality of service, QoS) і методам формування трафіку (traffic shaping) залежно від пріоритетів застосунків, мережеве устаткування тепер може розділяти й нарізати потоки даних і обробляти їхнім відповідним чином. Це переводить фокус уваги на надавані мережеві сервіси через верхні, 4-7 рівні мережевої моделі OSI, що, у свою чергу, вимагає здійснення більш складного мережевого моніторингу. І отут у гру вступають застосунки для моніторингу продуктивності мережі.

Уся кількість, що збільшується, підприємств із жорсткими вимогами до надійності також обумовлює необхідність у застосунках для моніторингу продуктивності мережі. Мережева архітектура стає усе більш складною, а доставка застосунків стає усе більш чутливою вчасності. При цьому вартість помилки росте настільки швидко, що сучасний інструментарій для моніторингу

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		3

продуктивності мережі повинен мати безпрецедентну комбінацію масштабованості, продуктивності й зручності використання.

Мета й завдання дослідження. Метою роботи є програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

Для досягнення поставленої мети визначена програма дослідження, що складається з наступних завдань:

- Огляд існуючих систем кібербезпеки розподіленої NPMD.
- Дослідження системи кібербезпеки розподіленої NPMD.
- Програмна реалізація системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

Практична цінність отриманих результатів полягає в тому, що розроблені алгоритми дозволяють успішно вирішувати задачі розподіленої NPMD.

Таким чином, виходячи з вищеперерахованого, програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD, є актуальною задачею, яка потребує вирішення у даній кваліфікаційній бакалаврській роботі.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		4

1 ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ОБЛАСТЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Призначення системи

Фокус уваги систем моніторингу мережі спрямований на підвищення продуктивності й надійності мережі, а також сприяє наданню більш ефективних комунікацій. На які з можливості цих інструментів вам варто звернути особливо пильну увагу? Ця стаття познайомить вас із перевагами, які ви одержите від впровадження надійної платформи моніторингу продуктивності мережі.

Вам доведеться витратити значну кількість часу й грошей, щоб правильно спроектувати й реалізувати основу для моніторингу продуктивності мережі корпоративного класу. І тому ви повинні чітко розуміти не тільки, які функціональні можливості стануть вам доступні з пакетом програм для моніторингу продуктивності мережі, але й чи будуть ці можливості насправді корисні для інфраструктурного підрозділу вашої компанії.

Приміром, одні з вас виявлять, що їм зараз потрібні тільки основні функції моніторингу, але згодом вони б прагли впровадити й використовувати більш складний інструментарій. Інші – навпаки, порахують, що краще відразу ж, з першого дня почати впровадження повнофункціональної системи для моніторингу продуктивності мережі. Однак, рішення більшості з вас виявляться десь посередине. У рамках даної роботи ми детально розберемося, для спостереження за чому ці орієнтовані на продуктивність системи моніторингу мережі використовуються, і в яких ситуаціях їх основні функціональні можливості мають найбільше значення.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		5

1.2 Область застосування

Одним з очевидних трендів по впровадженню застосунку для моніторингу продуктивності мережі є необхідність швидко вирішувати проблеми, викликані змушеною бездіяльністю мережі або її сегмента. Хоча ідеальним рішенням було б від одного кінця й до іншого побудувати повністю надлишкову мережу, але в переважній більшості випадків це нереально здійснити. Це може бути зв'язане як з обмеженнями в самій архітектурі, так і з неможливістю забезпечити резервування на фізичному рівні, або, із чим нам у реальному житті доводиться зустрічатися набагато частіше, наш бюджет попросту не дозволить використовувати повністю надлишковий підхід. Тому, коли під час інциденту автоматизований перехід на інший ресурс не представляється можливим, те наступним на черзі кращим рішенням буде розробка й розгортання комплексної платформи, яка б дозволила здійснювати моніторинг мережі для виявлення й оповіщення персоналу про те, що відбулося (або може відбутися) переривання з'єднання. Переваги такого підходу очевидні – чому швидше проблема може бути ідентифікована, тем швидше вона може бути виправлена.

У деяких випадках вам буде досить впровадити інструментарій для моніторингу мережевих пристроїв і індивідуальних з'єднань. Оповіщення на основі збору лог-повідомлень також є популярним інструментом. У багатьох інших випадках вам знадобитися здійснювати повноцінний моніторинг мережі аж до рівня застосунків. Переважна більшість сучасних систем моніторингу мережі пропонують можливість моніторингу виконання функцій тільки на мережевому рівні або здійснення моніторингу й вивід оповіщень про виникаючі проблеми як на мережевому, так і прикладному рівнях. Крім того, механізми поглибленої інспекції пакетів даних можуть швидко знайти проблеми із продуктивністю в критичних точках мережі.

Завдяки різкому збільшенню числа застосунків для спільної роботи в реальному часі, таких, як передача голосу й відео, а також росту числа архітектур

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		6

розподілених застосунків – мережі з переміщуваними даними зараз більш чутливі вчасно, чому коли-або колись. Наслідком цього є необхідність потоки даних для застосунків з малим часом очікування ідентифікувати, відзначити й обробити з більш високим пріоритетом, чому інші дані, що проходять через ті самі мережеві підключення. Основним засобом для виконання цих типів завдань є технологія якості обслуговування (QoS), що дозволяє надавати різним класам трафіку різні пріоритети в обслуговуванні. Пристрою другого й третього рівня (працюючі на цих рівнях у мережевій моделі OSI), такі як маршрутизатори й комутатори, зконфігуровані з підтримкою політик QoS, на основі яких і формується черговість їх дій.

Звичайно, в ідеальному світі технологія QoS буде завжди правильно налаштована по всій мережі від одного її кінця й до іншого. Але реальність така, що QoS або зовсім не налаштована, або погано зконфігурована десь на шляху передачі даних. Ця маленька помилка може стати серйозною проблемою для чутливих вчасно комунікацій. Виявлення цих проблем вручну найчастіше вимагає реєстрації й перевірки кожної конфігурації QoS уздовж усього шляху передачі даних. З іншого боку, багато систем для моніторингу мережі мають функціональні можливості для аналізу якості обслуговування, такі як мережеві протоколи NetFlow або sFlow, які дозволяють автоматично ідентифікувати неефективні або неправильно налаштовані політики QoS.

Віртуалізація центрів обробки даних і оверлейні мережі найчастіше приховують лежачі в їхній основі мережеві проблеми. І в якийсь момент адміністраторам мережі прийде шукати несправності, як на рівні віртуальних мереж, так і на лежачому в їхній основі фізичної мережі, у розпачливих спробах знайти й розв'язати проблеми із продуктивністю. Багато ІТ-відділів мають тільки інструменти для здійснення моніторингу або першого варіанта, або другого. І навіть якщо в них є можливість провести моніторинг і того, і іншого, це може виявитися абсолютно незалежний друг від друга інструментарій.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		7

Багато сучасних застосунків для моніторингу продуктивності мережі дозволяють здійснити моніторинг як фізичних, так і віртуальних мережевих архітектур, і визначити, у якій площині мережі перебуває проблема. Це дозволяє адміністраторам мережі зі служби технічної підтримки мати повну видимість усієї мережі, що стає усе більш важливою вимогою в міру додавання нових технік віртуалізації й оверлейних структур.

Виявлення й усунення мережевих і прикладних проблем – це одне завдання. Пошук основної причини проблеми – зовсім інше завдання. У дуже більших і складних мережах існує висока ймовірність здійснити виправлення або реалізувати тимчасові рішення, які розв'яжуть безпосередню проблему, але ніколи не усунуть основну причину її виникнення. У багатьох випадках, щоб виникла проблема була все-таки вирішена, застосування такого підходу приведе до внесення неефективних і навіть драматичних мережевих змін, хоча основна причина, яка насправді розташувалася на верхньому рівні мережевої моделі OSI, залишиться невиявленою.

Багато систем моніторингу мережі пропонують додатковий інтелектуальний інструментарій для збору й аналізу різних мережевих і прикладних подій. Отримані в такий спосіб звіти можуть установити залежність або, принаймні, допоможуть ізолювати від першоджерела проблеми, з якого всі й почалося. Коли всі правильно зконфігуровано й налагоджене, інтелектуальний інструментарій системи моніторингу значно полегшує пошук основної причини, допомагаючи адміністраторові мережі сфокусуватися на проблемі й перевірити корельовану інформацію. А оскільки сучасні застосунки для моніторингу продуктивності мережі здійснюють збір даних аж до прикладного рівня, багато основних причин проблем, які раніше залишалися непоміченими, тепер можуть бути ідентифіковані й належним чином виправлені.

Потенційна можливість інтеграції такої великої кількості корисних інструментів для моніторингу мережі й продуктивності в єдиній, об'єднаній системі є дуже привабливою. Канули в лету ті дні, коли доводилося незалежно

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		8

використовувати моніторинг SNMP, лог-файли серверів, колектори NetFlow і аналізатори пакетів. Тепер ми можемо об'єднати всі ці корисні можливості в єдиному продукті для моніторингу продуктивності мережі. Більше того, створюючи єдине вікно, ми також створюємо єдине сховище даних, для якого звіти й інтелектуальні застосунки можуть бути зроблені за допомогою потужних методів кореляції даних.

Таким чином, виходячи з вищеперерахованого, програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPM, є актуальною задачею, яка потребує вирішення у даній кваліфікаційній бакалаврській роботі.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		9

2 ПЕРЕГЛЯД АНАЛОГІЧНИХ ІСНУЮЧИХ СИСТЕМ

2.1 Огляд існуючих систем, технологій, архітектур, програмних рішень за профілем теми кваліфікаційної бакалаврської роботи

Зробити правильний вибір серед доступних на ринку інструментів для моніторингу продуктивності мережі може виявитися складним завданням. У рамках даної роботи ми розкладемо на складові частини відмінності між представленим на ринку «топовими» продуктами й детально проаналізуємо сильні й слабкі сторони кожного із цих застосунків.

Коли мова заходить про вибір застосунку для моніторингу продуктивності мережі для вашої організації, ви, буквально, одержуєте вибір з десятків продуктів. Але, замість того, щоб перевантажувати свою мережу зайвою функціональністю, найкраще процес закупівлі почати з дослідження представлених на ринку продуктів. Також гарною ідеєю буде провести оцінку застосунку для моніторингу продуктивності мережі з погляду найбільш необхідного вам функціонала.

Ми виділили п'ять найважливіших критеріїв вибору необхідного вам застосунку, які потрібно було оцінити й проранжувати по ступеню важливості залежно від ваших завдань. У цій роботі ми проведемо короткий огляд деяких реальних сценаріїв застосування для кожного із цих критеріїв і покажемо, які конкретні інструменти для моніторингу продуктивності мережі мають найбільша вага в кожній з категорій. Продукти для моніторингу продуктивності мережі з погляду обраних нами критеріїв розташувалася в такий спосіб:

1. Поточний стан вашої інфраструктури:
 - Riverbed SteelCentral.
 - NetScout (Fluke Networks) Visual TruView.
 - SolarWinds Network Performance Monitor.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		10

2. Інтеграція з існуючими інструментами технічної підтримки вашої корпоративної мережі:

- Cisco Prime Network Analysis Module.
- Hewlett Packard Enterprise (HPE) Network Node Manager i (NNMi).
- ScienceLogic EM7.

3. Потреби / можливості для оптимізації мережі, а також виявлення й аналізу проблем:

- Viavi Solutions Observer Analyzer.
- Cisco Prime Network Analysis Module.
- NetScout (Fluke) Visual TruView.

4. Масштабованість і простота впровадження:

- SevOne Cluster.
- Infosim StableNet.
- ScienceLogic EM7.

5. Можливості звітності:

- Infosim StableNet.
- SevOne Cluster.
- CA Technologies Application Performance Management.

Далі ми зупинимося більш детально на кожній із цих категорій й докладно розберемося, чому продукт одного з постачальників може бути більш кращим вибором для задоволення конкретних потреб бізнесу.

Поточний стан вашої інфраструктури

Коли ви дивитеся на поточний стан вашої інфраструктури, ви можете звести все до трьох основних факторів. По-перше, це загальний розмір вашої мережі. Наступним фактором буде те, чи зосереджена більшою частиною ваша мережа на одному фізичному місці розташування або складається з декількох розподілених сегментів. І, нарешті, вам варто глянути на поточну складність вашої мережі з погляду віртуалізації. Чим більш віртуалізована ваша мережева

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		11

інфраструктура, тим більше вам необхідно спеціалізованого інструментарію, який забезпечить вам видимість цих віртуальних шарів.

Наприклад, припустимо, що ви управляєте мережею середнього розміру, яка, в основному, являє собою централізовану мережу з віртуальними й не віртуальними серверами у вашому центрі обробки даних. Для таких випадків, як цей, найбільше доречно, швидше за все, буде використовувати такий продукт, як SolarWinds Network Performance Monitor. Ця повнофункціональна система контролю й оповіщення проста в установці й забезпечує необхідна кількість інструментарію для моніторингу віртуалізації й застосунків, щоб більшість користувачів одержали все, що їм потрібно, але без усяких надмірностей.

З іншого боку, платформа SteelCentral від компанії Riverbed найкраще підійде для більших, сильно розподілених мереж. Особливо ефективно цей застосунок при аналізі продуктивності застосунків від одного кінця глобальної комп'ютерної мережі й до іншого, через усі WAN-з'єднання, на яких, у тому числі, використовується різний інструментарій для оптимізації продуктивності, такий, як, приміром, сімейство продуктів Steelhead від тієї ж компанії Riverbed.

І, нарешті, якщо основна складність вашого завдання орієнтована на оптимізацію конкретних застосунків, то програмно-апаратний комплекс для моніторингу продуктивності ключових бізнес-застосунків і каналів зв'язку Visual TruView від компанії NetScout стане для вас кращим вибором. NetScout Visual TruView пропонує розширений інструментарій для аналізу застосунків, а також у цього застосунку є розширені можливості для здійснення моніторингу продуктивності голосових і відео потоків даних.

Інтеграція з існуючими інструментами технічної підтримки вашої корпоративної мережі

Якщо ви вже маєте працездатну мережу й IT-інструментарій для здійснення її технічної підтримки, було б непогано, якби ваша нова система для моніторингу продуктивності мережі могла взаємодіяти із цими застосунками, що дозволило б вам одержати додаткову функціональність. Компанія ScienceLogic,

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		12

наприклад, має велика кількість стратегічних партнерств, що гарантують, що застосунки цього програмного й сервісного вендору добре інтегруються із продуктами інших компаній. Так, застосунок EM7 від компанії ScienceLogic прекрасно інтегрується з застосунком ServiceNow – популярною платформою автоматизації керування IT-послугами (IT Service Management, ITSM).

Якщо ви управляєте мережевою інфраструктурою, яка багато в чому зав'язана на апаратних і програмних застосунках компанії Cisco, тоді лінійка інструментів для моніторингу продуктивності мережі Cisco Prime стане для вас очевидним вибором. Програмне забезпечення Cisco Prime використовує вбудовані й запатентовані технології, орієнтовані на специфіку роботи мережевого устаткування компанії Cisco, і дозволяє реалізувати розподілений підхід до застосунку завдання організації моніторингу й збору даних при відносно низькій загальній вартості впровадження.

І, нарешті, якщо ви шукаєте застосунок для інтеграції з погляду автоматизації мережі, уважно придивитесь до платформи Hewlett Packard Enterprise Network Node Manager і. Якщо ви об'єднаєте цей застосунок із програмним забезпеченням HPE Network Automation для ефективного впровадження змін, автоматизації настроювання системи, адміністрування системи безпеки, ви раптово виявите, що одержали можливість для керування конфігураціями, а також проведення відновлень і резервного копіювання для великої кількості продуктів вашої мережевої інфраструктури, у якій використовується устаткування від різних постачальників.

Потреби / можливості для оптимізації мережі, а також виявлення й аналізу проблем

І потреби, і можливості для оптимізації мережі значно варіюються від однієї мережі до іншої. Вони дійсно сильно залежать від типу мережевої інфраструктури, якої ви управляєте, а також запускених у ній застосунків. У цьому випадку вам потрібно детально зважити одержувані переваги, які вам

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		13

принесе оптимізація мережі, на противагу створюваному при цьому додатковому рівню складності. На щастя, на ринку існують пропозиції для будь-якої ситуації.

Якщо вам потрібний застосунок для проведення глибокого аналізу пакетів з метою вирішення будь-яких проблем і одержання, в остаточному підсумку, тонкого настроювання продуктивності мережі, то застосунок Observer Analyzer на базі платформи Viavi Solutions Observer повинне стати вашим пріоритетним вибором. Відзначимо також, що апаратні буфери Observer Gigastor для тривалого захвату, індексування й зберігання даних, а також застосунку завдань безпеки або аналізу продуктивності по праву вважаються одними із кращих у галузі.

З іншого боку, застосунок Prime Network Analysis Module від компанії Cisco пропонує, як певні можливості для здійснення глибокої перевірки, так і більш спрощені й узагальнені звіти про продуктивність, які легше зрозуміти менш досвідченим мережевим адміністраторам.

Потоки даних у режимі реального часу, такі як голосові й відео застосунки, можуть одержати максимальну віддачу від застосування застосунків для моніторингу продуктивності мережі. Якщо ваша організація в значній мірі залежить від поточних даних, то відмічуваний нами вже в другий раз програмно-апаратний комплекс NetScout Visual TruView повинен стати вашим вибором. Застосунок NetScout Visual TruView має розширені можливості для здійснення вибору шляхи передачі по мережі голосу й відео, а також усунення проблем із продуктивністю, що дозволяє гарантувати, що потокове аудіо й відео буде доставлено від одного кінця до іншого по найшвидшому з можливих шляхів.

Масштабованість і простота впровадження

Значна кількість часу й зусиль потрібно для правильної імплементації інструментів корпоративного класу для моніторингу продуктивності мережі. Ваш вибір постачальника продукту в цім питанні відіграє критично важливу роль, оскільки деякі інструменти для моніторингу продуктивності мережі легше в розгортанні, чому інші. Крім того, надто важливо переконатися, що обране вами програмне забезпечення має достатні можливості масштабування, щоб

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		14

задовольнити ваші зрослі майбутні потреби. Коли справа доходить до питань простоти розгортання й масштабованості, мало хто може зрівнятися з застосунком Cluster Architecture компанії SevOne, відомої також як платформа SevOne Cluster. Цей застосунок використовує однорангову архітектуру мережі на основі пристроїв. Ви просто впроваджуєте необхідне вам кількість пристроїв і додаєте пристрою, коли вони вам знадобляться. Кожний пристрій у такій мережі з'єднано один з одним і функціонує як розподілена система з єдиним вікном для керування.

Інші компанії пропонують різні продукти залежно від розміру мережі, на якій вони будуть розгорнуті. Застосунок Infosim StableNet, приміром, поставляється у двох різних варіаціях: Telco і Enterprise. Основна різниця між ними полягає в тому, що версія застосунку Telco пропонує більше модулів і більш пов'язані із сервісом-провайдером інструменти моніторингу. Крім того, варіація Telco підтримує масштабування до набагато більших розмірів. Таким чином, якщо ви припускаєте, що ваша IT-інфраструктура перетерпить експонентний ріст, ви повинні орієнтуватися на вибір підходящого вам продукту, коли вибираєте правильний застосунок для моніторингу продуктивності мережі.

Ще одним способом підготуватися до майбутнього росту вашої мережі й спростити імплементацію нового інструментарію є розгортання різної функціональності застосунку для моніторингу продуктивності мережі протягом певного періоду часу. Гнучка цінова модель компанії ScienceLogic є очевидною перевагою в цій ситуації. Так, для свого застосунку EM7 для моніторингу продуктивності мережі компанія ScienceLogic використовує багаторівневу модель залежно від кількості пристроїв, які планується контролювати. Приміром, якщо відразу ви прагнете здійснювати моніторинг 100 мережевих пристроїв, ви просто здобуваєте ліцензію на 100 пристроїв. Потім, коли ви будете готові відслідковувати більша кількість пристроїв, вам просто потрібно буде придбати додаткові ліцензії відповідно до ваших потреб.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		15

Можливості звітності

Використання звітності застосунків для моніторингу продуктивності мережі стрімко росте. Так, приміром, багато ІТ-магазини використовують її, щоб мати можливість визначати тенденції переміщення потоку даних, а також мати прозорий контроль над відповідністю технічним умовам і угоді про рівень сервісу. Якщо вам потрібна можливість працювати зі звітами, але ви не прагнете витратити свій час на створення своїх власних шаблонів з нуля, застосунок Infosim StableNet надасть вам на вибір широкий спектр шаблонів для формування звітів.

З іншого боку, застосунок CA Technologies Application Performance Management є одним із самих широко відомих інструментаріїв для моніторингу продуктивності мереж з погляду гнучкості можливостей звітності. Наприклад, якщо ІТ-адміністратори й менеджери прагнуть створювати свої власні звіти, інструментарій Application Performance Management може бути використаний для створення й керування індивідуальними обліковими записами користувачів. Рівень привілеїв кожному обліковому запису може бути скоректований, щоб контролювати, що у звітах конкретних користувачів може, а що не може бути відображене. Крім того, підтримується широкий спектр форматів для створення звітів, у тому числі PDF, XML, Microsoft Word і Excel. Це корисно для здійснення імпорту й об'єднання даних з інших інструментів для моніторингу при необхідності створення єдиного, об'єднаного звіту.

І, нарешті, якщо ви потребуєте досить специфічної історії звітності з використанням вихідних даних, на противагу зведеним даним, які зводяться до середніх значень, вас обов'язково потрібно глянути на SevOne Cluster. Цей застосунок для моніторингу продуктивності мережі може зберігати вихідні дані протягом одного року. Це дозволить вам сформулювати дуже специфічні звіти з повною історією того, що відбулося у вашій мережі в будь-який момент часу.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		16

Огляд застосунків NetScout (Fluke Networks) TruView

Компанія Fluke Networks (тепер уже NetScout) працює на ринку застосунків для моніторингу й діагностики продуктивності мереж (NPM) уже давно й починала своє співробітництво в далекому 2006 році через партнерство з компанією NetQoS і поставляючи на ринок застосунок за назвою Application Performance Appliance.

Після придбання компанії Crannog Software і інтеграції їх застосунку з Application Performance Appliance на ринку з'явився застосунок TruView, яке по суті своєї об'єднало в одному пристрою всі можливості необхідні для моніторингу продуктивності мережі, застосунків і Voip.

Відмінною рисою TruView є відсутність яких-небудь схованих ліцензій, що дозволяє легко оцінити бюджет проекту й сукупну вартість володіння. Застосунок TruView по методу «Усе включене» ідеально підходить для середніх компаній, які мають невеликий ЦОД або більшу серверну й близько 10-12 ключових сервісів. Модель TruView-4300, маючи чотири порти по 1 Гбіт/сек, легко впорається з контролем продуктивності цих сервісів, і дозволить зрозуміти через що вони гальмують: мережа, застосунок або сервер. А застосунок TruView Live з легкістю його доповнить у випадку міграції на гібридну IT-інфраструктуру й переходом у хмари.

У випадку якщо компанія велика й у власному володінні перебуває великий ЦОД, те система TruView може бути впроваджена у вигляді розподіленого застосунку, який покриє IT-інфраструктуру будь-якого розміру. На сьогодні є вже велике кейсів по впровадженню застосунку в транснаціональних компаніях, а також у великих українських компаніях. Але при цьому однаково кількість компонентів обмежено по суті трьома різними серверами.

Розподілена архітектура NetScout TruView

TruView Central – мозок розподіленої системи TruView і по суті центральна консоль керування, відображення інформації й створення звітів.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		17

TruView Central поставляється у вигляді сервера або диска DVD для установки на віртуальну машину.

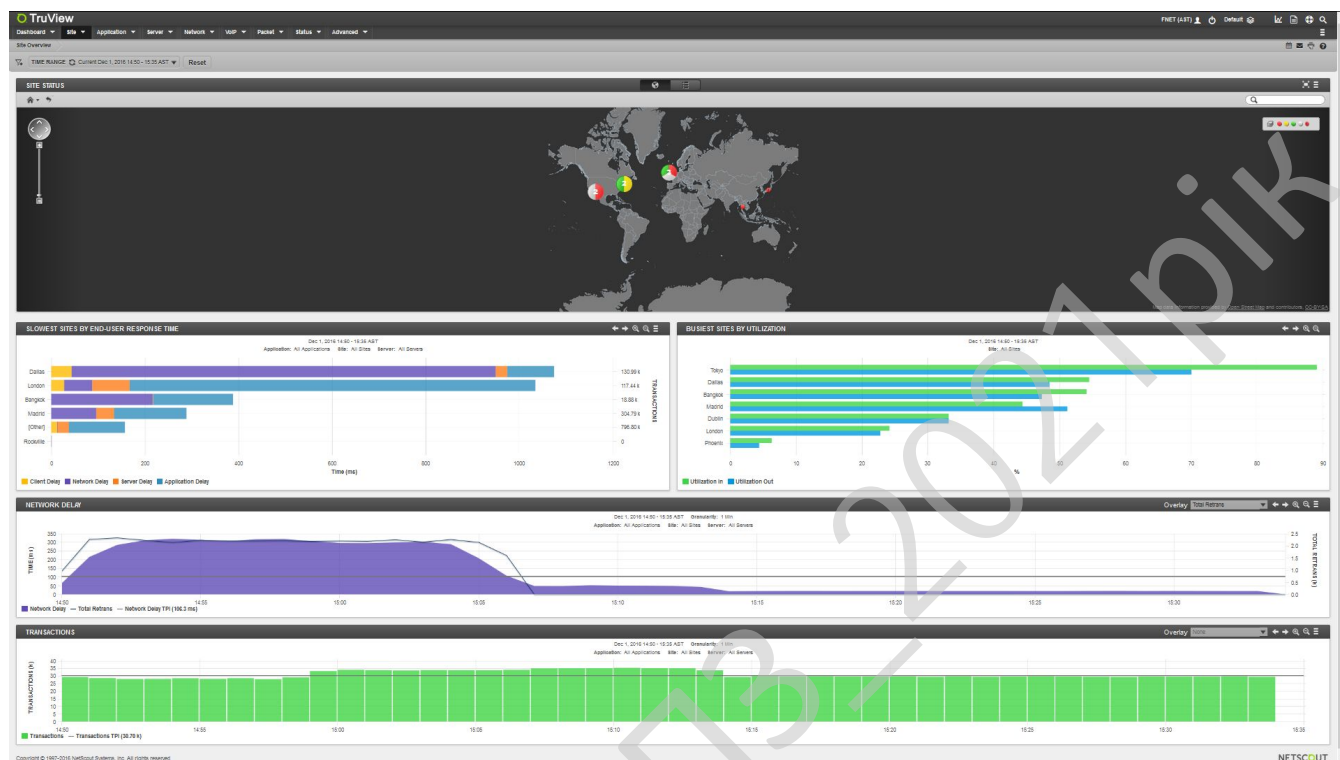

Рисунок 2.1 – Інтерфейс користувача TruView

Пакетний колектор TruView Flow

Цей пристрій є серцем застосунку TruView і ухвалює на себе всі пакети з реальним трафіком і запитами користувачів, які проходять по каналах зв'язку. Колектор може бути двох моделей – TruView 4300 (про нього писали вище) і TruView 6300. Модель 6300 має два інтерфейси 10 Гбіт/сек і пропускну здатність 10 Гбіт/сек у режимі stream to disk, що підтверджене незалежними тестами. Далі пакетний колектор робить дедуплікацію пакетів і зберігає дані для наступного аналізу й відображення в TruView Central. При побудові розподіленої системи моніторингу продуктивності застосунків і сервісів кілька колекторів можуть бути заведені на TruView Central. Ніяких ліцензій для підключення колектора в TruView Central не потрібно.

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата
------	------	----------	--------	------

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

18

Застосунок TruView є самим збалансованим і прозорим для впровадження й бюджетування, тому що не містить схованих ліцензій і полягає всього із трьох компонентів, що помітно полегшує його впровадження. Якщо застосунків не багато, то досить моделі TruView 4300, якщо інфраструктура більша, то масштабування здійснюється шляхом придбання додаткових пакетних колекторів.

Висновок

Ми сподіваємося, що ви знайшли представлені вам вище основні критерії для здійснення покупки й складений на їхній основі порівняльний аналіз Топ-інструментів досить корисними у вашій погоні за ідеальним застосунком для моніторингу продуктивності мережі. Але не варто забувати, що ми пройшлися тільки по частині з величезної різноманітності доступного вам інструментарію для моніторингу продуктивності мережі. Ми свідомо розв'язали зосередити наша й ваша увага на 10 конкретних продуктах, тому що саме вони на думку різних інформаційних джерел є одними із кращих доступних сьогодні на ринку інструментів для моніторингу продуктивності мережі, що дозволяють реалізувати різні сценарії впровадження.

2.2 Обґрунтування вибору засобів для побудови системи та мови програмування

Embarcadero Delphi, раніше Borland Delphi і Codegear Delphi, – інтегроване середовище розробки ПЗ для Microsoft Windows, Mac OS, iOS і Android мовою Delphi (що раніше носила назву Object Pascal), створена спочатку фірмою Borland і на даний момент приналежна й розроблювальна Embarcadero Technologies. Embarcadero Delphi є частиною пакета Embarcadero RAD Studio і поставляється в чотирьох редакціях: Community (поширюється безкоштовно й має обмежену ліцензію на використання в комерційних цілях), Professional, Enterprise і Architect.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		19

Delphi 10.4 Sydney

Випущено 26 травня 2020 року. RAD Studio Delphi 10.4 забезпечує значно поліпшену високопродуктивну нативну підтримку Windows, кращу продуктивність розробки, миттєві підказки code completion, прискорення виконання коду із синтаксисом керованих записів, поліпшення виконання паралельних завдань на сучасних багатоядерних CPU, а також містить більш 1000 виправлень багів, поліпшення продуктивності середовища й бібліотек і багато чого крім того.

Основні можливості Delphi 10.4.1:

- Істотні розширення для Windows: поліпшення для застосунків на моніторах 4K High DPI, інтеграція з новим WebView2 на базі Chromium, використання розширених title bars, таких же, як в Office, Explorer, Google Chrome.

- Керування пам'яттю в Delphi тепер стандартизоване на всіх підтримуваних платформах – мобільних, настільних і серверних – використовувачи класичну реалізацію керування пам'яттю об'єктів.

- Істотне поліпшення Delphi Code Insight (без можливого блокування IDE – в окремому процесі), що допоможе при роботі з великими проектами.

- Тип даних Delphi «record» тепер підтримуть довільні ініціалізацію, фіналізацію й операції копіювання.

- Розширена підтримка бібліотек C++: ZeroMQ, SDL2, SOCI, libSIMDpp і Nematode.

- Відладник Win 64 (на LLDB) і збирач для C++.

- Поліпшення для C++: Включена велика кількість поліпшень STL з Dinkumware.

- Підтримка Metal Driver GPU для macOS і iOS.

- Вбудований Fmxlinux.

- Компонент Twebbrowser для iOS тепер реалізований на Wkwebview API.

Реалізація компонента Media Player для macOS тепер використовує Avfoundation.

						КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			20

Реалізований заново стилізуємий FMX компонент ТМето на платформі Windows значно поліпшений і тепер має відмінну підтримку ІМЕ.

- Численні поліпшення швидкості й стабільності роботи нашої бібліотеки The Parallel Programming Library (PPL).

- Додані оновлені драйвери для FireBird, PostgreSQL і SQLite.

- Клієнтські бібліотеки HTTP і REST Client розширені застосунковими можливостями роботи з HTTPS. Також були розширені можливості підтримки Amazon AWS services

- У технологію Visual LiveBindings внесена безліч поліпшень, у тому числі швидкодії, що стосуються, застосунків на VCL і FireMonkey

RAD Studio 10.4 Короткий огляд:

- Істотні розширення для Windows. Створення застосунків, що чудово виглядають, із чіткими елементами інтерфейсу на 4к моніторах High DPI за допомогою нової гнучкої підтримки стилів елементів керування на екрані. Інтеграція із сучасними, безпечними web-технологіями від Microsoft – новим WebView2 на базі Chromium. Використання сучасних розширених title bars, таких же, як в Office, Explorer, Google Chrome, у своїх проєктах. Істотні поліпшення надійності налагодження в новому відладнику для C++ Windows 64-bit.

- Зросла продуктивність розробки. Ріст продуктивності за рахунок миттєвої реакції підказок code completion у середовищі IDE. Краща сумісність із уже наявною кодовою базою, і спрощення програмування за рахунок уніфікованої архітектури керування пам'яттю. Швидке зв'язування даних і візуальних елементів за допомогою розширеної технології Visual LiveBindings з підвищеною швидкістю. Просте використання розповсюджених бібліотек C++, наприклад, ZeroMQ, SDL2, SOCI, libSIMDpp і Nematode. Оновлена підтримка Amazon AWS cloud.

- Поліпшення швидкодії і якості. Більш 1000 поліпшень швидкодії і якості. Краща ефективність коду за допомогою нового синтаксису custom managed records. Більш швидке виконання паралельних завдань на сучасних

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		21

багатоядерних CPU. Переконаєтеся в прискоренні відображення на екрані з підтримкою Metal API на macOS і iOS. Краща сумісність із уже наявною кодовою базою й спрощення програмування за рахунок уніфікованої архітектури керування пам'яттю.

Істотне поліпшення Delphi Code Insight

Як найбільше й головне поліпшення інструментів програмування Delphi за багато років, в 10.4 Delphi Code Insight реалізований через Language Server Protocol (LSP). LSP – це технологія генерації результатів для code completion, навігації й інших сервісів в окремому процесі. Це значить, що code completion і Code Insight одержать більш точні результати без блокування IDE. 10.4 забезпечує набагато більш високу продуктивність розроблювачів, які працюють із більшими проектами, що містять мільйони рядків коду.

Delphi Custom Managed Records

Ключове розширення мови Delphi: тип даних Delphi «record» тепер підтримуть довільні ініціалізацію, фіналізацію й операції копіювання. Управляйте тем, як ці структури створюються, копіюються й звільнюються з допомогу вашого коду, який буде виконуватися у відповідний момент.

Це розширює потужність конструкцій records в Delphi, які використовуються щоб одержати більшу ефективність у порівнянні із класами.

Єдине керування пам'яттю

Керування пам'яттю в Delphi тепер стандартизоване на всіх підтримуваних платформах – мобільних, настільних і серверних – використовувачи класичну реалізацію керування пам'яттю об'єктів.

У порівнянні з Automatic Reference Counting (ARC), це дає кращу сумісність із існуючим кодом і спрощує написання компонентів, бібліотек і застосунків.

ARC модель керування пам'яттю model залишилася для керування рядками й посиланнями на тип інтерфейсу на всіх платформах. Для C++ це означає, що при створенні й звільненні Delphi-style класів в C++

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		22

використовується звичайне керування пам'яттю, як у будь-якого heap-allocated класу C++, що значно знижує складність коду.

Розширена підтримка бібліотек C++

В 10.4 ми портували багато популярних бібліотек C++ у C++Builder.

Забезпечивши оптимізовану підтримку бібліотек ZeroMQ, SDL2, SOCl, libSIMDpp і Nematode, поряд із уже підтримуваними Boost і Eigen, які можуть бути додані за допомогою менеджера пакетів Getit.

Win 64-відладник і збирач для C++

В 10.4 з'явився новий відладник C++ для Windows 64-bit. Відладник заснований на LLDB і показує значне збільшення стабільності при налагодженні 64-bit застосунків поряд з новими відладочними можливостями, такими як перегляд і інспекція типів начебто рядків C++ і Delphi, а також колекцій STL, включаючи std::vector, std::map і інших. Крім того, згенерована для застосунку відладочна інформація має інший внутрішній формат, сприяючи більш стабільному й багатому на можливості процесу налагодження, більш докладним перегляду й інспекції в debug-time.

Підвищення якості й швидкодії інструментів

- Велика кількість поліпшень STL від Dinkumware.
- Поліпшені деякі найважливіші методи й області RTL, на базі поліпшень сумісності з популярними бібліотеками C++.
- Поліпшена підтримка Snake.
- Велика кількість виправлень для підвищення стабільності і якості.
- Відновлення Windows API – Обновлено й додали безліч декларацій API щоб добитися ще більшої інтеграції із платформою Windows.
- Загальні вдосконалення в бібліотеці доступу до БД FireDAC, включаючи оновлені драйвера для FireBird, PostgreSQL і SQLite. Вибір статичного або динамічного підключення SQLite до застосунку.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		23

Змінені стилі VCL для High DPI

В 10.4, архітектура стилізації VCL була суттєво розширена для підтримки High DPI і 4K моніторів. Тепер усі елементи UI на формі VCL автоматично масштабуються під відповідне до монітора дозвіл для показу форми. Був оновлений API стилізації для підтримки стилів high DPI.

Кожний графічний елемент UI може бути обраний з наборів різних масштабів і масштабований до потрібного DPI, що дає чітке зображення елементів UI на всіх моніторах.

Нові High DPI стилі й стилізація окремих VCL компонент

Обновлено велике число вбудованих і преміальних VCL стилів для підтримки нового режиму стилізації High-dpi. Це дозволяє вам створювати застосунку з відмінним дизайном для всіх моніторів.

Розроблювачі VCL застосунків тепер можуть використовувати трохи VCL стилів на різних формах в одному застосунку або в різних компонентах на одній формі. Це також включає стилізацію компонентів загальною темою для платформи. Крім застосункової гнучкості використання стилів, це дозволяє використовувати нестилізовані компоненти із зовнішніх бібліотек в VCL застосунках, що використовують стиль.

Поліпшена кроссплатформеність

- Додана підтримка Metal Driver GPU для macOS і iOS.
- Крім підтримки останнього iOS SDK, в RAD Studio 10.4 розроблювачі можуть задовольнити нові вимоги Apple до набору стартових екранів.
- Реалізований заново стилізуємий FMX компонент TМемо на платформі Windows значно поліпшений і тепер має відмінну підтримку IME.
- Користувачам редакцій Enterprise або Architect доступна повна інтеграція Fmlinux з IDE для створення клієнтських застосунків Linux з GUI.
- Компонент Twebbrowser для iOS тепер реалізований на Wkwebview API.
- Реалізація компонента Media Player для macOS тепер використовує Avfoundation.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		24

Оновлений менеджер пакетів Getit

Менеджер пакетів Getit в IDE був значно вдосконалений.

Дати випуску релізів пакетів тепер видні, і можливе сортування списку по цих датах; відбір тільки встановлених пакетів, контенту, доступного тільки при наявності підписки, багато чого іншого.

Універсальний інсталятор для установки Online і Offline

В 10.4 включений новий універсальний інсталятор, який використовує технологію на базі Getit. Цей інсталятор підтримує як online, так і offline (з ISO) варіанти установки.

Тепер обоє варіанта установки дозволяють вам указати початковий набір можливостей RAD Studio для установки, наприклад, свою комбінацію мов програмування й цільових платформ, мов інтерфейсу, і додавати до нього або видаляти непотрібне в будь-який момент.

2.3 Розгорнута постановка завдання

Згідно з технічним завданням на кваліфікаційну бакалаврську роботу, реалізації підлягає програмне забезпечення, яке призначено для системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

В процесі розробки кваліфікаційної бакалаврської роботи необхідно виконати наступний обсяг роботи:

- а) провести аналіз існуючих систем-аналогів для виявлення їх позитивних і негативних якостей. Результати аналізу врахувати в подальших розробках;
- б) вибрати та обґрунтувати методику побудови системи контролю роботи технологічного обладнання на виробництві в автоматизованому режимі. Розробити функціональну та структурну схеми системи;
- в) розробити програмне забезпечення системи кібербезпеки, що дозволить реалізувати поставлену технічним завданням задачу. Побудувати блок-схеми алгоритмів програми та підпрограми;

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		25

г) організувати інтерфейс користувача з метою формування та виводу на екран ЕОМ повідомлень про некоректні дії користувача та нестандартні ситуації в роботі технологічного обладнання;

д) розробити рекомендації по організаційних та методичних заходах, які забезпечать впровадження системи в промислову експлуатацію та її подальшу успішну експлуатацію;

е) провести розрахунки по визначенню економічної ефективності розробленої системи;

ж) розробити заходи по охороні праці при впровадженні та експлуатації системи, а також розробити заходи з цивільного захисту;

з) сформулювати висновки про виконаний обсяг робіт та одержані результати.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		26

3 ОПИС І ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ

3.1 Опис функціонування системи

Вибір правильної корпоративної системи для моніторингу продуктивності мережі означає розуміння всіх можливостей цього інструментарію, і як вони можуть підтримати індивідуальні потреби вашої організації.

Тому що системи для моніторингу продуктивності мережі складаються з досить широкого діапазону інструментів для проведення моніторингу, здійснення оптимізації, формування звітності, а також пошуку й усунення несправностей, те надто важливо, щоб ІТ-фахівці розуміли й могли пріоритизувати ті специфічні інструменти, які найбільш важливі для їхньої організації. Але для того, щоб зробити це, їм потрібно одержати більш глибоке розуміння того, які постачальники й представлені на ринку продукти найбільше підійдуть під конкретну мережеву інфраструктуру. Кожен з застосунків від конкретних вендорів має як сильні, так і слабкі сторони для кожного компонента. І це неодмінно слід урахувати при виборі підходящого вам застосунку.

Поточний стан вашої інфраструктури

Однієї з перших речей, на яку варто звернути увагу, коли ви перебуваєте в пошуку застосунку для моніторингу продуктивності мережі, є поточний стан вашої мережі. Деякі виробники спеціалізуються на дуже більших мережах компонентів, що полягають із тисяч, мережевої інфраструктури й обслуговуючих високорозвинені центри обробки даних (ЦОД). Фокус уваги інших вендорів спрямований на наданні менших і більш простих у керуванні продуктів для ринку малого й середнього бізнесу.

Іншим важливим фактором є кількість віртуалізації у вашій мережі. Залежно від того, чи є це віртуалізацією серверів з використанням гіпервізорів або контейнерів, мережевими оверлеями або, навіть, початковим етапом

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		27

програмно-обумовленої мережі (software-defined networking, SDN), різні застосунки для моніторингу продуктивності мережі відрізняються у своїй здатності забезпечувати видимість усередині таких віртуальних середовищ.

У те ж саме час переконаєтеся, що ви маєте досить чітке розуміння, як можливості кожного постачальника інструментарію для моніторингу продуктивності мережі співвідносяться з вашою глобальною обчислювальною мережею й хмарним оточенням. В одних випадках конкретний сервіс-провайдер хмарних обчислень може обмежити видимість застосункам від певних постачальників застосунків для здійснення моніторингу пристроїв і збору статистики. В інших випадках ці обмеження будуть не важливі. Це дійсно залежить від хмари, яку ви використовуєте, і від послуг, які сервіс-провайдер пропонує. Деякі постачальники застосунків для моніторингу продуктивності мережі краще, чим інші, коли мова йде про аналіз віддаленого вузла або продуктивності при роботі з даними в «хмарі». Якщо це важливо для вас, переконаєтеся, що цей пункт перебувати високо у вашому списку пріоритетів вибору конкретного застосунку для моніторингу продуктивності мережі.

Інтеграція з існуючими інструментами технічної підтримки вашої корпоративної мережі

Ви можете виявитися в ситуації, коли у вас уже є бажання їх зберегти – деякі інструменти для моніторингу продуктивності мережі. Так, багато виробничих застосунків уже могли пройти процес серйозного настроювання, і вже наявні у вас на даний момент можливості для моніторингу буде складно відтворити з новим інструментарієм. Але в той же час ви можете придивлятися до ринку застосунків для моніторингу мережі, щоб органічно інтегрувати більш просунутий інструментарій для здійснення оптимізації, пошуку несправностей і формування звітів. У подібній ситуації дуже важливо чітко розуміти, як нове програмне забезпечення для моніторингу продуктивності мережі буде інтегруватися із уже існуючими інструментами. Швидше за все ця комбінація не буде настільки безшовної, як при використанні єдиного уніфікованого підходу,

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		28

але багато сучасних продуктів для моніторингу продуктивності мережі здатні здійснювати пошук несправностей і робити аналіз, опираючись на дані журналу подій і інші доступні вам джерела інформації про стан мережі процесах, що й відбуваються в ній.

Можливості для оптимізації мережі, а також виявлення й аналізу проблем

Одним зі способів зрозуміти, як найкраще використовувати у вашій мережі застосунок для моніторингу продуктивності мережі, – це подумати про завдання, які у вас є на даний момент. У вас у мережі є деякі застосунки, які повільно працюють по незрозумілій причині? Чи вважаєте ви, що ваші мережеві адміністратори постійно витрачають свій час на розслідуванні складних проблем з продуктивністю, в марних намаганнях довести або спростувати, що ця проблема знаходиться в мережі. Ці й подібні питання ви повинні задати собі, коли ви міркуєте про рівень оптимізації, а також нових можливостях по пошукові й усуненню неполадок, які ви бажаєте бачити у своєму майбутньому застосунку. Адже деякі продукти простіше у використанні, але не в змозі забезпечити той рівень деталізації, який надають більш складні інструменти.

Продукти для моніторингу продуктивності мережі суттєво відрізняються в можливостях збору пакетів для застосування глибокого дослідження пакетів (deep packet inspection, DPI), а також методах і типах даних, що збираються, потоку. Деякі методи використовують розподілене програмне забезпечення для збору більшої частини цих даних, у той час як інші методи для цих цілей використовують апаратні пристрої або саме мережеве устаткування. Кожний метод має різні рівні деталізації збору даних для проведення наступного аналізу. Тому ваш вибір перебуває в прямої залежності від ваших конкретних потреб.

Масштабованість і простота впровадження

Крім того, ви повинні передбачити перспективи росту вашої мережі в недалекому майбутньому, а також проблеми, які можуть перешкодити розгортанню конкретної системи для моніторингу продуктивності мережі.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		29

Продукти для моніторингу мережі відрізняються друг від друга як по показниках масштабованості, так і по складності впровадження. Деякі продукти вигідно виділяються легкістю масштабування, у той час як інші застосунки набагато більш складні в цьому аспекті. Крім того, деякі постачальники можуть запропонувати вам вибір з різних продуктів залежно від розміру вашої мережі. Тому, перш, ніж прийняти остаточне рішення, переконайтеся, що у вас є чітке розуміння своїх нинішніх і майбутніх вимог, і що ви не зіштовхнетеся із ситуацією, коли ви швидко переростете обраний вами продукт, і вам незабаром прийде здійснити заміну встановленого раніше застосунку на більш підходящу для вашої мережі версію продукту.

Складність впровадження різних застосунків для моніторингу продуктивності мережі також може бути істотним фактором. Незважаючи на те, що деякі проблеми можуть бути пов'язані з поточною зрілістю вашої мережі – наприклад, чи налаштовані протокол мережевого часу (Network Time Protocol, NTP) і централізоване ведення журналів, – вам слід також урахувати, що деякі продукти для зняття статистики про продуктивність мережі просто складніше встановити й налаштувати, чим інші.

Іншим фактором, що прямо впливають на складність впровадження, є те, чи прагнете ви відразу розгорнути на вашій мережі всі можливості системи моніторингу, або ви розраховуєте на поетапний підхід протягом декількох місяців, а то й років? Залежно від вашої мережевої архітектури, ви можете бути не в змозі використовувати вже сьогодні всі обрані вами можливості, але ви можете передбачити необхідність цього функціонала в недалекому майбутньому. Одним із прикладів такого підходу може служити бажання використовувати обраний вами застосунок у тому числі й для моніторингу віртуальних серверів і мережевих оверлеїв. У цей момент ці технології у вас не використовуються, але ви плануєте розгорнути їх у якийсь момент у майбутньому.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		30

Можливості звітності

Деякі інструменти для моніторингу продуктивності мережі містять у собі як стандартні, що так і настроюються можливості по формуванню звітів. Якщо звітність має важливе значення для вашої організації, то просунуті можливості по формуванню звітів стають важливим фактором при виборі конкретного застосунку.

Так, звичайно, якщо ви багато уваги приділяєте звітності, то ви, цілком імовірно, уже маєте інструментарій для формування звітів, який ви й ваше вище керівництво волієте використовувати. Якщо останній приклад ставиться до вас, тоді вбудований у продукт інструментарій для формування звітів буде не так важливий. Замість цього вам необхідно буде ретельно вивчити застосунки для моніторингу продуктивності мережі, які можуть відправляти аналітичні дані в конкретний інструментарій для формування звітів, на який ви покладаетесь. Переконаєтесь, що інструменти сумісні, і що вони забезпечують необхідний вам рівень деталізації.

3.2 Розробка структурної схеми

Застосунки для моніторингу й діагностики продуктивності мережі одержали активний розвиток у міру прискорення мереж передачі даних і появи нових складних корпоративних застосунків і сервісів. Які ж основні можливості й особливості, якими ці застосунки мають зараз? Представляємо вашій увазі п'ять найбільш значимих функціональних можливостей для керування сучасними, високошвидкісними, багаторівневими сервісами й мережами.

Давним-давно мережеві інженери, що обслуговують мережі масштабу підприємства, повинні були просто забезпечувати доступ до мережі й достатню пропускну здатність з'єднання для зв'язку з різними серверами, а також коректної роботи застосунків і кінцевих пристроїв. З погляду мережевої моделі OSI, основний акцент їх роботи був спрямовано на рівні 1-4. Верхні шари моделі OSI у

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		31

більшій або меншому ступені ігнорувалися, тому що потоки даних і весь трафік передавалися по мережі через загальні смуги пропускання й черги ресурсів.

Час ішов, і мережеве устаткування ставало усе складніше, дозволивши по-різному, аж до конкретної точки мережі, ідентифікувати й обробляти різні потоки даних. Для цих цілей використовувалися різні моделі якості обслуговування (quality of service, QoS) і методи формування трафіку (traffic shaping) залежно від пріоритетів застосунків. Крім того, усі зростаюча залежність від критично важливих для бізнесу застосунків змусила мережевих інженерів розбиратися з верхніми рівнями мережевої моделі OSI, щоб вони могли допомогти ідентифікувати будь-які інциденти або проблеми, пов'язані з мережею, серверною операційною системою, програмним забезпеченням для віртуалізації й самими додатками. Але для того, щоб це зробити, необхідний інструментарій, щоб мати можливість ідентифікувати подібні проблеми й коректно їх усунути.

Здебільшого застосунки для моніторингу й діагностики продуктивності мережі розвилися з більш традиційного й менш складного програмного забезпечення для моніторингу мережі. Ці інструменти моніторингу для одержання інформації про «здоров'я» мережі звичайно використовують утиліту Ping, що працює на базі повідомлень протоколу ICMP (Internet Control Message Protocol, протокол міжмережевих керуючих повідомлень), що входить у стек протоколів TCP/IP, а також можливості по забезпеченню синхронізації й проведенню опитувань із центру моніторингу (комбінація polling/traps) на основі протоколу SNMP (Simple Network Management Protocol, простий протокол мережевого керування). Більш сучасні реалізації містять у собі можливості моніторингу, а також візуальної вистави базового й інтелектуального аналізу стану всієї мережі аж до самих застосунків. Більшість сучасних інструментів для моніторингу продуктивності мережі дозволяють виконувати п'ять наступних функціональних можливостей:

- моніторинг мережі й застосунків;
- виявлення проблем з віртуалізацією й операційними системами;

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		32

- аналіз мережевих проблем;
- аналіз захоплених даних застосунків і потоків;
- пошук кореневої причини інциденту або проблеми.

Залежно від постачальника застосунку для моніторингу продуктивності мережі, ці завдання можуть виконуватися з різним ступенем деталізації. І чому цей інструмент точніше, тим більше складними можуть виявитися завдання по його впровадженню й керуванню. Таким чином, дуже важливо зрозуміти, у чому саме бідує ваша компанія або організація й знайти потрібний компроміс між ступенем деталізації й складністю шуканого застосунку.

Для цього давайте почнемо з більш детального дослідження п'яти основних функціональних можливостей, які сьогодні найбільше часто можна зустріти в сучасних інструментах для моніторингу продуктивності мережі.

Моніторинг мережі й застосунків

Як уже ми згадували раніше, сучасні інструменти для моніторингу й діагностики продуктивності мережі еволюціонували від застосунків для моніторингу мережі, які використовували можливості протоколів ICMP і SNMP. Рутинний запит ping від сервера моніторингу мережі направлявся в різні мережі, до серверів і іншим пристроям, які потрібно було контролювати. Якщо контрольований пристрій переставав відповідати на запити, інструмент моніторингу маркірував цей пристрій як «не працююче» (down) і попереджав про подію персонал служби технічної підтримки.

SNMP дозволяє збирати різні типи даних від мережевих пристроїв і серверів, що підтримують протокол. Для мережевих пристроїв це, звичайно, означає моніторинг конкретних станів інтерфейсу пристроїв і швидкості передачі даних. За допомогою цього протоколу також можна стежити за станом апаратних засобів, включаючи блоки живлення, вентилятори, використання пам'яті і т.д.

Деякі інструменти для моніторингу продуктивності мережі також здатні одержувати й відправляти різні повідомлення Syslog (системного журналу). Протокол Syslog є загальним стандартом для лог-повідомлень (інформації про

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		33

різні події із прив'язкою до часу) усіх пристроїв мережевої інфраструктури. Ці повідомлення посилають централізованому інструментарію моніторингу мережі, який забезпечує їхнє зберігання, проведення аналізу, а також використовує для повідомлення інженерів зі служби технічної підтримки у випадку порушення нормальної роботи системи.

Виявлення проблем з віртуалізацією й операційними системами

Порушення також можуть виникнути – і виникають – між мережею й додатком. Вони містять у собі проблеми на рівні віртуалізації, операційної системи сервера й будь-якого проміжного програмного забезпечення, що впливає на нормальне функціонування мережевої інфраструктури.

Моніторинг гіпервізорів (або моніторів віртуальних машин) для виявлення проблем із продуктивністю, які можуть викликати зниження швидкості з'єднання на рівні застосунку, може проводитися індивідуально. Те ж вірно для операційних систем хостів і проміжного програмного забезпечення, які здійснюють керування комунікаціями через розподілені системи. Постачальники застосунків для моніторингу продуктивності мережі використовують різні методи для виявлення й реакції на ці типи проблем, а також забезпечують трохи більшу підтримку для більш широкого кола гіпервізорів, операційних систем і проміжного програмного забезпечення, чому інші.

Аналіз мережевих проблем

На додаток до надання простого статусу «працює / не працює» (up/down) і інформації про використання, продукти для моніторингу продуктивності мережі можуть виконувати більш складну й автоматизовану діагностику мережі. Вона містить у собі моніторинг протоколу маршрутизації й вивід оповіщень при виникненні незапланованих змін протоколу маршрутизації. Крім того, деякі із цих продуктів є інтелектуальними, тобто містять у собі засобу аналітики, які дозволяють зрозуміти, як працюють різні WAN-технології, віртуальні оверлеї й функції QoS. Також вони можуть бути налаштовані автоматично попереджати

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		34

при виникненні проблем і, навіть, уживати автоматизовані дії за рішенням цих проблем.

Аналіз захоплених даних застосунків і потоків

Найбільш важливі обов'язки сучасних інструментів для моніторингу продуктивності мережі зосереджені навколо аналізу захоплених даних і потоків. Існує кілька різних методів для захвату пакета даних на різних ділянках мережі для проведення автоматичного й / або ручного аналізу. Найпоширенішими з них є:

- розгортання агентів по збору інформації про передані дані уздовж усіх критичних вузлів мережі;
- здатність використовувати функціональну можливість захвату пакетів, вбудовану в апаратне забезпечення деяких маршрутизаторів / комутаторів.

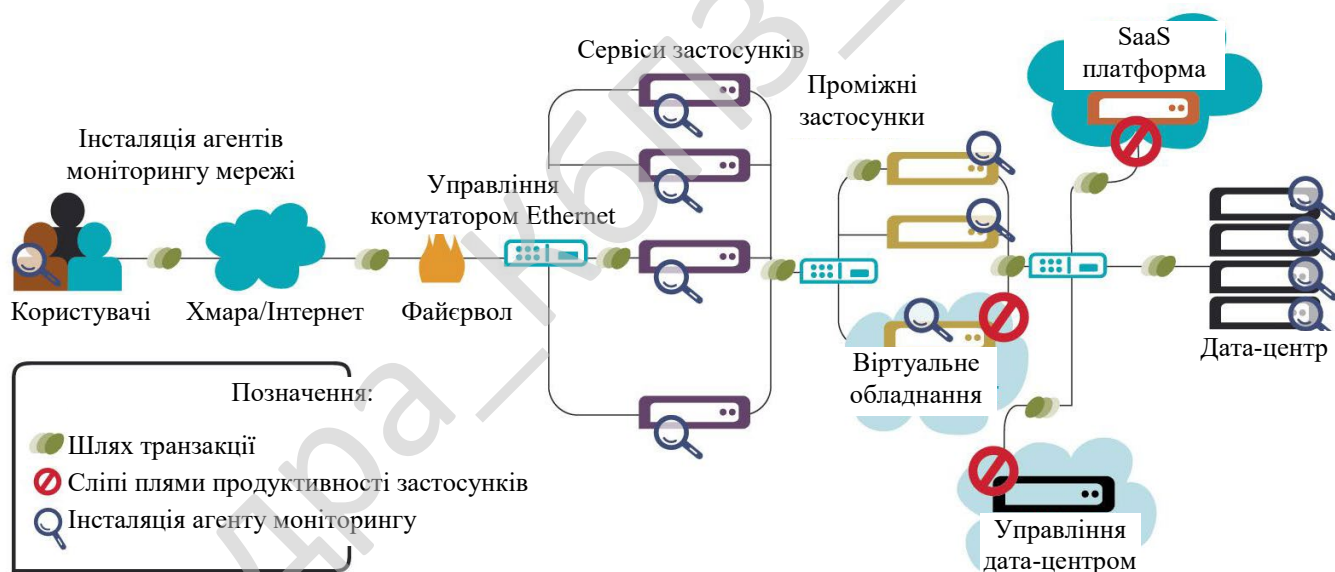

Рисунок 3.1 – Структурна схема системи

Здатність досліджувати пакети для виконання більш глибокого аналізу застосунків є зараз стрімко зростаючою потребою в багатьох організаціях корпоративного масштабу. Використовуючи глибоку перевірку пакетів, мережеві адміністратори можуть ідентифікувати більшість комунікаційних проблем,

пов'язаних з додатками, які інакше з дуже великою ймовірністю залишилися б непоміченими.

Колекція мережевих потоків збирає статистику IP-мережі у вигляді інформації про приймання й передачі даних мережевими інтерфейсами. Після того, як ці дані були експортовані на центральний сервер і проаналізовані за допомогою спеціального інструментарію для аналізу потоків, вбудованого в застосунки для моніторингу продуктивності мережі, адміністратори мережі зі служби технічної підтримки можуть ідентифікувати джерело трафіку й приймач інформації, а також одержати детальну інформацію про застосування політик QoS при зіткненні трафіків під час того, як потік даних передається по мережі. В остаточному підсумку, ця інформація може бути використана для ідентифікації будь-яких проблем з конфігурацією або виявлення перевантажених ділянок для різних мережевих шляхів між мережевими пристроями.

Пошук кореневої причини інциденту або проблеми

Можливість комбінувати різні події, зібрані й проаналізовані за допомогою застосунки для моніторингу продуктивності мережі, також може бути використана для автоматизованого аналітичного пошуку кореневої причини інциденту або проблеми. Якщо що відбувся в мережі проблема була ініційована подіями на декількох компонентах цієї мережі, то багато застосунків для моніторингу продуктивності мережі використовують засоби штучного інтелекту для встановлення кореляційної залежності подій і визначення найбільш імовірної першопричини виникнення проблеми.

Це одна з найбільш трудомістких функцій для настроювання, тому що вона вимагає, щоб усі пристрої й системи моніторингу були бездоганно зконфігуровані. Приміром, якщо час пристроїв не синхронізований за допомогою протоколу Network Time Protocol, реальний і зафіксований час подій буде відрізнятися. Це може негативно позначитися на проведеному інтелектуальному аналізі, привівши, у підсумку, до невірному виводу про кореневу причину інциденту або проблеми. Але якщо один раз установити й належним чином

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		36

зробити настроювання, те автоматизований інструментарій по пошукові першопричини проблеми допоможе заощадити величезну кількість часу, яка інакше б була витрачена на пошук і усунення несправностей.

3.3 Розробка функціональної схеми

NPMDcybersecurity, який розроблений у даній роботі, забезпечує збір усіх необхідних даних про продуктивність мережі в цілому, окремих мережевих компонентів і застосунків, надаючи всю інформацію, що вимагається для діагностики й запобігання збоїв, а також для планування розвитку інформаційної інфраструктури вашого бізнесу.

Ключові показники продуктивності

Ключовими показниками продуктивності є:

- Використання пропускну здатності маршрутизаторів і комутаторів.
- Завантаженість процесорів і пам'яті на серверах і інших мережевих пристроях.
- Використання наявного простору для зберігання інформації на серверах, дискових масивах, магнітних стрічках і інших типах накопичувачів.
- Час відгуку застосунків і сервісів.
- Час безперервної роботи серверів.
- Якість мережевих з'єднань (затримки, втрати пакетів, перешкоди і т.д.).
- Метрики, що задаються користувачами (такі, як рівень Wifi-сигналу).

Для всіх показників продуктивності в системі реалізовані відповідні аналітичні інструменти: тривоги, діаграми, звіти. Отримані показники зберігаються в серверній базі даних і доступні для довгочасного статистичного аналізу.

Моніторинг завантаження процесора

Система здійснює моніторинг завантаження процесора на серверах, маршрутизаторах, керованих комутаторах і будь-якому іншому устаткуванні, що

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		37

надає інформацію про використання процесора по SNMP. Використання ресурсів процесора відслідковується окремо по кожному процесору або процесорному ядрі.

Можна призначити тривогу, що сповіщає про те, що на одному із пристроїв завантаження процесора перевищує заданий поріг протягом певного (також заданого користувачем) періоду часу. Налаштування тривог, процедури оповіщення й коригувальні дії можуть бути застосовані відразу до декільком пристроями або зконфігуровані для кожного пристрою окремо.

Використання процесора можна також відслідковувати для окремих процесів, запущених на віддаленій машині.

Моніторинг дискового простору й використання оперативної пам'яті

Моніторинг дискового простору на серверах і мережевих запам'ятовувальних пристроях також здійснюється по SNMP. NPMDcybersecurity, який розроблений у даній роботі, одержує мітки й дані по вільному/зайнятому простору для всіх дисків, розділів і файлових систем. У поставку включені графіки, що настроюються, по використанню оперативної пам'яті й дискового простору.

Графіки по дисковому просторі можуть бути доповнені трендами лінійної регресії, що дозволяють спрогнозувати момент, коли вільне місце на носії закінчиться.

Відслідковується також використання пам'яті окремими процесами, запущеними на віддалених серверах і робочих станціях як в абсолютних одиницях, так і щодо загального обсягу.

Користувацькі показники продуктивності

NPMDcybersecurity, який розроблений у даній роботі, може надати будь-які метрики продуктивності, дані для розрахунків яких доступні по SNMP, WMI, CLI, або будь-якому іншому доступному на платформі Aggregate протоколу віддаленого моніторингу (Modbus, Bacnet, OPC, і т.д.)

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		38

Наприклад, можна використовувати наступні показники:

- Рівень сигналу бездротової мережі (SNMP).
- Кількість потоків виконання на сервері застосунки (JMX).
- Розмір файлу підкачування Windows (WMI).

Платформа для Інтернету речей надає широкі можливості для обробки й аналізу будь-яких показників

Моніторинг часу відгуку

Існує цілий ряд можливих причин зниження продуктивності мережевого застосунки: повільне мережеве з'єднання, недолік пам'яті, високе завантаження процесора, внутрішні проблеми в програмі і т.д. Узагальнюючим показником, що досить коректно відбивають загальний стан застосунки, є час відгуку - проміжок часу між відсиланням запиту, спеціально згенерованого для цього застосунку, і моментом одержання відповіді.

Приклади часу відгуку для різних застосунків:

- Час завантаження веб-сторінки.
- Час виконання SQL-запиту.
- Час завантаження файлу з віддаленого FTP-сервера.
- Загальний час виконання скрипта на віддаленому комп'ютері.

Система також вимірює час відгуку контрольованої системи за допомогою Ісmp-запиту (ping), а також відслідковує відсоток загублених пакетів. Це дозволяє значно полегшити й прискорити виявлення проблем, пов'язаних із продуктивністю мережі.

Моніторинг використання пропускної здатності

За допомогою NPMDcybersecurity, який розроблений у даній роботі, системні адміністратори можуть одержувати оповіщення, коли обсяг трафіку на кожному з мережевих інтерфейсів маршрутизатора/комутатора наближається до його пропускної здатності (або заданій межі). Застосовуючи спеціальні засоби аналізу трафіку (такі, як NetFlow), можна докладніше вивчити трафік і визначити джерело (мережевий вузол, застосунок) підвищеного навантаження на мережу.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ док.ум.	Підпис	Дата		39

Рисунок 3.2 – Функціональна схема системи

Рейтинг продуктивності

Робота адміністратора починається з огляду своїх «володінь». Панель «Рейтинг продуктивності» створена спеціально для того, щоб виключити нудотну, що повторюється роботу з перевірки різних ресурсів і відомості даних по завантажених і проблемних елементах у загальний список.

Оповіщення про падіння продуктивності

Механізм тривоги, надаваний платформою, дозволяє виявляти падіння продуктивності навіть у самих складних випадках. От, наприклад, тільки кілька прикладів складних умов виникнення тривоги:

- Активація тривоги «DDoS-атака», якщо кілька подій типу «Перевантаження» виникли протягом певного інтервалу.
- Активація тривоги, якщо завантаження процесора перевищує 80% протягом більш, ніж 5 хвилин, і її автоматична деактивація, якщо навантаження падає нижче 30% і залишається таким протягом години.
- Активації тривоги, коли більш ніж X серверів у кластері стають недоступними або їхня продуктивність не відповідає заданим критеріям.
- Попередження про майбутнє порушення SLA багатокомпонентного бізнес-сервісу на основі аналізу тренда його KPI.

Крім оповіщення, для кожної тривоги можна зажадати підтвердження оператора й задати автоматичні або інтерактивні коригувальні дії. Наприклад, при виникненні пов'язаної із продуктивністю тривоги NPMDcybersecurity, який розроблений у даній роботі, може виконати перезапуск певного сервісу або всього сервера.

3.4 Розробка діаграми процесів

Відповідно до методичних рекомендацій розроблення графічної частини кваліфікаційної бакалаврської роботи розглянемо розроблену діаграму процесів яка зображена на рисунку 3.3. Розроблена діаграма взаємодії процесів використовується для представлення та візуалізації процесів обробки даних тобто структурного проектування бакалаврської роботи.

Відповідно до документації основна будова діаграми процесів полягає у графічному представленні складу сукупностей даних, що характеризуються як співвідношення різних частин кожної з сукупностей.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		41

Склад статистичної сукупності графічно може бути представлений як за допомогою абсолютних, так і відносних показників.

Графічне зображення складу сукупності по абсолютними і відносними показниками сприяє проведенню більш глибокого аналізу і дозволяє проводити аналіз системи.

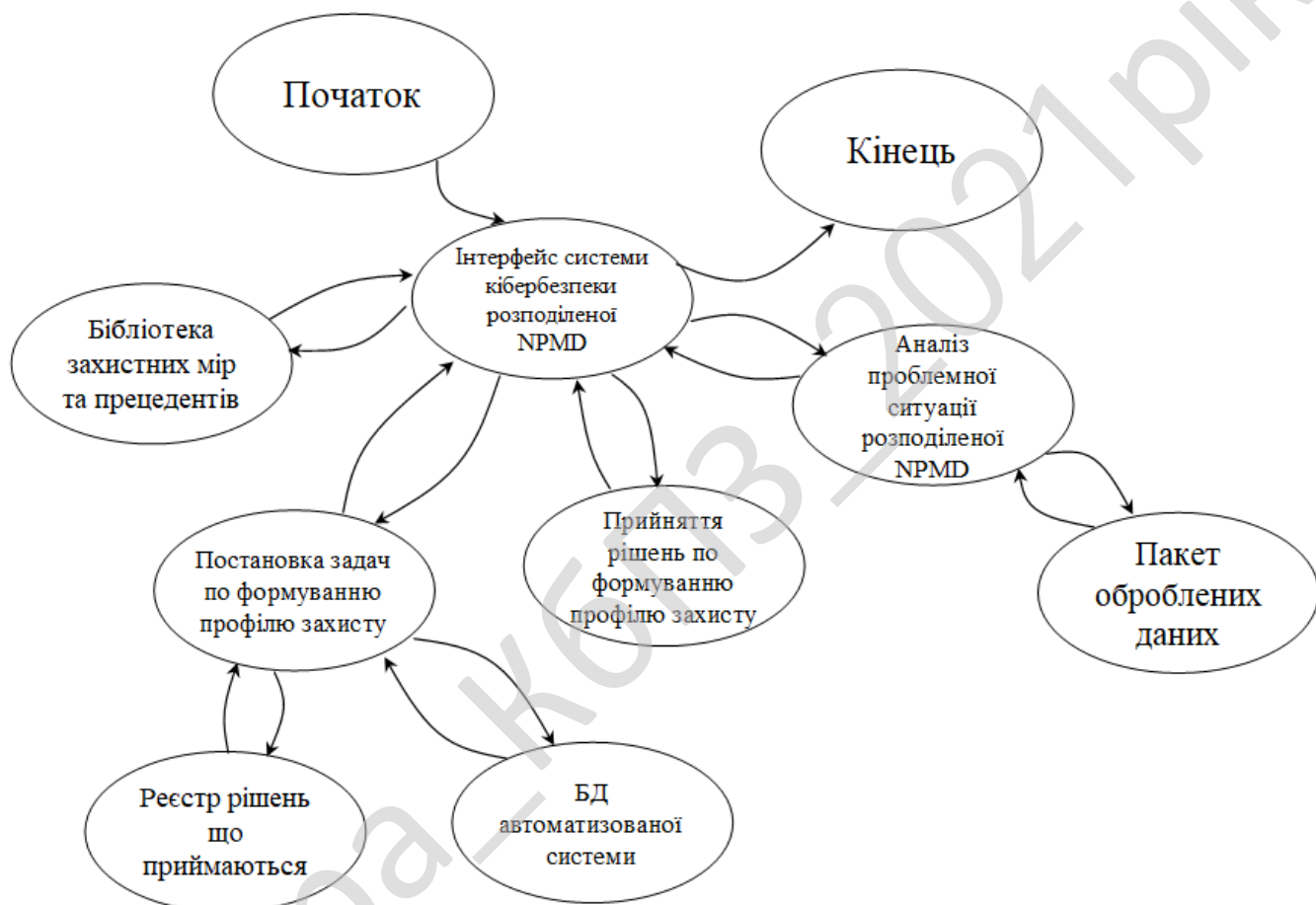

Рисунок 3.3 – Діаграма взаємодії процесів

Основні складові елементи діаграми взаємодії процесів це потоки даних:

- Репозиторії, потік сховища даних.
- Потоки зовнішні по відношенню до системи сутності.
- Процеси які являють собою трансформацію даних в рамках описуваної системи.
- Потоки даних гібридні між елементами трьох попередніх типів.

Для схематичного представлення системи що розробляється необхідно спочатку представити діаграму взаємодії процесів даних рівня контексту, завдяки чому буде показано взаємодію системи в цілому у подальшому.

Використовується модель проектування, графічне представлення «потоків» даних в інформаційній системі. Розроблена діаграма взаємодії процесів системи в подальшому уточнюється шляхом деталізації процесів та потоків даних з метою показати систему що розробляється.

Таким чином у результаті після розгляду, вищеописаної системи, схеми структурної, функціональної, діаграми взаємодії процесів перейдемо до опису та розгляду блок-схем основної програми, та підпрограм, які використовуються, для реалізації системи.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		43

4 РЕАЛІЗАЦІЯ РОБОТИ. РОЗРАХУНКИ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДАНІ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ВІРНІСТЬ ПРОЕКТНИХ ТА ПРОГРАМНИХ РІШЕНЬ

4.1 Блок-схеми та опис алгоритмів функціонування системи

У розділі розглянемо реалізацію бакалаврської дипломної роботи та наведені приклади блок-схем та опис алгоритмів функціонування системи у вигляді частин вихідного коду.

Розглянемо реалізацію частину функціоналу призначену для ведення логів TCP / IP пакетів проходять через мережеві інтерфейси. Вихідний код наступний:

```
unit TcpIpScan;
// частина оголошення
interface
// підключення
uses Windows, Winsock, SysUtils;
// константа
CONST SIO_RCVALL = $98000001;

type
  THdrIP = packed record
// IP заголовок
    ihl_ver : BYTE;
// Combined field:
//   ihl:4 - IP header length divided by 4
//   version:4 - IP version
    tos    : BYTE;
// IP type-of-service field
    tot_len : WORD;
// total length
    id     : WORD;
// unique ID
    frag_off: WORD;
// Fragment Offset + fragmentation flags (3 bits)
    ttl    : BYTE;
// time to live
```

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		44

```

    protocol: BYTE;
// protocol type
    check    : WORD;
// IP header checksum
    saddr   : DWORD;
// source IP
    daddr   : DWORD;
// destination IP
end;

PHdrIP = ^THdrIP;
    THdrTCP = packed record
// TCP header
    source : WORD;
// source port
    dest   : WORD;
// destination port
    seq    : DWORD;
// sequence number
    ack_seq: DWORD;
// next sequence number
    flags  : WORD;
// Combined field:
//  res1:4 - reserved, must be 0
//  doff:4 - TCP header length divided by 4
//  fin:1  - FIN
//  syn:1  - SYN
//  rst:1  - Reset
//  psh:1  - Push
//  ack:1  - ACK
//  urg:1  - Urgent
//  res2:2 - reserved, must be 0
    window : WORD;
// window size
    check  : WORD;
// checksum, computed later
    urg_ptr: WORD;
// used for async messaging?
end;

PHdrTCP = ^THdrTCP;

    THdrUDP = packed record

```

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

45

```

// UDP header (RFC 768)
    src_port: WORD;
// source port
    dst_port: WORD;
// destination port
    length : WORD;
// length, including this header
    checksum: WORD;
// UDP checksum
    end;
    PHdrUDP = ^THdrUDP;

CONST
{ Option to use with [gs]etsockopt at the IPPROTO_IP level }
IP_OPTIONS          = 1; { set/get IP options }
IP_HDRINCL          = 2; { header is included with data }
IP_TOS              = 3; { IP type of service and preced}
IP_TTL              = 4; { IP time to live }
IP_MULTICAST_IF     = 9; { set/get IP multicast interface}
IP_MULTICAST_TTL    = 10; { set/get IP multicast ttl }
IP_MULTICAST_LOOP   = 11; { set/get IP multicast loopback }
IP_ADD_MEMBERSHIP   = 12; { add an IP group membership }
IP_DROP_MEMBERSHIP  = 13; { drop an IP group membership }
IP_DONTFRAGMENT     = 14; { don't fragment IP datagrams }
IP_ADD_SOURCE_MEMBERSHIP = 15; { join IP group/source }
IP_DROP_SOURCE_MEMBERSHIP = 16; { leave IP group/source }
IP_BLOCK_SOURCE     = 17; { block IP group/source }
IP_UNBLOCK_SOURCE   = 18; { unblock IP group/source }
IP_PKTINFO          = 19; { receive packet information for ipv4}

{ network interface types }
IFF_UP              = $00000001; { The interface is running }
IFF_BROADCAST       = $00000002; { The broadcast feature is supported }
IFF_LOOPBACK        = $00000004; { The loopback interface }
IFF_POINTTOPOINT    = $00000008;
{ The interface is using point-to-point link}
IFF_MULTICAST       = $00000010; { The multicast feature is supported }

function WSAIoctl(s: TSocket;
    dwIoControlCode: DWORD;
    lpvInBuffer: Pointer;
    cbInBuffer: DWORD;

```

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

46

```

lpvOutBuffer: Pointer;
cbOutBuffer: DWORD;
lpcbBytesReturned: LPDWORD;
lpOverlapped: Pointer;
lpCompletionRoutine: Pointer): Integer; stdcall;

```

implementation

```

function getsockopt; far; external 'ws2_32.dll' name 'getsockopt';
function setsockopt; far; external 'ws2_32.dll' name 'setsockopt';
function WSAIoctl; far; external 'ws2_32.dll' name 'WSAIoctl';

```

type

```

TIPProto = record
  iType: word;
  iName: String;
end;

```

```

TWellKnownSvc = record
  port: Integer;
  svc: string[20];
end;

```

CONST

// Protocol types

```

IpProto: Array[1..5] Of TIPProto = (
  (iType: IPPROTO_IP; iName: 'IP'),
  (iType: IPPROTO_ICMP; iName: 'ICMP'),
  (iType: IPPROTO_IGMP; iName: 'IGMP'),
  (iType: IPPROTO_TCP; iName: 'TCP'),
  (iType: IPPROTO_UDP; iName: 'UDP')
);

```

// Well known services

```

WellKnownSvcs: array[1..43] of TWellKnownSvc = (
  (port: 0; svc: 'LOOPBACK'),
  (port: 1; svc: 'TCPMUX '), { TCP Port Service Multiplexer }
  (port: 7; svc: 'ECHO '), { Echo }
  (port: 9; svc: 'DISCARD '), { Discard }
  (port: 13; svc: 'DAYTIME '), { DayTime }
  (port: 17; svc: 'QOTD '), { Quote Of The Day }
  (port: 19; svc: 'CHARGEN '), { Character Generator }
);

```

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

47

```

(port: 20; svc: 'FTP_DATA' ), { Ftp }
(port: 21; svc: 'FTP_CTL ' ), { File Transfer Control Protocol}
(port: 22; svc: 'SSH ' ), { SSH Remote Login Protocol }
(port: 23; svc: 'TELNET ' ), { TelNet }
(port: 25; svc: 'SMTP ' ), { Simple Mail Transfer Protocol }
(port: 37; svc: 'TIME ' ),
(port: 42; svc: 'NAME ' ), { Host Name Server }
(port: 43; svc: 'WHOIS ' ), { WHO IS service }
(port: 53; svc: 'DNS ' ), { Domain Name Service }
(port: 66; svc: 'SQL*NET ' ), { Oracle SQL*NET }
(port: 67; svc: 'BOOTPS ' ), { BOOTP Server }
(port: 68; svc: 'BOOTPC ' ), { BOOTP Client }
(port: 69; svc: 'TFTP ' ), { Trivial FTP }
(port: 70; svc: 'GOPHER ' ), { Gopher }
(port: 79; svc: 'FINGER ' ), { Finger }
(port: 80; svc: 'HTTP ' ), { HTTP }
(port: 88; svc: 'KERBEROS' ), { Kerberos }
(port: 92; svc: 'NPP ' ), { Network Printing Protocol }
(port: 93; svc: 'DCP ' ), { Device Control Protocol }
(port: 109; svc: 'POP2 ' ), { Post Office Protocol Version 2}
(port: 110; svc: 'POP3 ' ), { Post Office Protocol Version 3}
(port: 111; svc: 'SUNRPC ' ), { SUN Remote Procedure Call }
(port: 119; svc: 'NNTP ' ), { Network News Transfer Protocol}
(port: 123; svc: 'NTP ' ), { Network Time protocol }
(port: 135; svc: 'LOCSVC ' ), { Location Service }
(port: 137; svc: 'NTBNAME ' ), { NETBIOS Name service }
(port: 138; svc: 'NTBDGRAM' ), { NETBIOS Datagram Service }
(port: 139; svc: 'NTBSESSN' ), { NETBIOS Session Service }
(port: 161; svc: 'SNMP ' ), { Simple Netw. Mgmt Protocol }
(port: 162; svc: 'SNMPTRAP' ), { SNMP TRAP }
(port: 220; svc: 'IMAP3 ' ), { Interactive Mail Access Protocol v3 }
(port: 443; svc: 'HTTPS ' ), { HTTPS }
(port: 445; svc: 'MS-DS ' ), { Microsoft-DS }
(port:1433; svc: 'MSSQL ' ), { MSSQL }
(port:3306; svc: 'MYSQL ' ), { MySQL }
(port:5900; svc: 'VNC ' ) { VNC - similar to PC Anywhere }
);

```

```

function GetICMPType(x: Byte): String;
begin
    Result := 'UNKNOWN';
    case x of

```

```

    0: Result := 'ECHO_R'; // Echo Reply
    3: Result := 'DSTUNR'; // Destination Unreachable
    4: Result := 'SRC_Q'; // Source Quench
    5: Result := 'REDIR'; // Redirect
    8: Result := 'ECHO'; // Echo
    11: Result := 'TTLX'; // Time Exceeded
    12: Result := 'BADPAR'; // Parameter Problem
    13: Result := 'TIME'; // Timestamp
    14: Result := 'TIME_R'; // Timestamp Reply
    15: Result := 'INFO'; // Information Request
    16: Result := 'INFO_R'; // Information Reply
end
end;

function GetIHlen(ih: THdrIP): Word;
// IP header length
begin
    // multiply the low nibble by 4
    // and return the length in bytes
    Result := (ih.ihl_ver AND $0F) SHL 2
end;

procedure SetIHlen(VAR ih: THdrIP; value: Byte);
begin
    // divide the value by 4 and store it in low nibble
    value := value SHR 2;
    ih.ihl_ver := value OR (ih.ihl_ver AND $F0)
end;

function GetIHver(ih: THdrIP): Byte; // IP version
begin
    // get the high nibble
    Result := ih.ihl_ver SHR 4
end;

procedure SetIHver(VAR ih: THdrIP; value: Byte);
begin
    // set the high nibble
    ih.ihl_ver := (value SHL 4) OR (ih.ihl_ver AND $0F)
end;

function GetTHflag(th: THdrTCP; flag: TTcpFlagType): Boolean;

```

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

49

```

begin
    Result := Boolean(th.flags AND flagMask[flag])
end;

procedure SetTHflag(VAR th: THdrTCP; flag: TtcpFlagType; on: Boolean);
begin
    if on then
        th.flags := th.flags OR flagMask[flag]
    else
        th.flags := th.flags AND NOT flagMask[flag]
end;

function GetTHdoff(th: THdrTCP): Word;
begin
    // doff (data offset) stored in 32 bit words,
    // multiply the value by 4 to get byte offset
    Result := (($00F0 AND th.flags) SHR 4) SHL 2;
end;

procedure SetTHdoff(VAR th: THdrTCP; value: Byte);
VAR x: Integer;
begin
    x := value SHR 2; // divide the value by 4
    th.flags := (x SHL 4) OR (th.flags AND $FF0F)
end;

function CalculateChecksum(addr: PWord; len: Integer): Word;
// The checksum algorithm
VAR sum: DWORD;
begin
    Result := 0;
    sum := 0;
    while (len > 1) do
        begin
            Inc(sum, addr^);
            Inc(addr);
            Dec(len, 2);
        end;
    if (len = 1) then
        begin
            PByte(@Result)^ := PByte(addr)^;
            Inc(sum, Result);
        end;
end;

```

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ

Арк.

50

```

end;

sum := (sum SHR 16) + (sum AND $FFFF); { add hi 16 to low 16 }
Inc(sum, sum SHR 16);                  { add carry }
sum := NOT sum;                         { take the one's complement of sum }
Result := Word(sum);                   { truncate to 16 bits }

end;
end.

```

Були проведені розрахунки і підбрані набори тестових даних для перевірки правильності реалізації проектних рішень. Було створено блок-схеми роботи системи. Блок-схеми показують весь процес роботи системи з підсистемами та частково доказують правильність вибраних проектних рішень. Тому від точності і детальної блок-схеми залежить результат всієї програми.

При виборі початкової точки відліку при побудові схем було враховано, що виходячи з вибору мови програмування і інших технічних засобів, програма буде об'єктно-орієнтована що вимагає високого рівня декомпозиції задач на класи.

На рисунку 4.1 зображена основна блок-схема програми, на рисунку 4.2 зображено роботу підпрограми.

З яких видно що робота основної програми складається з початкових етапів ініціалізації ПЗ, перевірки наявності ресурсів системи, блоку початку основного циклу з чеканням запиту від користувача в якому відбувається виклик підсистеми та останньої стадії – перевірка поточного стану з завершенням роботи розробленого ПЗ.

При роботі підпрограми виконується основний функціонал системи з циклічними послідовностями, перевіркою поточного стану та поверненням в основну програму прапорів стану виконання.

Розглянемо використану архітектуру клієнт-сервер. Це є одним із архітектурних шаблонів програмного забезпечення та є домінуючою концепцією у створенні розподілених мережних програм і передбачає взаємодію та обмін даними між ними.

						КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			51

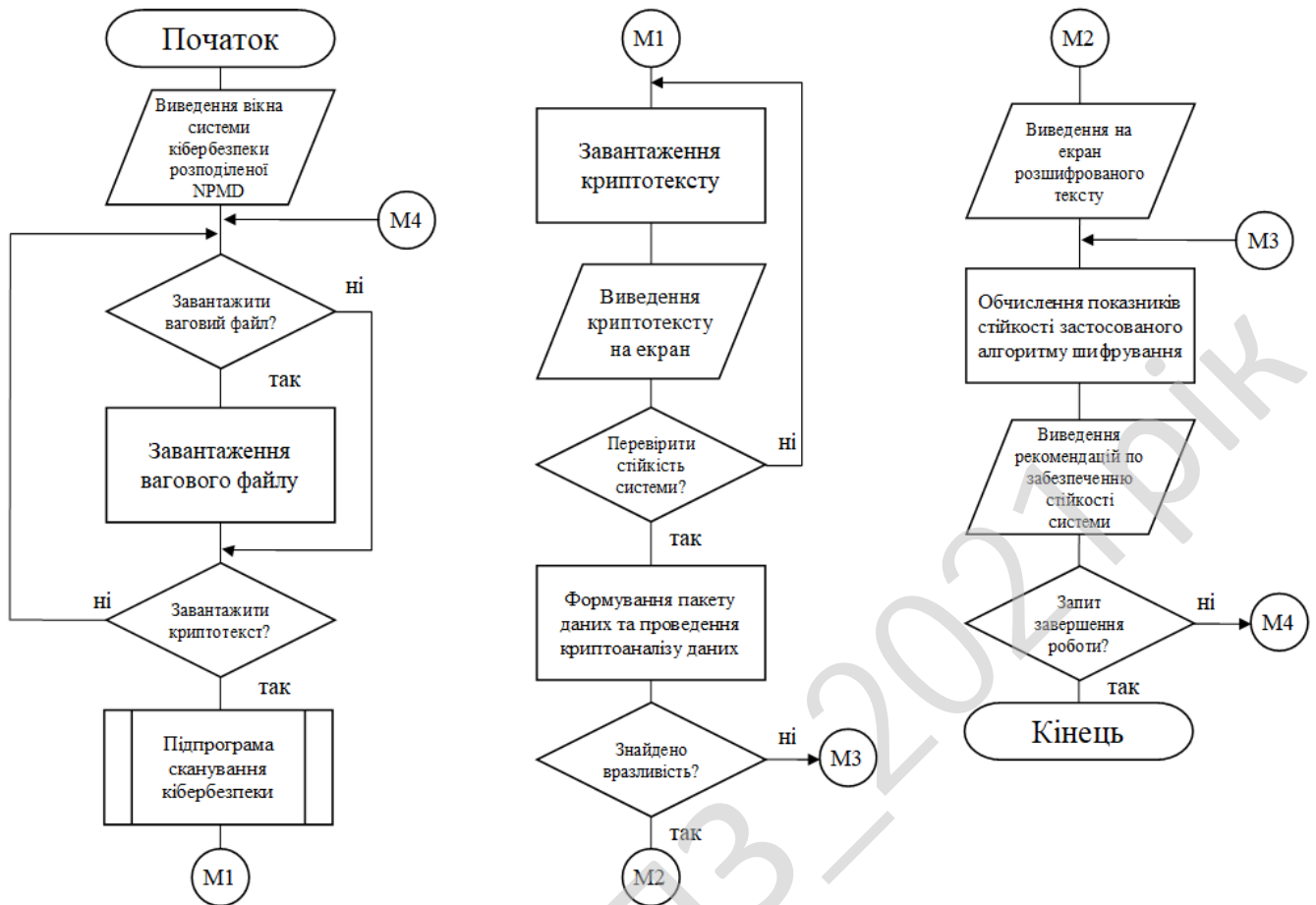

Рисунок 4.1 – Блок-схема основної програми

Вона передбачає такі основні компоненти:

- набір серверів, які надають інформацію або інші послуги програмам, які звертаються до них;
- набір клієнтів, які використовують сервіси, що надаються серверами;
- мережа, яка забезпечує взаємодію між клієнтами та серверами.

Сервери є незалежними один від одного. Клієнти також функціонують паралельно і незалежно один від одного. Немає жорсткої прив'язки клієнтів до серверів. Більш ніж типовою є ситуація, коли один сервер одночасно обробляє запити від різних клієнтів; з іншого боку, клієнт може звертатися то до одного сервера, то до іншого. Клієнти мають знати про доступні сервери, але можуть не мати жодного уявлення про існування інших клієнтів.

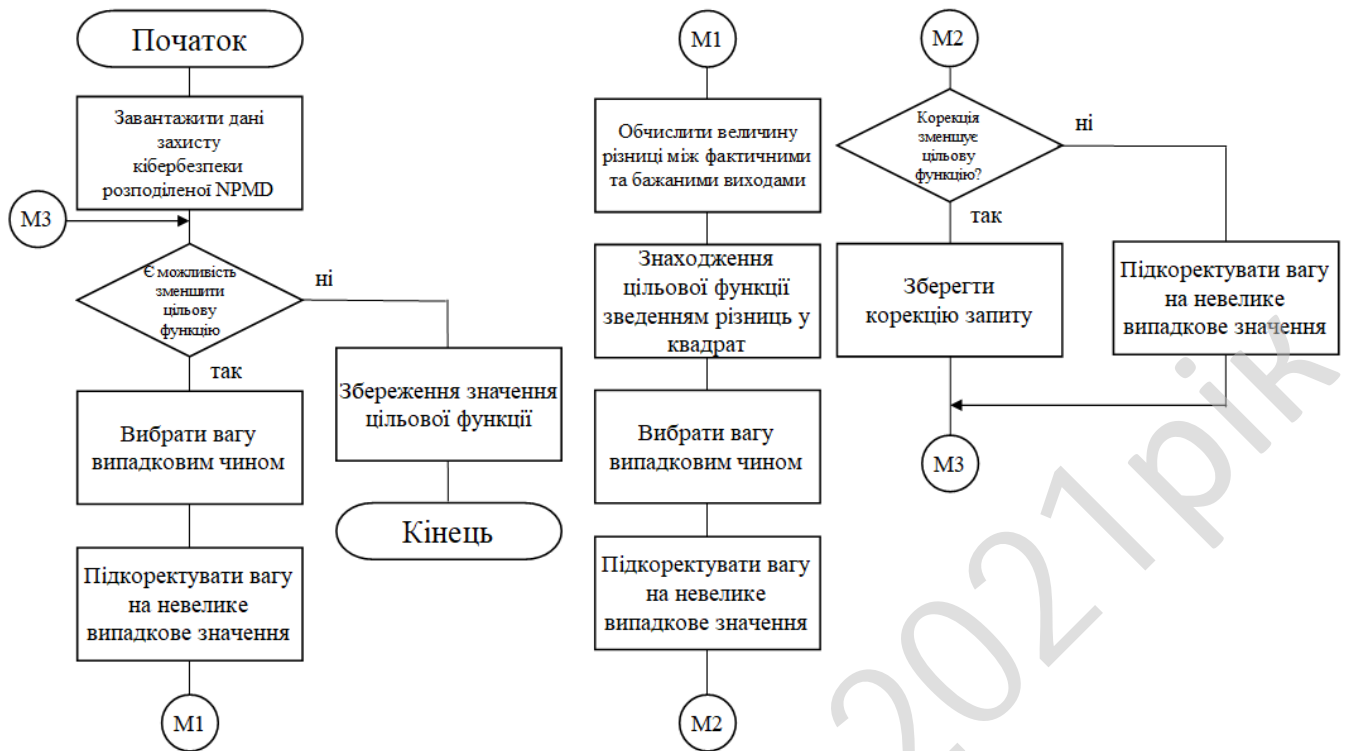

Рисунок 4.2 – Блок-схема роботи підпрограми

Дуже важливо ясно уявляти, хто або що розглядається як «клієнт». Можна говорити про клієнтський комп'ютер, з якого відбувається звернення до інших комп'ютерів. Можна говорити про клієнтське та серверне програмне забезпечення. Нарешті, можна говорити про людей, які бажають за допомогою відповідного програмного та апаратного забезпечення отримати доступ до тієї чи іншої інформації.

Загальноприйнятим є положення, що клієнти та сервери – це перш за все програмні модулі. Найчастіше вони знаходяться на різних комп'ютерах, але бувають ситуації, коли обидві програми – і клієнтська, і серверна, фізично розміщуються на одній машині; в такій ситуації сервер часто називається локальним.

Модель клієнт-серверної взаємодії визначається перш за все розподілом обов'язків між клієнтом та сервером. Логічно можна відокремити три рівні операцій:

– рівень представлення даних, який по суті являє собою інтерфейс користувача і відповідає за представлення даних користувачеві і введення від нього керуючих команд;

– прикладний рівень, який реалізує основну логіку ПЗ і на якому здійснюється необхідна обробка інформації;

– рівень управління даними, який забезпечує зберігання даних та доступ до них.

Дворівнева клієнт-серверна архітектура передбачає взаємодію двох програмних модулів – клієнтського та серверного. В залежності від того, як між ними розподіляються наведені вище функції, розрізняють:

– модель тонкого клієнта, в рамках якої вся логіка ПЗ та управління даними зосереджена на сервері. Клієнтська програма забезпечує тільки функції рівня представлення;

– модель товстого клієнта, в якій сервер тільки керує даними, а обробка інформації та інтерфейс користувача зосереджені на стороні клієнта. Товстими клієнтами часто також називають пристрої з обмеженою потужністю: кишенькові комп'ютери, мобільні телефони та ін.

Типовим прикладом клієнт-серверної взаємодії є WWW. Існує величезна кількість веб-серверів, на яких розміщується та чи інша інформація. У найпростішому випадку ця інформація являє собою набір веб-сторінок, які можуть зберігатися на сервері у вигляді файлів, розмічених за допомогою мови розмітки HTML. Але ситуація, як правило, є складнішою; значна частина веб-ресурсів на сучасному етапі є динамічними, тобто вони не існують в заздалегідь підготовленому вигляді, а створюються безпосередньо в процесі обробки запиту від користувача.

Для того, щоб людина, яка працює в Інтернеті, могла переглянути ту чи іншу сторінку, на її комп'ютері повинно бути встановлено відповідне програмне забезпечення. Програми для перегляду веб-сторінок називаються браузером.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		54

Але, крім браузерів, до серверів можуть звертатися і інші клієнти, а саме – автономні програми. Вони можуть передбачати взаємодію з людиною, а можуть працювати в цілком автоматичному режимі. Типовим класом таких програм є роботи, призначені для автоматичного перегляду веб-ресурсів. Зокрема, роботи є важливим елементом пошукових систем і використовуються ними для перегляду сторінок і збору інформації про них.

Для запиту до веб-сервера клієнтська програма повинна задати місцезнаходження комп'ютера, на якому розміщується серверна програма, назву потрібного документа і, можливо, інші дані, які специфікують запит. Мережа забезпечує знаходження сервера і передачу йому клієнтського запиту. Серверні програми обробляють цей запит, відповідь пересилається по мережі клієнтові.

Трирівнева клієнт-серверна архітектура, яка почала розвиватися з середини 90-х років, передбачає відділення прикладного рівня від управління даними. Відокремлюється окремий програмний рівень, на якому зосереджується прикладна логіка ПЗ. Програми проміжного рівня можуть функціонувати під управлінням спеціальних серверів ПЗ, але запуск таких програм може здійснюватися і під управлінням звичайного веб-сервера. Нарешті, управління даними здійснюється сервером даних.

Для роботи з системою користувач використовує стандартне програмне забезпечення –звичайний браузер. Це позбавляє його необхідності завантажувати та інсталювати спеціальні програми (хоча інколи така необхідність все-таки виникає).

Але користувачеві слід надати в розпорядженні інтерфейс, який дозволяв би йому взаємодіяти з системою і формувати запити до неї. Форми, що визначають цей інтерфейс, розміщуються на веб-сторінках та завантажуються разом з ними.

Веб-оглядач формує запит та пересилає його до сервера, який здійснює обробку. При необхідності сервер викликає серверні програмні модулі, які забезпечують обробку запиту і в разі потреби звертаються до сервера даних.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		55

Сервер даних здійснює операції з даними, що зберігаються в системі та складають її інформаційну основу. Зокрема, він може здійснити вибірку з інформаційної бази відповідно до запиту та передати її модулю проміжного рівня для подальшої обробки. Дані, з якими працює сервер даних, найчастіше організовані як реляційна база даних.

Найчастіше веб-сервер і серверні модулі проміжного рівня розміщуються на одному комп'ютері, хоч і являють собою окремі і логічно незалежні програмні модулі.

На сучасному етапі для програмування модулів проміжного рівня використовується мова серверних сценаріїв PHP, а для управління даними – СУБД MySQL. Таким чином, зв'язку PHP-MySQL слід розглядати як стандартний інструмент для створення порівняно простих інтерактивних веб-сайтів та систем електронної комерції; близько 90% комерційних систем сьогодні створюється саме на цій основі. Водночас як засоби управління даними, так і middleware-засоби можуть бути найрізноманітнішими. Так, для створення серверних програм, крім PHP, широко застосовуються Java, Perl, Python, Delphi.

Взагалі, технології створення розподілених, зокрема веб-програм, стрімко розвиваються. Слід згадати про технології EJB (Enterprise Java Beans), CORBA, а також про .NET – порівняно нову ініціативу компанії Microsoft. Для зберігання даних та їх передачі часто використовується так звана розширювана мова розмітки XML (Extensible Markup Language).

При розробці ПЗ було використано V-Model (або VEE модель) є моделлю розробки інформаційних систем (ІС), спрямованої на спрощення розуміння складнощів, пов'язаних з розробкою систем. Вона використовується для визначення єдиної процедури розробки програмного забезпечення, апаратного забезпечення та людино-машинного інтерфейсу.

Концепція V-подібної моделі була розроблена Німеччиною та США в кінці 1980-х років незалежно один від одного:

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		56

– Німецька V-модель була розроблена аерокосмічною компанією IABG в Оттобрунні поряд з Мюнхеном у співпраці з Федеральним департаментом з закупівлі озброєнь в Кобленці, для Міністерства оборони Німеччини. Модель була прийнята німецькою федеральною адміністрацією для цивільних потреб влітку 1992.

– Американська V-Model (VEE) була розроблена національною радою з системної інженерії (міжнародна – з 1995 року) для супутникових систем, включаючи обладнання, програмне забезпечення та взаємодію з користувачами.

Сучасною версією V-Model є V-Model XT, яка була затверджена в лютому 2005 року. V-модель використовується для управління процесом розробки програмного забезпечення для німецької федеральної адміністрації.

Зараз вона є стандартом для німецьких урядових і оборонних проектів, а також для виробників ПЗ в Німеччині. V-Model являє собою скоріше набір стандартів у галузі проектів, що стосуються розробки нових продуктів. Ця модель багато в чому схожа з Prince2 і описує методи як для проектного управління, так і для системного розвитку.

Основні принципи

Основний принцип V-подібної моделі полягає в тому, що деталізація проекту зростає при русі зліва направо, одночасно з плином часу, і ні те, ні інше не може повернути назад. Ітерації в проекті виробляються по горизонталі, між лівою і правою сторонами літери.

Стосовно до розробки інформаційних систем V-Model – варіація каскадної моделі, в якій завдання розробки йдуть зверху вниз по лівій стороні букви V, а завдання тестування – вгору по правій стороні букви V. У середині V проводяться горизонтальні лінії, що показують, як результати кожної з фаз розробки впливають на розвиток системи тестування на кожній із фаз тестування.

Модель базується на тому, що прийнятно-здавальні випробування ґрунтуються, насамперед, на вимогах, системне тестування – на вимогах та

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		57

архітектури, комплексне тестування – на вимогах, архітектурі та інтерфейсах, а компонентне тестування – на вимогах, архітектурі, інтерфейсах та алгоритмах

Цілі

V-модель забезпечує підтримку у плануванні та реалізації проекту. В ході проекту ставляться такі завдання:

1. Мінімізація ризиків: V-подібна модель робить проект більш прозорим і підвищує якість контролю проекту шляхом стандартизації проміжних цілей і опису відповідних їм результатів та відповідальних осіб. Це дозволяє виявляти відхилення в проекті і ризики на ранніх стадіях і покращує якість управління проектом.

2. Підвищення та гарантії якості: V-Model – стандартизована модель розробки, що дозволяє домогтися від проекту результатів бажаної якості. Проміжні результати можуть бути перевірені на ранніх стадіях. Універсальне документування полегшує читаність, зрозумілість та контрольованість.

3. Зменшення загальної вартості проекту: Ресурси на розробку, виробництво, управління і підтримку можуть бути заздалегідь прораховані та проконтрольовані. Отримувані результати також універсальні і легко прогножуються. Це зменшує витрати на подальші стадії та проекти.

4. Підвищення якості комунікації між учасниками проекту: Універсальний опис усіх елементів та умов полегшує взаєморозуміння всіх учасників проекту. Таким чином, зменшуються неточності у розумінні між користувачем, покупцем, постачальником і розробником.

Переваги:

– Користувачі V-Model беруть участь у розробці та підтримці V-моделі. Комітет з контролю за змінами підтримує проект і збирається раз на рік для обробки всіх отриманих запитів на внесення змін до V-Model.

– На старті будь-якого проекту V-подібна модель може бути адаптована під цей проект, так як ця модель не залежить від типів організацій та проектів.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		58

– V-model дозволяє розбити діяльність на окремі кроки, кожен з яких буде включати в себе необхідні для нього дії, інструкції до них, рекомендації та докладне пояснення діяльності.

Обмеження. Наступні моменти не враховуються в V -моделі, але можуть бути розглянуті окремо, або можливо адаптувати модель під них:

– Не регулюється розміщення контрактів на обслуговування.

– Організація і виконання управління, обслуговування, ремонту та утилізації системи не враховуються в V-моделі. Однак, планування і підготовка до цих операцій моделлю розглядаються.

– V-подібна модель більше стосується розробки програмного забезпечення в проекті, ніж всієї організації процесу.

Переваги:

– У моделі особливе значення надається плануванню, спрямованому на верифікацію та атестацію розроблювального продукту на ранніх стадіях його розробки. Фаза модульного тестування підтверджує правильність деталізованого проектування. Фази інтеграції та тестування реалізують архітектурне проектування або проектування на вищому рівні. Фаза тестування системи підтверджує правильність виконання етапу вимог до продукту і його специфікації.

– У моделі передбачені атестація та верифікація всіх зовнішніх і внутрішніх отриманих даних, а не тільки самого програмного продукту.

– У V-подібної моделі визначення вимог виконується перед розробкою проекту системи, а проектування ПО – перед розробкою компонентів.

– Модель визначає продукти, які повинні бути отримані в результаті процесу розробки, причому кожен отриманий дані повинні піддаватися тестуванню.

– Завдяки моделі менеджери проекту можуть відслідковувати хід процесу розробки, так як в даному випадку цілком можливо скористатися тимчасовою шкалою, а завершення кожної фази є контрольною точкою.

Недоліки:

- Модель не передбачає роботу з паралельними подіями.
- У моделі не передбачено внесення вимоги динамічних змін на різних етапах життєвого циклу.
- Тестування вимог в життєвому циклі відбувається занадто пізно, внаслідок чого неможливо внести змін, не вплинувши при цьому на графік виконання проекту.
- У модель не входять дії, спрямовані на аналіз ризиків.
- Деякий результат можна отримати тільки при досягненні низу букви V.

4.2 Захист розробленого програмного забезпечення

Для захисту розробленого програмного забезпечення запропоновано використовувати алгоритм RC5, який являє собою блоковий шифр із безліччю параметрів: розміром блоку, розміром ключа й числом раундів. В алгоритмі RC5 передбачені три операції: XOR, додавання й циклічні зрушення. На більшості процесорів операції циклічного зрушення виконуються за постійний час, змінні циклічні зрушення являють собою нелінійну функцію. Циклічні зрушення залежать як від ключа, так і від даних.

В RC5 використовується блок змінної довжини, але в приводиться прикладі, що буде розглянутий, 64-бітовий блок даних. Шифрування використовує $2r+2$ залежних від ключа 32-бітових слів – $S_0, S_1, S_2, \dots, S_{2r+1}$ – де r – число раундів.

Для шифрування спочатку потрібно розділити блок відкритого тексту на два 32-бітових слова: A и B . (При впакуванні байтів у слова в алгоритмі RC5 дотримується угода про прямий порядок (little-endian) байтів: перший байт займає молодші біти регістра A й т. ін.) Потім:

$$A = A + S_0$$

$$B = B + S_0$$

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докum.	Підпис	Дата		60

Для i від 1 до r :

$$A = ((A \oplus B) \lll B) + S_{2i}$$

$$B = ((B \oplus A) \lll A) + S_{2i+1}$$

Вихід перебуває в регістрах A и B .

Розшифрування теж нескладно. Потрібно розбити блок відкритого тексту на два слова, A й B , а потім:

Для i від r до 1 із кроком -1:

$$B = ((B - S_{2i+1}) \ggg A) \oplus A$$

$$A = ((A - S_{2i}) \ggg B) \oplus B$$

$$B = B - S_i$$

$$A = A - S_0$$

Символом « \ggg » позначене циклічне зрушення вправо. Звичайно ж, всі додавання й вирахування виконуються по модулю 2^{32} .

Створення масиву ключів складніше, але теж прямолінійно. Спочатку байти ключа копіюються в масив L із 32-бітових слів, доповнюючи при необхідності заключне слово нулями. Потім масив S ініціалізується за допомогою лінійного конгруентного генератора по модулю 2^{32} :

$$S_0 = P$$

Для i від 1 до $2(r + 1) - 1$:

$$S_i = (S_{i-1} + Q) \bmod 2^{32}$$

де $P = 0xb7e15163$ і $Q = 0x9e3779b9$.

Нарешті, потрібно підставити L в S :

$$i = j = 0$$

$$A = B = 0$$

Виконати $3n$ раз (де n – максимум від $2(r + 1)$ і c):

$$A = S_i = (S_i + A + B) \lll 3$$

$$B = L_i = (L_i + A + B) \lll (A + B)$$

$$i = (i + 1) \bmod 2(r + 1)$$

$$j = (j + 1) \bmod c$$

Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

5 МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ В ПРОМИСЛОВУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ

Програма має простий та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, який зображений на рисунку 5.1. З рисунку головного вікна можна побачити що інтерфейс головного вікна розподілено на наступні функціональні розділи:

– Навігаційного меню яке викликається натисканням правої клавіші маніпулятора миші з розділами: Налаштування параметрів виведення; Налаштування звіту; Налаштування алгоритму роботи; Журнал роботи; Довідка.

– Верхнього меню: Файл; Моніторинг мережі; Оцінка якості.

– Розділу виведення результату роботи системи що реалізовано у вигляді деревовидної структури вибору підрозділу з виведенням необхідних даних подроблених на підпункти: Моніторингу мережі; Моделювання завантаженості; Оцінки якості; Управління чергами.

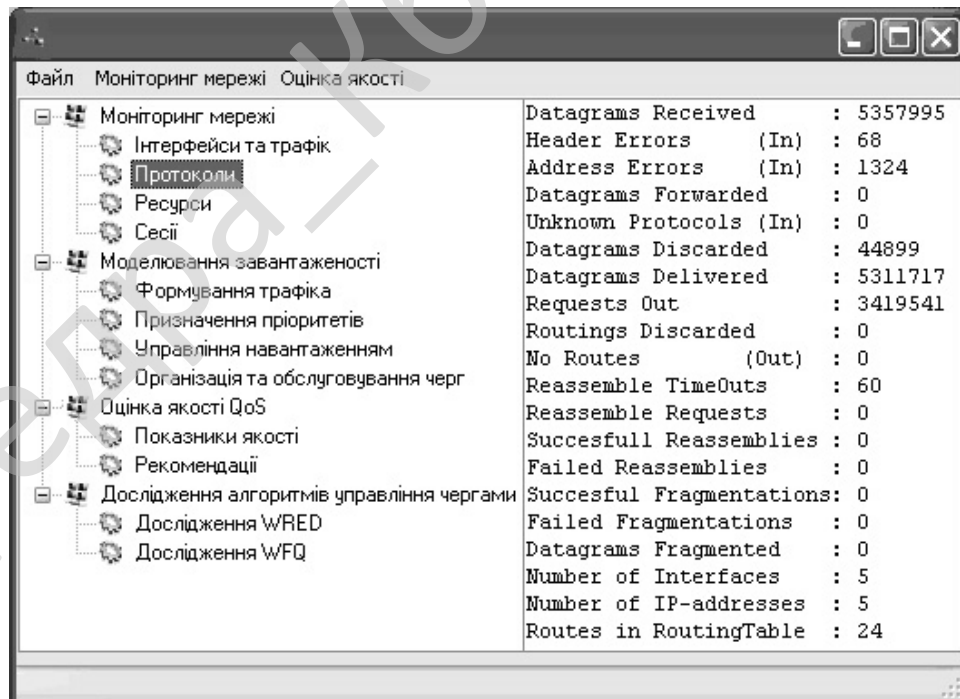

Рисунок 5.1 – Головне вікно ПЗ

На рисунку 5.2 зображено авторські дані розробленого програмного забезпечення. Розроблена програма має дуже простий і зрозумілий інтерфейс з користувачем. Кожен, хто в достатньому обсязі володіє операційним середовищем Windows без особливих складностей освоїть і цю програму, оскільки її інтерфейс інтуїтивно зрозумілий. Якщо програма не видала ніяких помилок, і працює, то можна використовувати, інакше слід слідувати інструкціям, які пропонує програма.

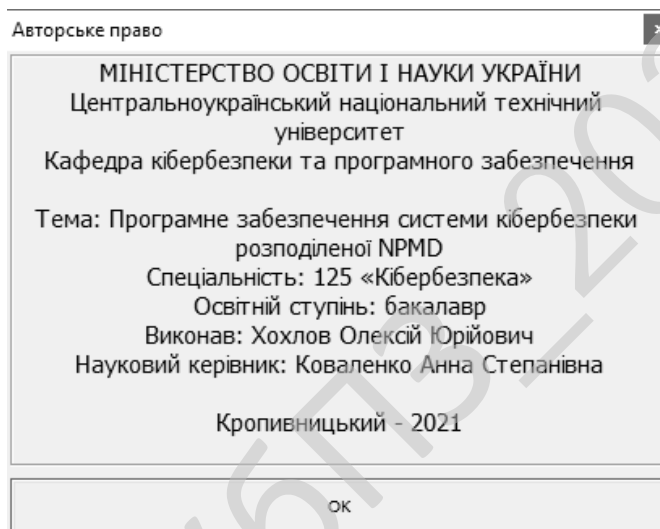

Рисунок 5.2 – Авторське право

Процес впровадження програмного забезпечення, це процес налаштування програмного забезпечення під певні умови використання, а також навчання користувачів роботі з програмним продуктом. Впровадження програмного забезпечення це усі дії, що роблять розроблену програмну систему готовою до використання. Даний процес є частинною життєвого циклу програмного забезпечення. Таким чином у результаті вищерозглянутого можна стверджувати що розроблено інтерфейс системи у відповідності з вибраною метою роботи. Система містить максимальний необхідний набір функцій придатних для виконання будь-яких дій для забезпечення повноцінної роботи програми. Далі розглянемо висновки та використані літературні джерела.

6 ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Програмне забезпечення, створене в результаті виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи, призначено для системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

В межах України в недостатній мірі представлені вітчизняні розробки в цій області.

Рішення завдання полягало у вирішенні наступних задач:

- Був проведений огляд існуючих систем кібербезпеки розподіленої NPMD.
- Досліджена система кібербезпеки розподіленої NPMD.
- На основі отриманих результатів досліджень створена програмна реалізація системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

Розроблені під час виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи алгоритми дозволяють успішно вирішувати завдання розподіленої NPMD.

Розроблене програмне забезпечення має простий, дружній та зручний інтерфейс користувача, що забезпечує легкість у освоєнні роботи програмного продукту, зручність у використанні, і не потребує особливих спеціальних знань.

При створенні програмного забезпечення було використано об'єктно-орієнтований підхід, що відповідає сучасним тенденціям у галузі розробки комерційних програмних систем.

Програма реалізована на мові високого рівня Delphi 10.4 Sydney. Дана мова програмування дозволяє найбільш ефективно обробляти дані призначені для системи кібербезпеки розподіленої NPMD. Це дозволило мінімізувати строк розробки програмного забезпечення, і, як слід, зменшити витрати на його розробку. Запропоноване програмне забезпечення ділиться на загальне програмне забезпечення, що поставляється із засобами обчислювальної техніки й спеціальне програмне забезпечення, що спеціально розроблене для даної конкретної системи й включає програми, що реалізують її функції.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		64

Програма призначена для виконання під управлінням багатозадачної операційної системи Windows XP/Vista/7/8/10.

Даються необхідні рекомендації з установки розробленого програмного забезпечення.

Для підвищення рівня безпеки запропоновано застосовувати алгоритм RC5.

В цілому створене програмне забезпечення підтверджує правильність використаних проектних рішень та повністю відповідає вимогам технічного завдання. Створене програмне забезпечення має потенційну можливість для подальшого вдосконалення і застосування у різних галузях.

Кафедра КБПЗ – 2021 рік

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		65

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гмурман В.Е. Теория вероятностей и математическая статистика / В.Е. Гмурман. – М.: Высшая школа, 2003. – 479 с.

2. Смірнов О.А. Дисперсійний аналіз мережного трафіку для забезпечення інформаційної безпеки телекомунікаційних систем / О.О. Кузнецов, О.А. Смірнов, Д.О. Даниленко // Інформаційна та економічна безпека: сучасний стан та тенденції розвитку : монографія за заг. ред. – Х.: ХІБС УБС НБУ – 2014 – С. 82-100.

3. Смірнов О.А. Дослідження методів виявлення вторгнень в телекомунікаційні системи та мережі / Д.О. Даниленко, О.А. Смірнов, Є.В. Мелешко // Системи озброєння і військова техніка. – Випуск 1(29) – Х.: ХУПС – 2012. – С. 92-100

4. Смирнов А.А. Метод обнаружения вредоносного программного обеспечения. Часть 1. Корреляционный анализ сетевого трафика // А.А.Смирнов, Д.А. Даниленко, Е.В.Мелешко // Научно-технический журнал «Информационно-управляющие системы на железнодорожном транспорте» – Випуск 4(95). – Х.: УкрДАЗТ – 2012. – С. 8-14.

5. Смирнов А.А. Методы обнаружения вредоносного программного обеспечения в телекоммуникационных системах и сетях / Д.А. Даниленко // Збірник наукових праць "Системи обробки інформації". – Випуск 3(101) том 2. – Х.: ХУПС – 2012. – С. 152-155.

6. Смирнов А.А. Системы обнаружения и предотвращения вторжений для защиты телекоммуникационных сетей от вредоносного программного обеспечения / Д.А. Даниленко, А.А. Смирнов, А.В. Коваленко // Системи управління, навігації та зв'язку. – Випуск 1 (21) том 2. – Київ: ДП «ЦНДІНУ». – 2012. – С. 183-186.

7. Смирнов А.А. Системы обнаружения и предотвращения вторжений для

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		66

защиты компьютерных сетей от вредоносного программного обеспечения / Д.А. Даниленко, А.А. Смирнов, И.Г. Кирилов // Збірник тез доповідей науково-практичної конференції «Застосування інформаційних технологій у підготовці та діяльності сил охорони правопорядку». м. Харків. 21-22 березня 2012 р. – Харків. АВВ МВС. – 2012. – С. 70-71.

8. Смирнов О.А. Дослідження методів виявлення вторгнень в телекомунікаційні мережі для підвищення інформаційної безпеки // Д.О. Даниленко // Збірник тез науково-практичної конференції «Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах». м. Київ. 24-27 квітня 2012 р. – Київ: НАУ. – 2012. – С. 22-25.

9. Смирнов А.А. Исследование систем обнаружения и предотвращения вторжений для защиты телекоммуникационных сетей от вредоносного программного обеспечения / Д.А. Даниленко // Збірник тез доповідей VIII наукової конференції «Новітні технології – для захисту повітряного простору». Харків. 18-19 квітня 2012 р. – м. Харків. ХУПС. – 2012. – С. 45.

10. Смирнов А.А. Исследование методов сигнатурного обнаружения вредоносного программного обеспечения в телекоммуникационных системах и сетях // Д.А. Даниленко // Збірник тез XIII міжнародного науково-практичного семінару «Комбінаторні конфігурації та їх застосування». м. Кіровоград. 13-14 квітня 2012 р. – Кіровоград: КНТУ. – 2012. – С. 43-45.

11. Смирнов А.А. Исследование методов проактивной защиты от вредоносного программного обеспечения в телекоммуникационных системах и сетях / Д.А. Даниленко // Збірник тез V міжнародної науково-практичної конференції «Інтегровані інтелектуальні робототехнічні комплекси» (ПРТК-2012). м. Київ. 15-16 травня 2012 р. – Київ: НАУ. – 2012. – С. 314-315.

12. Смирнов А.А. Метод обнаружения вредоносного программного обеспечения на основе корреляционного анализа сетевого трафика / Д.А. Даниленко // Матеріали XII всеукраїнської наукової інтернет-конференції «Наукові дослідження: зв'язок теорії і практики». м. Тернопіль. 29-

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		67

30 квітня 2012 р. – Тернопіль: ТНЕУ. – 2012. – С. 9-10.

13. Смирнов А.А. Метод детектирования вредоносного трафика в телекоммуникационных сетях на основе использования bds-тестирования / Д.А. Даниленко // Збірник тез V міжнародної науково-практичної конференції «Комп'ютерні системи та мережні технології» (CSNT-2012). м. Київ. 13-15 червня 2012 р. – Київ: НАУ. – 2012. – С. 121.

14. Смирнов А.А. Обнаружение и предотвращение вторжений в компьютерных сетях на основе статистического анализа сетевого трафика / А.А. Смирнов, Д.А. Даниленко // Збірник тез доповідей науково-практичної конференції «Застосування інформаційних технологій у підготовці та діяльності сил охорони правопорядку». м. Харків. 12-13 березня 2014 р. – Харків. АВВ МВС. – 2014. – С. 13-14.

15. Смирнов О.А. дисперсійний аналіз мережного трафіку для забезпечення інформаційної безпеки телекомунікаційних систем та мереж / О.А. Смирнов, Д.О. Даниленко // Збірник тез V Всеукраїнської науково-практичної конференції "Інформатика та системні науки". м. Полтава. 13-15 березня 2014 р. – Полтава: ПУЕТ. – 2014. – С. 289-291.

16. Смирнов А.А. Метод дисперсионного анализа сетевого трафика для обнаружения и предотвращения вторжений в телекоммуникационных системах и сетях/ А.А. Смирнов, Д.А. Даниленко // Збірник тез VI міжнародної науково-практичної конференції “Проблеми і перспективи розвитку ІТ-індустрії”. м. Харків. 17-18 квітня 2014 р. – Харків: ХНЕУ. – 2014. – С. 258.

17. Смирнов О.А. метод забезпечення інформаційної безпеки телекомунікаційних систем з використанням дисперсійного аналізу мережного трафіку / О.А. Смирнов, Д.О. Даниленко // Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційна та економічна безпека» (INFECO-2014)». м. Харків. 15-16 травня 2014 р. – Харків: ХІБС УБС НБУ. – 2014. – С. 135-139.

18. Девянин П.Н. Модели безопасности компьютерных систем / П.Н. Девянин. – М.:Издательский центр «Академия», 2005. – 144 с.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		68

19. Домарев В.В. Безопасность информационных технологий. Методология создания систем защиты / В.В. Домарев. – К.: ООО "ТИД "ДС", 2002 – 688 с.

20. ДСТУ ISO/IEC TR 13243-2003 Інформаційні технології. Посібник із методів та механізмів якості послуг / [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу: <http://document.ua/informaciini-tehnologiyi.-posibnik-iz-metodiv-ta-mehanizmiv--nor2718.html>

21. ДСТУ В 3265 – 95. Зв'язок військовий. Терміни та визначення. – К.: УкрНДІССІ, 1995. – 23 с.

22. ДСТУ ISO 9000:2007 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу: <http://document.ua/docs/tdoc14237.php>

23. Ершов В.А.. Мультисервисные телекоммуникационные сети / В.А. Ершов, Н.А. Кузнецов. – М.: МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2003. – 432 с.

24. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2594-15>

25. Информационная война и защита информации. Словарь основных терминов и определений [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу: <http://www.csef.ru/files/csef/articles/2176/2176.pdf>

26. Казарин О.В. Безопасность программного обеспечения компьютерных систем / О.В. Казарин. – М.: МГУЛ, 2003. – 212 с.

27. Касперский Е. Компьютерное зловредство / Е. Касперский. – СПб.: Питер, 2007. – 208 с.

28. Касперский К. Техника сетевых атак. [Электронный ресурс]. – Режим доступа до ресурсу: <http://rghost.ru/download/43730077/8e48b6263ce45c7dc2a65a7453383dc33b22486d/Крис%20Касперски%20-%20Техника%20сетевых%20атак.pdf>

29. Касперский К. Техника и философия хакерских атак. / К.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		69

(ранее ВРwin) [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу:
<http://www.sdteam.com/t5506>

40. Назаров А.Н. Модели и методы расчета структурно-сетевых параметров сети АТМ / А.Н. Назаров. – М.: Горячая линия – Телеком, 2002. –255 с.

41. Наиболее опасная страна. Попытка заражения ПК. [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу:
http://sooweb.ru/news/naibolee_opasnaja_strana_popytka_zarazhenija_pk/ 2012-01-23-526

42. НД ТЗІ Вимоги до захисту інформації WEB-сторінки від несанкціонованого доступу [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу:
<http://www.csk.kfc.in.ua/documents/nakaz-web.doc>

43. НД ТЗІ 2.5-004-99 Критерії оцінки захищеності інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБ України від 28.04.1999р., №22. [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу: <http://do.gendocs.ru/docs/index-27508.html?page=8>

44. Олифер В.Г. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы. 4-е изд. / В.Г. Олифер, Н.А. Олифер. – СПб.: Питер, 2012. – 943 с.

45. Поповский В.В. Защита информации в телекоммуникационных системах / В.В. Поповский, А.В. Персиков. – Х.: ООО "Компания СМИТ", 2006. Т2 – 292 с.

46. Постанова Кабінета Міністрів України від 29.03.2006 №373 «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах» [Электронный ресурс]. – Режим доступа к ресурсу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/373-2006-п>.

47. Розробка методів підвищення оперативності передачі та захисту інформації у телекомунікаційних системах: звіт про НДР (проміжний) / Наук. кер. О.А. Смірнов. – К.:КНТУ, 2013 № ДР 0113U003086

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		71

48. Розробка стеганографічних засобів вбудовування інформації в нерухливі та рухливі зображення: звіт про НДР (проміжний) / Наук. кер. О.А. Смірнов. – К.:КНТУ, 2013 № ДР 0112U002599

49. Розробка методів підвищення безпеки телекомунікаційних мереж: звіт про НДР (проміжний) / Наук. кер. О.А. Смірнов. – К.:КНТУ, 2013 № ДР 0112U006630

50. Связь военная. Термины и определения. ГОСТ В 23609-86 (СТ В СЭВ 0217-86). – Издание официальное. – М.: Изд-во стандартов, 1987.– 12 с.

51. Семенов С.Г. Модели и методы управления сетевыми ресурсами в информационно-телекоммуникационных системах: монография / С.Г.Семенов, О.А. Смирнов, Є.В. Мелешко. Х.: НТУ «ХПИ». – 2012. – 212 с.

52. Семенов С.Г. Безопасность операционных систем реального времени в автоматизированных системах управления технологическим процессом / С.Г. Семенов, С.Ю. Гавриленко, В.В. Давыдов // *Авіаційно- космічна техніка і технологія*. – Х.:НАКУ «ХАІ». – 2011. – Вип. 8(85). – С. 222-225

53. Семенов С.Г. Модели и методы распределения доступа и защиты данных в компьютеризированных информационно-измерительных управляющих системах критического применения: монография / С.Г. Семенов. – Х.:НТУ «ХПИ», 2013. – 360 с.

					КБР-125.21.0008.00.00.ПЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		72

Додаток А
(обов'язковий)

Технічне завдання

Зміст

1	Найменування та область застосування.....	2
2	Підстава для розробки.....	2
3	Мета та призначення розробки.....	2
4	Джерела розробки.....	2
5	Технічні вимоги.....	2
5.1	Вміст проекту.....	2
5.2	Показники призначення.....	3
5.3	Вимоги до функціональних характеристик.....	3
5.4	Вимоги до архітектури.....	3
5.5	Вимоги до надійності.....	3
5.6	Умови експлуатації.....	4
5.7	Вимоги до складу та параметрів технічних засобів.....	4
5.8	Вимоги до інформаційної і програмної сумісності.....	4
5.8.1	Обладнання.....	4
5.8.2	Мова програмування.....	4
5.8.3	Вхідні дані.....	5
5.8.4	Вихідні дані.....	5
6	Вимоги до програмної документації.....	5
7	Перелік документів, що розробляються.....	5
8	Етапи розробки.....	6
9	Порядок контролю та приймання.....	6

КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ

Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата				
Розробив		Хохлов О.Ю.			Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD	Літ.	Аркуш	Аркушів
Перевірів		Коваленко А.С.				Б	1	6
Н. Контр.		Гермак В.С.			ЦНТУ КБ-19СКЗ			
Затв.		Смірнов О.А.						

1 Найменування та область застосування

Це технічне завдання розповсюджується на розробку системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

2 Підстава для розробки

Підставою для розробки служить завдання на кваліфікаційну бакалаврську роботу, видане на кафедрі кібербезпеки та програмного забезпечення (нак. № 135-02 від 24.12.2020 року).

3 Мета та призначення розробки

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є розробка програмного забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD.

4 Джерела розробки

Джерелом цієї кваліфікаційної бакалаврської роботи є стосовна до теми література і існуючі аналоги.

5 Технічні вимоги

5.1 Склад продукції

Складниками розробки є:

- вибір і обґрунтування методів реалізації проекту;
- розробка програмної частин системи, а також розробка взаємодії системи з ОС та з користувачем;

					КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		2

– розробка програми, що реалізує спроектовані алгоритми роботи системи.

5.2 Показники призначення

Система повинна забезпечувати:

- системи кібербезпеки розподіленої NPMD;
- цілісність даних у процесі роботи та при зберіганні;
- простий, інтуїтивно зрозумілий інтерфейс.

5.3 Вимоги до функціональних характеристик

Розроблене програмне забезпечення не повинно мати обмежень на версію драйверів та операційної системи.

5.4 Вимоги до архітектури

Компонент, що розробляється повинен використовувати системні засоби та апаратні засоби, що на даному етапі розвитку обчислювальної техніки найбільше поширені.

5.5 Вимоги до надійності

Програмні модулі написані по всім правилам, які стосуються стандартних викликів процедур, функцій, методів і форм, визначених технічною документацією на середовище розробки.

					КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		3

5.6 Умови експлуатації

Робочі місця користувачів ПЗ повинні задовольняти наступним умовам експлуатації:

- температура повітря: 19-20 град. по Цельсію;
- відносна вологість повітря до 80%;
- атмосферний тиск 107 кПа.

5.7 Вимоги до складу та параметрів технічних засобів

Програмне забезпечення повинно бути реалізоване на ПЕОМ архітектури IBM PC, працювати в ОС Windows XP/Vista/7/8/10 і з сумісними з цією платформою пристроями і прикладним програмним забезпеченням.

5.8 Вимоги до інформаційної і програмної сумісності

Переносність програмного забезпечення повинна бути забезпечена за рахунок його реалізації стандартного інтерфейсу взаємодії з ОС, що працюють під управлінням ОС Windows XP/Vista/7/8/10.

5.8.1 Обладнання

Комп'ютер Intel® Celeron/8 Mb/1.2 Gb/SVGA 14" 1Mb або сумісні з ним.

5.8.2 Мова програмування

Середовище Delphi 10.4 Sydney.

					КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		2

5.8.3 Вхідні дані

Опис алгоритму роботи запропонованої системи.

5.8.4 Вихідні дані

Робоча програма.

6 Вимоги до програмної документації

Програмна продукція повинна бути представлена у виді опису структури даних, схем та опису алгоритму, а також текстів вихідних модулів програмного забезпечення згідно ЄСПД .

7 Перелік документів, що розробляються

- Структурна схема системи – 1 аркуш.
- Функціональна схема системи – 1 аркуш.
- Діаграма процесів – 1 аркуш.
- Блок-схема алгоритму роботи програми – 2 аркуша.
- Пояснювальна записка – 72 аркушів.

					КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		5

8 Етапи розробки

8.1 Збір і обробка інформації по темі кваліфікаційної бакалаврської роботи. Постановка задачі на виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи (складання ТЗ).

8.2 Проведення досліджень або експериментальних робіт для уточнення основних положень кваліфікаційної бакалаврської роботи.

8.3 Розробка функціональних схем, блок схем алгоритмів роботи програмного забезпечення.

8.4 Побудова схем взаємодії даних.

8.5 Створення прототипу ПЗ.

8.6 Віднаходження ПЗ, аналіз отриманих результатів.

8.7 Оформлення пояснювальної записки і виконання робіт по графічній частині.

11 Порядок контролю та приймання

11.1 Подання кваліфікаційної бакалаврської роботи на попередній захист 22.05.2021 р.

11.2 Подання кваліфікаційної бакалаврської роботи на захист 12.06.2021 р.

					КБР-125.21.0008.00.00.ТЗ	Арк.
Вим.	Арк.	№ документа	Підпис	Дата		6

Додаток Б
(обов'язковий)

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник кваліфікаційної бакалаврської роботи

_____ Коваленко А.С.

Програмне забезпечення системи кібербезпеки розподіленої NPMD

Лістинг програми

Код документу 12

Носій: CD/DVD-диск

Загальна кількість аркушів: 49

Літера: РП

Кропивницький – 2021 року

Основна програма**файл NPMDcybersecurity.dpr основної програми**

```
program NPMDcybersecurity;  
  
uses  
  Forms,  
  Main in `Main.pas` {MainForm},  
  About in `About.pas` {Form1},  
  TCP_IP in `TCP_IP.pas` {Form2},  
  Stat in `Stat.pas` {Form3};  
  
{$R *.res}  
  
begin  
  Application.Initialize;  
  Application.CreateForm(TMainForm, MainForm);  
  Application.CreateForm(TForm1, Form1);  
  Application.CreateForm(TForm2, Form2);  
  Application.CreateForm(TForm3, Form3);  
  Application.Run;  
end.
```

Кафедра_КБПЗ_2021 рік

Файл Main.pas основної програми

```

unit Main;

interface

// опис бібліотек

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Classes, Graphics, Controls, Forms,
  Dialogs, StdCtrls, ExtCtrls, ComCtrls, Stat,
  ShellAPI, ShlObj, ImgList, TCP_IP, About;

//опис типів

type
  TMainForm = class(TForm)
    gbxShares: TGroupBox;
    lbxShares: TListBox;
    gbxSessions: TGroupBox;
    lvSessions: TListView;
    bvlSessions: TBevel;
    gbxFiles: TGroupBox;
    btnGetShares: TButton;
    btnCloseShares: TButton;
    btnAddShares: TButton;
    btnCloseSession: TButton;
    btnGetSessions: TButton;
    bvlTopSessions: TBevel;
    plButtonFiles: TPanel;
    btnGetFiles: TButton;
    btnCloseFile: TButton;
    bvlLeftFiles: TBevel;
    plFiles: TPanel;
    lvFiles: TListView;
    bvlTopFiles: TBevel;
    gbxTraffic: TGroupBox;
    lvTraffic: TListView;
    bvlTraffic: TBevel;
    tmrTraffic: TTimer;
    Button1: TButton;
    rgScope: TRadioGroup;
    GroupBox1: TGroupBox;
    cbUsageAll: TCheckBox;
    cbUsageConnectable: TCheckBox;
    cbUsageContainer: TCheckBox;
    GroupBox2: TGroupBox;
    cbTypeAny: TCheckBox;
    cbTypeDisk: TCheckBox;
    cbTypePrint: TCheckBox;
    NetTree: TTreeView;
    ImageList1: TImageList;
    Button2: TButton;
    Button3: TButton;
    Button4: TButton;
    function IsNT(var Value: Boolean): Boolean;
    procedure btnGetSharesClick(Sender: TObject);
    procedure btnCloseSharesClick(Sender: TObject);
    function SelectDirectory: String;
    procedure btnAddSharesClick(Sender: TObject);
    function CardinalToTimeStr(Value: Cardinal):String;
    procedure btnGetSessionsClick(Sender: TObject);
    procedure btnCloseSessionClick(Sender: TObject);
    procedure btnGetFilesClick(Sender: TObject);
    procedure btnCloseFileClick(Sender: TObject);
    procedure tmrTrafficTimer(Sender: TObject);
    procedure Button1Click(Sender: TObject);
  end;

```

```

procedure NetTreeCustomDrawItem(Sender: TCustomTreeView;
  Node: TTreeNode; State: TCustomDrawState; var DefaultDraw: Boolean);
procedure NetTreeDbClick(Sender: TObject);
procedure NetTreeGetImageIndex(Sender: TObject; Node: TTreeNode);
procedure Button4Click(Sender: TObject);
procedure Button2Click(Sender: TObject);
procedure Button3Click(Sender: TObject);

//опис типів та записів

private
  { Private declarations }
public
  { Public declarations }
  SessionCloseKey: array [0..512] of SmallInt;
  procedure Open_Do_Close_Enum(const ParentNode: TTreeNode;
    ResScope, ResType, ResUsage: DWORD; const NetContainerToOpen:
PNetResource);
  // function OpenEnum(const NetContainerToOpen: PNetResource;
  //   ResScope, ResType, ResUsage: DWORD): THandle;
  // function EnumResources(const ParentNode: TTreeNode;
  //   ResScope, ResType, ResUsage: DWORD; hNetEnum: THandle): UINT;
  end;

type
  TShareInfo2 = packed record
    shi2_netname : PWChar;
    shi2_type: DWORD;
    shi2_remark :PWChar;
    shi2_permissions: DWORD;
    shi2_max_uses : DWORD;
    shi2_current_uses : DWORD;
    shi2_path : PWChar;
    shi2_passwd : PWChar;
  end;
  PShareInfo2 = ^ TShareInfo2;
  TShareInfo2Array = array [0..512] of TShareInfo2;
  PShareInfo2Array = ^ TShareInfo2Array;

type
  TShareInfo50 = packed record
    shi50_netname : array [0..12] of Char;
    shi50_type : Byte;
    shi50_flags : Word;
    shi50_remark : PChar;
    shi50_path : PChar;
    shi50_rw_password : array [0..8] of Char;
    shi50_ro_password : array [0..8] of Char;
  end;

type
  TSessionInfo502 = packed record
    Sesi502_cname: PWideChar;
    Sesi502_username: PWideChar;
    Sesi502_num_opens: DWORD;
    Sesi502_time: DWORD;
    Sesi502_idle_time: DWORD;
    Sesi502_user_flags: DWORD;
    Sesi502_cltype_name: PWideChar;
    Sesi502_transport: PWideChar;
  End;
  PSessionInfo502 = ^TSessionInfo502;
  TSessionInfo502Array = array[0..512] of TSessionInfo502;
  PSessionInfo502Array = ^TSessionInfo502Array;

type
  TSessionInfo50 = packed record
    Sesi50_cname : PChar;

```

```

    Sesi50_username      : PChar;
    sesi50_key           : Cardinal;
    sesi50_num_conns     : Word;
    sesi50_num_opens     : Word;
    sesi50_time          : Cardinal;
    sesi50_idle_time     : Cardinal;
    sesi50_protocol      : Byte;
    pad1                 : Byte;
end;

```

```
type
```

```

TFileInfo3 = packed record
    fi3_id              : DWORD;
    fi3_permissions     : DWORD;
    fi3_num_locks       : DWORD;
    fi3_pathname        : PWChar;
    fi3_username        : PWChar;
end;
PFileInfo3 = ^TFileInfo3;
TFileInfo3Array = array[0..512] of TFileInfo3;
PFileInfo3Array = ^TFileInfo3Array;

```

```
type
```

```

TFileInfo50 = packed record
    fi50_id             : Cardinal;
    fi50_permissions   : WORD;
    fi50_num_locks     : WORD;
    fi50_pathname      : PChar;
    fi50_username       : PChar;
    fi50_sharename     : PChar;
end;

```

```
type
```

```

TMibIfRow = packed record
    wszName              : array[0..255] of WideChar;
    dwIndex              : DWORD;
    dwType               : DWORD;
    dwMtu                : DWORD;
    dwSpeed              : DWORD;
    dwPhysAddrLen       : DWORD;
    bPhysAddr            : array[0..7] of Byte;
    dwAdminStatus        : DWORD;
    dwOperStatus         : DWORD;
    dwLastChange         : DWORD;
    dwInOctets           : DWORD;
    dwInUcastPkts       : DWORD;
    dwInNUCastPkts      : DWORD;
    dwInDiscards         : DWORD;
    dwInErrors           : DWORD;
    dwInUnknownProtos   : DWORD;
    dwOutOctets          : DWORD;
    dwOutUcastPkts      : DWORD;
    dwOutNUCastPkts     : DWORD;
    dwOutDiscards        : DWORD;
    dwOutErrors          : DWORD;
    dwOutQLen            : DWORD;
    dwDescrLen           : DWORD;
    bDescr               : array[0..255] of Char;
end;
TMibIfArray = array [0..512] of TMibIfRow;
PMibIfRow = ^TMibIfRow;
PMibIfArray = ^TMibIfArray;

```

```
type
```

```

TMibIfTable = packed record
    dwNumEntries         : DWORD;
    Table                : TMibIfArray;
end;
PMibIfTable = ^TMibIfTable;

```

```

var
NetShareEnumNT:function (   servername:PWChar;
                           level:DWORD;
                           bufptr:Pointer;
                           prefmaxlen:DWORD;
                           entriesread,
                           totalentries,
                           resume_handle:LPDWORD): DWORD; stdcall;

var
NetShareEnum:function ( pszServer   : PChar;
                        sLevel      : Cardinal;
                        pbBuffer    : PChar;
                        cbBuffer    : Cardinal;
                        pcEntriesRead,
                        pcTotalAvail: Pointer):DWORD; stdcall;

var
NetShareDelNT:function (servername: PWideChar;
                        netname: PWideChar;
                        reserved: DWORD): LongInt; stdcall;

var
NetShareDel:function (  pszServer,
                        pszNetName:PChar;
                        usReserved:Word): DWORD; stdcall;

var
NetShareAddNT: function(servername: PWideChar;
                        level: DWORD;
                        buf: Pointer;
                        parm_err: LPDWORD): DWORD; stdcall;

var
NetShareAdd: function ( pszServer:PChar;
                        sLevel:Cardinal;
                        pbBuffer:PChar;
                        cbBuffer:Word):DWORD; stdcall;

Var
NetSessionEnumNT:function(servername,
                          UncClientName,
                          username:PWChar;
                          level:DWORD;
                          bufptr:Pointer;
                          prefmaxlen:DWORD;
                          entriesread,
                          totalentries,
                          resume_handle:LPDWORD):DWORD; stdcall;

var
NetSessionEnum:function(pszServer:PChar;
                        sLevel: DWORD;
                        pbBuffer:Pointer;
                        cbBuffer:DWORD;
                        pcEntriesRead,
                        pcTotalAvial:Pointer):integer; stdcall;

var
NetSessionDelNT:function(ServerName,
                          UncClientName,
                          username:PWChar):DWORD; stdcall;

var
NetSessionDel:function( pszServer:PChar;
                        pszClientName: PChar;
                        sReserved: SmallInt):DWORD; stdcall;

var

```

```

NetFileEnumNT:function( servername,
                        basepath,
                        username:PWChar;
                        level:DWORD;
                        bufptr:Pointer;
                        prefmaxlen:DWORD;
                        entriesread,
                        totalentries,
                        resume_handle:LPDWORD):DWORD; stdcall;

var
NetFileEnum:function(   pszServer,
                        pszBasePath:PChar;
                        sLevel:DWORD;
                        pbBuffer:Pointer;
                        cbBuffer:DWORD;
                        pcEntriesRead,
                        pcTotalAvail:pointer):integer; stdcall;

var
NetFileClose:function(  ServerName:PWideChar;
                        FileId:DWORD):DWORD; stdcall;

var
NetFileClose2:function( pszServer:PChar;
                        ulFileId:LongWord):DWORD; stdcall;

var
GetIfTable:function(   pIfTable      : PMibIfTable;
                        pdwSize       : PULONG;
                        bOrder        : Boolean ): DWORD; stdcall;

var
  MainForm: TMainForm;

implementation

{$R *.dfm}

{ TMainForm }

//////////////////////
//
// Спочатку нам потрібно визначитися, під якою системою ми працюємо,
// щоб довідатися яку частину коду (для NT чи ні) використовувати в цей момент.
// Для цього напишемо невелику функцію, що і буде визначати тип системи.
//

function TMainForm.IsNT(var Value: Boolean): Boolean;
var Ver: TOSVersionInfo;
    BRes: Boolean;
begin
  Ver.dwOSVersionInfoSize := SizeOf(TOSVersionInfo);
  BRes := GetVersionEx(Ver);
  if not BRes then //Перевірка
  begin
    Result := False; //Інформація не отримана
    Exit; //ідемо
  end else
    Result := True; //Інформація отримана

  case Ver.dwPlatformId of //визначаємося
    VER_PLATFORM_WIN32_NT      : Value := True; //Windows NT тья вище -
    підходить
    VER_PLATFORM_WIN32_WINDOWS : Value := False; //Windows 9 x-Me- підходить
    VER_PLATFORM_WIN32s       : Result := False //Windows 3.x- не підходить
  end;
end;
end;

```

```

////////////////////////////////////
//
// Одержання всіх відкритих загальних ресурсів досліджуємої мережі
//

procedure TMainForm.btnGetSharesClick(Sender: TObject);
var
  i:Integer;
  FLibHandle : THandle;
  ShareNT : PShareInfo2Array; //<= Змінні
  entriesread,totalentries:DWORD; //<= для Windows NT
  Share : array [0..512] of TShareInfo50; //<= Змінні
  pcEntriesRead,pcTotalAvail:Word; //<= для Windows 9 x-Me
  OS: Boolean;
begin
  lbxShares.Items.Clear;
  if not IsNT(OS) then Close; //Визначаємо тип системи

  if OS then begin //Код для NT
    FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' ); //Завантажуємо бібліотеку
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    //Зв' язуємо функцію
    @NetShareEnumNT := GetProcAddress(FLibHandle,' NetShareEnum' );
    if not Assigned(NetShareEnumNT) then //Перевірка
    begin
      FreeLibrary(FLibHandle);
      Exit;
    end;
    ShareNT := nil; //Очищаємо покажчик на масив структур
    //Виклик функції
    if NetShareEnumNT(nil,2,@ShareNT,DWORD(-1),
      @entriesread,@totalentries,nil) <> 0 then
    begin //Якщо виклик невдалий вивантажуємо бібліотеку
      FreeLibrary(FLibHandle);
      Exit;
    end;
    if entriesread > 0 then //Обробка результатів
    for i:= 0 to entriesread- 1 do
      lbxShares.Items.Add(String(ShareNT^[i].shi2_netname));
    end else begin //Код для 9 x-me
      FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' ); //Завантажуємо бібліотеку
      if FLibHandle = 0 then Exit;
      //Зв' язуємо функцію
      @NetShareEnum := GetProcAddress(FLibHandle,' NetShareEnum' );
      if not Assigned(NetShareEnum) then //Перевірка
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
      //Виклик функції
      if NetShareEnum(nil,50,@Share,SizeOf(Share),
        @pcEntriesRead,@pcTotalAvail)<> 0 then
      begin //Якщо виклик невдалий вивантажуємо бібліотеку
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
      if pcEntriesRead > 0 then //Обробка результатів
      for i:= 0 to pcEntriesRead- 1 do
        lbxShares.Items.Add(String(Share[i].shi50_netname));
      end;
      FreeLibrary(FLibHandle); //Не забуваємо вивантажити бібліотеку
    end;

    //////////////////////////////////
    //
    // Закриття загального ресурсу
    //

procedure TMainForm.btnCloseSharesClick(Sender: TObject);

```

```

var
  OS:Boolean;
  FLibHandle : THandle;
  Name9x:array [0..12] of Char;
  NameNT:PWChar;
  i:Integer;
  ShareName: String;
begin
  if not IsNT(OS) then Close; //Визначаємо тип системи

  if lbxShares.Items.Count = 0 then Exit;
  for i:= 0 to lbxShares.Items.Count-1 do
    if lbxShares.Selected[i] then Break; //Шукаємо обраний елемент
  if not lbxShares.Selected[i] then Exit; //Якщо не знайдений ідемо
  ShareName := lbxShares.Items.Strings[i];

  if OS then begin //Код для NT
    FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetShareDelNT := GetProcAddress(FLibHandle,' NetShareDel' );
    if not Assigned(NetShareDelNT) then //Перевірка
    begin
      FreeLibrary(FLibHandle);
      Exit;
    end;
    i:= SizeOf(WideChar)*256;
    GetMem(NameNT,i); //Виділяємо пам' ять під змінну
    StringToWideChar(ShareName,NameNT,i); //Перетворимо в PWideChar
    NetShareDelNT(nil,NameNT,0); //Видаляємо ресурс
    FreeMem(NameNT); //Звільняємо пам' ять
  end else begin //Код для 9 х-ме
    FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetShareDel := GetProcAddress(FLibHandle,' NetShareDel' );
    if not Assigned(NetShareDel) then //Перевірка
    begin
      FreeLibrary(FLibHandle);
      Exit;
    end;
    FillChar(Name9x, SizeOf(Name9x), #0); //Очищаємо масив
    move(ShareName[1],Name9x[0],Length(ShareName)); //Заповнюємо масив
    NetShareDel(nil,@Name9x,0); //Видаляємо ресурс
  end;
  FreeLibrary(FLibHandle);
end;

////////////////////////////////////
//
// Показу діалогу вибору директорії
//

function TMainForm.SelectDirectory: String;
var
  lpItemID : PItemIDList;
  BrowseInfo : TBrowseInfo;
  DisplayName : array[0..MAX_PATH] of Char;
  TempPath : array[0..MAX_PATH] of Char;
begin
  FillChar(BrowseInfo, sizeof(TBrowseInfo), #0);
  BrowseInfo.hwndOwner := Handle;
  BrowseInfo.pszDisplayName := @DisplayName;
  BrowseInfo.lpszTitle := ' Specify a directory' ;
  BrowseInfo.ulFlags := BIF_RETURNONLYFSDIRS;
  lpItemID := SHBrowseForFolder(BrowseInfo);
  if Assigned(lpItemID) then begin
    SHGetPathFromIDList(lpItemID, TempPath);
    GlobalFreePtr(lpItemID);
  end else Result := ' ';
  Result := String(TempPath);

```

```

end;

////////////////////////////////////
//
//  Додавання загального ресурсу
//

procedure TMainForm.btnAddSharesClick(Sender: TObject);
const
  STYPE_DISKTREE = 0;
  ACCESS_ALL = 258;
  SHI50F_FULL = 258;
var
  FLibHandle : THandle;
  Share9x : TShareInfo50;
  ShareNT : TShareInfo2;
  TmpDir, TmpName: String;
  TmpDirNT, TmpNameNT: PWChar;
  OS: Boolean;
  TmpLength: Integer;
begin
  TmpDir := SelectDirectory; //Визначаємо шлях до наступного ресурсу
  TmpName := InputBox(' Share name' , ' Enter name' , ' Test' ); //Визначаємо ім'
я під яким він буде видний у мережі
  if TmpDir = ' ' then Exit;

  if not IsNT(OS) then Close; //З' ясовуємо тип системи

  if OS then begin //Код для NT
    FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetShareAddNT := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetShareAdd' );
    if not Assigned(NetShareAddNT) then
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
    end;
    TmpLength := SizeOf(WideChar)*256; //Визначаємо необхідний розмір

    GetMem(TmpNameNT, TmpLength); //Конвертуємо в PWChar
    StringToWideChar(TmpName, TmpNameNT, TmpLength);
    ShareNT.shi2_netname := TmpNameNT; //Ім' я

    ShareNT.shi2_type := STYPE_DISKTREE; //Тип ресурсу
    ShareNT.shi2_remark := ' '; //Коментар
    ShareNT.shi2_permissions := ACCESS_ALL; //Доступ
    ShareNT.shi2_max_uses := DWORD(-1); // Кіл-У максим. підключ.
    ShareNT.shi2_current_uses := 0; // Кіл-У тік підкл.

    GetMem(TmpDirNT, TmpLength);
    StringToWideChar(TmpDir, TmpDirNT, TmpLength);
    ShareNT.shi2_path := TmpDirNT; //Шлях до ресурсу

    ShareNT.shi2_passwd := ' '; //Пароль

    NetShareAddNT(nil, 2, @ShareNT, nil); //Додаємо ресурс
    FreeMem (TmpNameNT); //звільняємо пам' ять
    FreeMem (TmpDirNT);
  end else begin
    FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetShareAdd := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetShareAdd' );
    if not Assigned(NetShareAdd) then
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
    end;
    FillChar(Share9x.shi50_netname, SizeOf(Share9x.shi50_netname), #0);
    move(TmpName[1], Share9x.shi50_netname[0], Length(TmpName)); //Ім' я

```



```

lvSessions.Items.Clear;

if not IsNT(OS) then Close; //3' ясовуємо тип системи

if OS then begin //Код для NT
  FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
  if FLibHandle = 0 then Exit;
  @NetSessionEnumNT := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetSessionEnum' );
  if not Assigned(NetSessionEnumNT) then
  begin
    FreeLibrary(FLibHandle);
    Exit;
  end;
  SessionInfo502 := nil;
  if NetSessionEnumNT(nil, nil, nil, 502, @SessionInfo502, DWORD(-
1), @entriesreadNT, @totalentries, nil)=0 then
  for i:=0 to EntriesReadNT-1 do
  begin
    with lvSessions.Items.Add do //Заповнення даними зі структури
    begin
      Caption := string(SessionInfo502^[i].sesi502_cname); //Ім' я комп' ютера
      SubItems.Add(SessionInfo502^[i].sesi502_username); //Ім' я користувача
      SubItems.Add(IntToStr(SessionInfo502^[i].sesi502_num_opens));
//Відкритих ресурсів
      SubItems.Add(CardinalToTimeStr(SessionInfo502^[i].Sesi502_Time)); //Час
активний
      SubItems.Add(CardinalToTimeStr(SessionInfo502^[i].sesi502_idle_time));
//Час не активний
    end;
  end;
end else begin //Код для Windows 9 x-Me
  FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
  if FLibHandle = 0 then Exit;
  @NetSessionEnum := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetSessionEnum' );
  if not Assigned(NetSessionEnum) then
  begin
    FreeLibrary(FLibHandle);
    Exit;
  end;
  if NetSessionEnum
(nil, 50, @SessionInfo50, SizeOf(SessionInfo50), @EntriesRead, @TotalAvial) = 0 then
  for i:=0 to EntriesRead-1 do
  begin
    with lvSessions.Items.Add do //Заповнення даними зі структури
    begin
      Caption := string(SessionInfo50[i].Sesi50_cname); //Ім' я комп' ютера
досліджуємої мережі системи кібербезпеки розподіленої NPMD
      SubItems.Add(SessionInfo50[i].Sesi50_username); //Ім' я користувача
      SubItems.Add(IntToStr(SessionInfo50[i].sesi50_num_opens)); //Відкритих
ресурсів
      SubItems.Add(CardinalToTimeStr(SessionInfo50[i].Sesi50_Time)); //Час
активний
      SubItems.Add(CardinalToTimeStr(SessionInfo50[i].sesi50_idle_time));
//Час не активний
      SessionCloseKey[i]:= SessionInfo50[i].sesi50_key; //Унікальний
ідентифікатор для закриття
    end;
  end;
end;
  FreeLibrary(FLibHandle);
end;

////////////////////////////////////
//
// Завершення обраної сесії
//

procedure TMainForm.btnCloseSessionClick(Sender: TObject);
var

```

```

OS: Boolean;
FLibHandle : THandle;
CNameNT: PWideChar;
CName9x: PAnsiChar;
Key:SmallInt;
i: Integer;
begin
  if not IsNT(OS) then Close; //3' ясовуємо тип системи

  if not Assigned(lvSessions.Selected) then Exit;
  i:= lvSessions.Selected.Index; //Визначаємо номер обраної сесії

  if OS then begin
    FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetSessionDelNT := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetSessionDel' );
    if not Assigned(NetSessionDelNT) then
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
    //Перетворимо дані в необхідний вид
    CNameNT := PWChar(WideString('\ \' +lvSessions.Items.Item[i].Caption));
    NetSessionDelNT(nil,CNameNT,nil);
  end else begin
    FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetSessionDel := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetSessionDel' );
    if not Assigned(NetSessionDel) then
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;
    //Перетворимо дані в необхідний вид
    CName9x := PAnsiChar(lvSessions.Items.Item[i].Caption);
    key := SessionCloseKey[i]; //Беремо ключ із масиву
    NetSessionDel(nil,CName9x,Key);
  end;
  FreeLibrary(FLibHandle);
end;

////////////////////////////////////
//
// Одержання списку відкритих файлів досліджуємої мережі системи кібербезпеки
розподіленої NPMD
//

procedure TMainForm.btnGetFilesClick(Sender: TObject);
var
  OS: Boolean;
  FLibHandle : THandle;
  FileInfoNT: PFileInfo3Array;
  FileInfo9x: array [0..512] of TFileInfo50;
  TotalEntries,EntriesReadNT: DWORD;
  EntriesRead,TotalAvial: Word;
  i:integer;
begin
  lvfiles.Items.Clear;

  if not IsNT(OS) then Close; //3' ясовуємо тип системи

  if OS then begin //Код для NT
    FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @NetFileEnumNT := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetFileEnum' );
    if not Assigned(NetFileEnumNT) then
      begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Exit;
      end;

```

```

end;
FileInfoNT := nil;
if NetFileEnumNT(nil,nil,nil,3,@FileInfoNT,DWORD(-1),@entriesreadNT,
@totalentries, nil)=0 then
for i:=0 to EntriesReadNT-1 do
begin
with lvFiles.Items.Add do //Заповнення даними зі структури
begin
Caption := string(IntToStr(FileInfoNT^[i].fi3_id)); //Ідентифікатор
SubItems.Add(FileInfoNT^[i].fi3_pathname); //Шлях до файлу
SubItems.Add(FileInfoNT^[i].fi3_username); //Ім'я користувача
end;
end;
end else begin //Код для Windows 9 x-Me
FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
if FLibHandle = 0 then Exit;
@NetFileEnum := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetFileEnum' );
if not Assigned(NetFileEnum) then
begin
FreeLibrary(FLibHandle);
Exit;
end;
if NetFileEnum (nil,
nil,50,@FileInfo9x,SizeOf(FileInfo9x),@EntriesRead,@TotalAvial)= 0 then
for i:=0 to EntriesRead-1 do
begin
with lvFiles.Items.Add do //Заповнення даними зі структури
begin
Caption := string(IntToStr(FileInfo9x[i].fi50_id)); //Ідентифікатор
SubItems.Add(FileInfo9x[i].fi50_pathname); //Шлях до файлу
SubItems.Add(FileInfo9x[i].fi50_username); //Ім'я користувача
end;
end;
end;
FreeLibrary(FLibHandle);
end;

////////////////////////////////////
//
// Закриття файлу
//

procedure TMainForm.btnCloseFileClick(Sender: TObject);
var
OS: Boolean;
FLibHandle : THandle;
i: Integer;
begin
if not IsNT(OS) then Close; //З'ясуємо тип системи

if not Assigned(lvFiles.Selected) then Exit;
i:= lvFiles.Selected.Index; //Визначаємо номер обраного файлу

if OS then begin //Код для NT
FLibHandle := LoadLibrary(' NETAPI32.DLL' );
if FLibHandle = 0 then Exit;
@NetFileClose := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetFileClose' );
if not Assigned(NetFileClose) then
begin
FreeLibrary(FLibHandle);
Close;
end;
NetFileClose (nil,StrToInt(lvFiles.Items.Item[i].Caption)); //Закриваємо файл
end else begin //Код для Windows 9 x-Me
FLibHandle := LoadLibrary(' SVRAPI.DLL' );
if FLibHandle = 0 then Exit;
@NetFileClose2 := GetProcAddress(FLibHandle, ' NetFileClose2' );
if not Assigned(NetFileClose2) then
begin

```

```

        FreeLibrary(FLibHandle);
        Close;
    end;
    NetFileClose2(nil, StrToInt(lvFiles.Items.Item[i].Caption));
end;
FreeLibrary(FLibHandle);
end;

////////////////////////////////////
//
//  Визначаємо вхідний / вихідний трафік досліджуємої мережі системи
кібербезпеки розподіленої NPMD
//

procedure TMainForm.tmrTrafficTimer(Sender: TObject);
// Допоміжна функція, що перетворить MAC адресу до "нормального" виду
//Визначаємо спеціальний тип, щоб можна було передати у функцію масив
type TMAC = array [0..7] of Byte;
//Як перше значення масив, друге значення, розмір даних у масиві
function GetMAC(Value: TMAC; Length: DWORD): String;
var
    i: Integer;
begin
    if Length = 0 then Result := ' 00-00-00' else
    begin
        Result := '';
        for i:= 0 to Length-2 do
            Result := Result + IntToHex(Value[i],2)+' -' ;
            Result := Result + IntToHex(Value[ Length-1],2);
        end;
    end;
end;

//Сама процедура
var
    FLibHandle : THandle;
    Table: TMibIfTable;
    i : integer;
    Size : integer;
begin
    tmrTraffic.Enabled := false; //Припиняємо таймер
    lvTraffic.Items.BeginUpdate;
    lvTraffic.Items.Clear; //Очищаємо список
    FLibHandle := LoadLibrary(' IPHLPAPI.DLL' ); //Завантажуємо бібліотеку
    if FLibHandle = 0 then Exit;
    @GetIfTable := GetProcAddress(FLibHandle, ' GetIfTable' );
    if not Assigned(GetIfTable) then
    begin
        FreeLibrary(FLibHandle);
        Close;
    end;

    Size := SizeOf(Table);
    if GetIfTable(@Table, @Size, false ) = 0 then //Виконуємо функцію
    for i:= 0 to Table.dwNumEntries-1 do begin
        with lvTraffic.Items.Add do begin //Виводимо результати
            Caption := String(Table.Table[i].bDescr); //Найменування інтерфейсу
            SubItems.Add(GetMAC(TMAC(Table.Table[i].bPhysAddr),
                Table.Table[i].dwPhysAddrLen)); //MAC адреса
            SubItems.Add(IntToStr(Table.Table[i].dwInOctets)); //Усього прийнято
байт з досліджуємої мережі системи кібербезпеки розподіленої NPMD
            SubItems.Add(IntToStr(Table.Table[i].dwOutOctets)); //Усього відправлено
байт у досліджуєму мережу системи кібербезпеки розподіленої NPMD
        end;
    end;
    lvTraffic.Items.EndUpdate;
    FreeLibrary(FLibHandle);
    tmrTraffic.Enabled := true; //Не забуваємо активувати таймер
end;

```

```

function OpenEnum(const NetContainerToOpen: PNetResource; ResScope, ResType,
ResUsage: DWORD): THandle;
var
  hNetEnum: THandle;
begin
  Result:=0;
  if (NO_ERROR<>WNetOpenEnum(ResScope, ResType, ResUsage,
                             NetContainerToOpen, hNetEnum))
  then ShowMessage( ' Помилка!' )
  else Result:=hNetEnum;
end;

function EnumResources(const ParentNode: TTreeNode;
ResScope, ResType, ResUsage: DWORD; hNetEnum: THandle): UINT;
function ShowResource(const ParentNode: TTreeNode; Res: TNetResource):
TTreeNode;
begin
  Result:=MainForm.NetTree.Items.AddChild(ParentNode,
string(Res.lpRemoteName));
end;

const
  RESOURCE_BUF_ENTRIES = 2000;

var
  ResourceBuffer: array[1..RESOURCE_BUF_ENTRIES] of TNetResource;
  i, ResourceBuf, EntriesToGet: dword;
  NewNode: TTreeNode;
begin
  Result:=0;
  while true do
  begin
    ResourceBuf:=sizeof(ResourceBuffer);
    EntriesToGet:=RESOURCE_BUF_ENTRIES;
    if (NO_ERROR<>WNetEnumResource(hNetEnum, EntriesToGet,
                                   @ResourceBuffer, ResourceBuf))
    then
      begin
        case GetLastError() of
          NO_ERROR: // проход буферу без перемикання
            Break;
          ERROR_NO_MORE_ITEMS:
            // Повертає 0 у тому випадку, коли останов
            // RESOURCE_BUF_ENTRIES дані на попередньому виклику, щоб
            // WNetEnumResource, та були точно
            // RESOURCE_BUF_ENTRIES дані в запису на момент
            // попереднього виклику
            Exit;
          else ShowMessage(Помилка!' );
            Result:=1;
            Exit;
        end;
      end;
    for i:=1 to EntriesToGet do
      begin
        NewNode:=ShowResource(ParentNode, ResourceBuffer[i]);
        if (ResourceBuffer[i].dwUsage and RESOURCEUSAGE_CONTAINER)<>0
        then MainForm.Open_Do_Close_Enum(NewNode, ResScope, ResType, ResUsage,
@ResourceBuffer[i]);
        Application.ProcessMessages;
      end;
    end;
  end;
end;

procedure TMainForm.Open_Do_Close_Enum(const ParentNode: TTreeNode; ResScope,
ResType, ResUsage: DWORD; const NetContainerToOpen: PNetResource);
var
  hNetEnum: THandle;

```

```

begin
  hNetEnum:=OpenEnum(NetContainerToOpen, ResScope, ResType, ResUsage);
  if (hNetEnum=0)
  then Exit;
  EnumResources (ParentNode, ResScope, ResType, ResUsage, hNetEnum);
  if (NO_ERROR<>WNetCloseEnum(hNetEnum))
  then ShowMessage(' WNetCloseEnum Помилка' );
end;

procedure TMainForm.Button1Click(Sender: TObject);
var
  ResScope, ResType, ResUsage: dword;
begin
  Button1.Caption:=' Пошук мережних ресурсів. Чекайте...' ;
  Button1.Enabled:=false;
  //
  NetTree.Items.Clear;
  case rgScope.ItemIndex of
    1: ResScope:=RESOURCE_GLOBALNET;
    2: ResScope:=RESOURCE_REMEMBERED;
    else ResScope:=RESOURCE_CONNECTED;
  end;
  ResType:=0;
  if cbTypeAny.Checked
  then ResType:=ResType or RESOURCETYPE_ANY;
  if cbTypeDisk.Checked
  then ResType:=ResType or RESOURCETYPE_DISK;
  if cbTypePrint.Checked
  then ResType:=ResType or RESOURCETYPE_PRINT;
  ResUsage:=0;
  if cbUsageConnectable.Checked
  then ResUsage:=ResUsage or RESOURCEUSAGE_CONNECTABLE;
  if cbUsageContainer.Checked
  then ResUsage:=ResUsage or RESOURCEUSAGE_CONTAINER;
  Open_Do_Close_Enum(NetTree.Items.Add(nil, ' Network Resources' ),
    ResScope, ResType, ResUsage, nil);
  //
  Button1.Caption:=' Обновити список ресурсів' ;
  Button1.Enabled:=true;

end;

procedure TMainForm.NetTreeCustomDrawItem(Sender: TCustomTreeView;
  Node: TTreeNode; State: TCustomDrawState; var DefaultDraw: Boolean);
begin
  if cdsSelected in State
  then Sender.Canvas.Font.Style:=Sender.Canvas.Font.Style+[fsUnderline];
end;

procedure TMainForm.NetTreeDblClick(Sender: TObject);
begin
  ShellExecute(0, ' open' , PChar(NetTree.Selected.Text), ' \ ' , ' \ ' , SW_SHOW);
end;

procedure TMainForm.NetTreeGetImageIndex(Sender: TObject; Node: TTreeNode);
begin
  if Node.HasChildren
  then Node.ImageIndex:=1
  else Node.ImageIndex:=0;
end;

procedure TMainForm.Button4Click(Sender: TObject);
begin
  Form1.Show;
end;

procedure TMainForm.Button2Click(Sender: TObject);
begin
  Form2.Show;
end;

```

end;

```
procedure TMainForm.Button3Click(Sender: TObject);
```

```
begin
```

```
Form3.Show;
```

```
end;
```

```
end.
```

Кафедра КБПЗ – 2021 рік

Файл IPHLPAPI.pas- обробка API функцій

```

unit IPHLPAPI;

interface
uses
  Windows, winsock;

const
  VERSION      = ' 1.5' ;

//----- Заголовок з Microsoft IPTYPES.H-----

const
  ANY_SIZE      = 1;
  MAX_ADAPTER_DESCRIPTION_LENGTH = 128; // arb.
  MAX_ADAPTER_NAME_LENGTH = 256; // змінна
  MAX_ADAPTER_ADDRESS_LENGTH = 8; // змінна
  DEFAULT_MINIMUM_ENTITIES = 32; // змінна
  MAX_HOSTNAME_LEN = 128; // змінна
  MAX_DOMAIN_NAME_LEN = 128; // змінна
  MAX_SCOPE_ID_LEN = 256; // змінна

  // Вузлові типи ( NETBIOS)
  BROADCAST_NODETYPE = 1;
  PEER_TO_PEER_NODETYPE = 2;
  MIXED_NODETYPE = 4;
  HYBRID_NODETYPE = 8;

  NETBIOSTypes : array[0..8] of string[20] =
    ( ' Невизначений' , ' Передача' , ' Рівень до рівня' , ' ' , '
Змішаний' , ' ' , ' ' , ' ' , ' Гібрид'
    );

  // Типи адаптеру
  { v1.4-> 1.5
  IF_OTHER_ADAPTERTYPE = 0;
  IF_ETHERNET_ADAPTERTYPE = 1;
  IF_TOKEN_RING_ADAPTERTYPE = 2;
  IF_FDDI_ADAPTERTYPE = 3;
  IF_PPP_ADAPTERTYPE = 4;
  IF_LOOPBACK_ADAPTERTYPE = 5;
  IF_SLIP_ADAPTERTYPE = 6;

  Знайдено у ipifcons.h :
  #define MIB_IF_TYPE_OTHER          1
  #define MIB_IF_TYPE_ETHERNET      6
  #define MIB_IF_TYPE_TOKENRING     9
  #define MIB_IF_TYPE_FDDI          15
  #define MIB_IF_TYPE_PPP            23
  #define MIB_IF_TYPE_LOOPBACK      24
  #define MIB_IF_TYPE_SLIP           28
  }
  IF_OTHER_ADAPTERTYPE = 1;
  IF_ETHERNET_ADAPTERTYPE = 6;
  IF_TOKEN_RING_ADAPTERTYPE = 9;
  IF_FDDI_ADAPTERTYPE = 15;
  IF_PPP_ADAPTERTYPE = 23;
  IF_LOOPBACK_ADAPTERTYPE = 24;
  IF_SLIP_ADAPTERTYPE = 28;

  // AdaptTypes : array[0..6] of string[10] =
  // ( ' інший' , ' ethernet' , ' tokenring' , ' FDDI' , ' PPP' , '
loopback' , ' SLIP' );
  AdaptTypes : array[1..28] of string[10] =

```

```

( 'інший' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ethernet' , ' ' , ' ' , '
tokenring' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ' , ' FDDI' , ' ' , ' ' , ' ' , ' ' ,
' ' , ' ' , ' PPP' ,
' loopback' , ' ' , ' ' , ' ' , ' SLIP' );
// Кінець змін в типі адаптерів

//-----для інших MS заготовочних файлів-----

MAX_INTERFACE_NAME_LEN = 256; { mrap1.h }
MAXLEN_PHYSADDR = 8; { iprtmib.h }
MAXLEN_IFDESCR = 256; {"-- }

//-----

type
  TMacAddress = array[1..MAX_ADAPTER_ADDRESS_LENGTH] of byte;

//---IP адресні структури-----

PTIP_ADDRESS_STRING = ^TIP_ADDRESS_STRING;
TIP_ADDRESS_STRING = array[0..15] of char; // IP рядок
//
PTIP_ADDR_STRING = ^TIP_ADDR_STRING;
TIP_ADDR_STRING = packed record // для використання у зв'язних списках
  Next: PTIP_ADDR_STRING;
  IpAddress: TIP_ADDRESS_STRING;
  IpMask: TIP_ADDRESS_STRING;
  Context: DWORD;
end;

//-----Fixed Info структура-----

PTFixedInfo = ^TFixedInfo;
TFixedInfo = packed record
  HostName: array[1..MAX_HOSTNAME_LEN + 4] of char; // дані
  DomainName: array[1..MAX_DOMAIN_NAME_LEN + 4] of char; // дані
  CurrentDNSServer: PTIP_ADDR_STRING;
  DNSServerList: TIP_ADDR_STRING;
  NodeType: UINT;
  ScopeID: array[1..MAX_SCOPE_ID_LEN + 4] of char; // дані
  EnableRouting: UINT;
  EnableProxy: UINT;
  EnableDNS: UINT;
end;

//-----структура мережного інтерфейсу досліджуємої мережі системи
кібербезпеки розподіленої NPMD-----

////////////////////////////////////
//
//
// Наступне є діючими станами для WAN да LAN інтерфейсів. //
// Порядок станів створений для визначення. Для //
// стану >= CONNECTED можливо передавати дані зразу. Стан >= DISCONNECTED
//
// може передавати деякі дані. Стан < DISCONNECTED може //
// не передавати дані.
//
// карта з поміткою UNREACHABLE якщо DIM викликає InterfaceUnreachable для
//
// причин. Крім невдачі з'єднання. //
//
//
// NON_OPERATIONAL- Перевірка для LAN інтерфейсу. Позначає карту що не
працює //
// або не з'єднується з картою. //
// UNREACHABLE- Перевірка WAN інтерфейсів . Позначає, що віддалений сайт
//

```

```

//                                     не з'єднується за потрібний час.
//
// DISCONNECTED- Перевірка WAN інтерфейсів . Позначає, що віддалений сайт
//
//                                     не з'єднується.
//
// CONNECTING- Перевірка WAN інтерфейсів . Означає спробу з'єднання //
//                                     з сайтом, якого немає. //
// CONNECTED- Перевірка WAN інтерфейсів . Позначає, що віддалений сайт
//
//                                     з'єднується.
//
// OPERATIONAL- Перевірка LAN Interfaces. Позначає карту підключену //
//                                     в праці. //
//
//
// Усі дії користувачів записуються до MIB-II значення //
// можуть бути використовані //
//
//
////////////////////////////////////

const
// дані додані до ipifcons.h
IF_OPER_STATUS_NON_OPERATIONAL = 0 ;
IF_OPER_STATUS_UNREACHABLE = 1 ;
IF_OPER_STATUS_DISCONNECTED = 2 ;
IF_OPER_STATUS_CONNECTING = 3 ;
IF_OPER_STATUS_CONNECTED = 4 ;
IF_OPER_STATUS_OPERATIONAL = 5 ;

MIB_IF_TYPE_OTHER = 1 ;
MIB_IF_TYPE_ETHERNET = 6 ;
MIB_IF_TYPE_TOKENRING = 9 ;
MIB_IF_TYPE_FDDI = 15 ;
MIB_IF_TYPE_PPP = 23 ;
MIB_IF_TYPE_LOOPBACK = 24 ;
MIB_IF_TYPE_SLIP = 28 ;

MIB_IF_ADMIN_STATUS_UP = 1 ;
MIB_IF_ADMIN_STATUS_DOWN = 2 ;
MIB_IF_ADMIN_STATUS_TESTING = 3 ;

MIB_IF_OPER_STATUS_NON_OPERATIONAL = 0 ;
MIB_IF_OPER_STATUS_UNREACHABLE = 1 ;
MIB_IF_OPER_STATUS_DISCONNECTED = 2 ;
MIB_IF_OPER_STATUS_CONNECTING = 3 ;
MIB_IF_OPER_STATUS_CONNECTED = 4 ;
MIB_IF_OPER_STATUS_OPERATIONAL = 5 ;

type
PTMibIfRow = ^TMibIfRow;
TMibIfRow = packed record
    wszName: array[1..MAX_INTERFACE_NAME_LEN] of WCHAR;
    dwIndex: DWORD;
    dwType: DWORD; // дивись MIB_IF_TYPE
    dwMTU: DWORD;
    dwSpeed: DWORD;
    dwPhysAddrLen: DWORD;
    bPhysAddr: array[1..MAXLEN_PHYSADDR] of byte;
    dwAdminStatus: DWORD; // дивись MIB_IF_ADMIN_STATUS
    dwOperStatus: DWORD; // дивись MIB_IF_OPER_STATUS
    dwLastChange: DWORD;
    dwInOctets: DWORD;
    dwInUcastPkts: DWORD;
    dwInNUCastePkts: DWORD;
    dwInDiscards: DWORD;
    dwInErrors: DWORD;
    dwInUnknownProtos: DWORD;

```

```

    dwOutOctets: DWORD;
    dwOutUCastPkts: DWORD;
    dwOutNUCastPkts: DWORD;
    dwOutDiscards: DWORD;
    dwOutErrors: DWORD;
    dwOutQLen: DWORD;
    dwDescrLen: DWORD;
    bDescr: array[1..MAXLEN_IFDESCR] of char; //byte;
end;

//
PTMibIfTable = ^TMibIfTable;
TMibIfTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    Table: array[0..ANY_SIZE- 1] of TMibIfRow;
end;

//---ADAPTER INFO структура-----

PTIP_ADAPTER_INFO = ^TIP_ADAPTER_INFO;
TIP_ADAPTER_INFO = packed record
    Next: PTIP_ADAPTER_INFO;
    ComboIndex: DWORD;
    AdapterName: array[1..MAX_ADAPTER_NAME_LENGTH + 4] of char; //
дані
    Description: array[1..MAX_ADAPTER_DESCRIPTION_LENGTH + 4] of char;
// дані
    AddressLength: UINT;
    Address: array[1..MAX_ADAPTER_ADDRESS_LENGTH] of byte; // дані
    Index: DWORD;
    aType: UINT;
    DHCPEnabled: UINT;
    CurrentIPAddress: TIP_ADDR_STRING;
    IPAddressList: TIP_ADDR_STRING;
    GatewayList: TIP_ADDR_STRING;
    DHCPserver: TIP_ADDR_STRING;
    HaveWINS: BOOL;
    PrimaryWINSserver: TIP_ADDR_STRING;
    SecondaryWINSserver: TIP_ADDR_STRING;
    LeaseObtained: LongInt ; // UNIX час, секунди з 1970
    LeaseExpires: LongInt; // UNIX час, секунди з 1970
    SpareStuff: array [1..200] of char ; // дані- простір для списку IP
адрес досліджуємої мережі системи кібербезпеки розподіленої NPMD
end;

//-----TCP структура-----

PTMibTCPRow = ^TMibTCPRow;
TMibTCPRow = packed record
    dwState: DWORD;
    dwLocalAddr: DWORD;
    dwLocalPort: DWORD;
    dwRemoteAddr: DWORD;
    dwRemotePort: DWORD;
end;
//
PTMibTCPTable = ^TMibTCPTable;
TMibTCPTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    Table: array[0..0] of TMibTCPRow;
end;
//
PTMibTCPStats = ^TMibTCPStats;
TMibTCPStats = packed record
    dwRTOAlgorithm: DWORD;
    dwRTOMin: DWORD;
    dwRTOMax: DWORD;
    dwMaxConn: DWORD;
    dwActiveOpens: DWORD;

```

```

    dwPassiveOpens: DWORD;
    dwAttemptFails: DWORD;
    dwEstabResets: DWORD;
    dwCurrEstab: DWORD;
    dwInSegs: DWORD;
    dwOutSegs: DWORD;
    dwRetransSegs: DWORD;
    dwInErrs: DWORD;
    dwOutRsts: DWORD;
    dwNumConns: DWORD;
end;

```

```
//-----UDP CTPVKTYPA -----
```

```

PTMibUDPRow = ^TMibUDPRow;
TMibUDPRow = packed record
    dwLocalAddr: DWORD;
    dwLocalPort: DWORD;
end;
//
PTMibUDPTable = ^TMIBUDPTable;
TMIBUDPTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    UDPTable: array[0..ANY_SIZE- 1] of TMibUDPRow;
end;
//
PTMibUdpStats = ^TMIBUdpStats;
TMIBUdpStats = packed record
    dwInDatagrams: DWORD;
    dwNoPorts: DWORD;
    dwInErrors: DWORD;
    dwOutDatagrams: DWORD;
    dwNumAddrs: DWORD;
end;

```

```
//-----IP CTPVKTYPA -----
```

```

//
PTMibIPNetRow = ^TMibIPNetRow;
TMibIPNetRow = packed record
    dwIndex: DWord;
    dwPhysAddrLen: DWord;
    bPhysAddr: TMacAddress;
    dwAddr: DWord;
    dwType: DWord;
end;
//
PTMibIPNetTable = ^TMibIPNetTable;
TMibIPNetTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    Table: array[0..ANY_SIZE- 1] of TMibIPNetRow;
end;
//
PTMibIPStats = ^TMibIPStats;
TMibIPStats = packed record
    dwForwarding: DWORD;
    dwDefaultTTL: DWORD;
    dwInReceives: DWORD;
    dwInHdrErrors: DWORD;
    dwInAddrErrors: DWORD;
    dwForwDatagrams: DWORD;
    dwInUnknownProtos: DWORD;
    dwInDiscards: DWORD;
    dwInDelivers: DWORD;
    dwOutRequests: DWORD;
    dwRoutingDiscards: DWORD;
    dwOutDiscards: DWORD;
    dwOutNoRoutes: DWORD;
    dwReasmTimeOut: DWORD;

```

```

    dwReasmReqds: DWORD;
    dwReasmOKs: DWORD;
    dwReasmFails: DWORD;
    dwFragOKs: DWORD;
    dwFragFails: DWORD;
    dwFragCreates: DWORD;
    dwNumIf: DWORD;
    dwNumAddr: DWORD;
    dwNumRoutes: DWORD;
end;
//
PTMibIPAddrRow = ^TMibIPAddrRow;
TMibIPAddrRow = packed record
    dwAddr: DWORD;
    dwIndex: DWORD;
    dwMask: DWORD;
    dwBCastAddr: DWORD;
    dwReasmSize: DWORD;
    Unused1,
    Unused2: WORD;
end;
//
PTMibIPAddrTable = ^TMibIPAddrTable;
TMibIPAddrTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    Table: array[0..ANY_SIZE- 1] of TMibIPAddrRow;
end;

//
PTMibIPForwardRow = ^TMibIPForwardRow;
TMibIPForwardRow = packed record
    dwForwardDest: DWORD;
    dwForwardMask: DWORD;
    dwForwardPolicy: DWORD;
    dwForwardNextHop: DWORD;
    dwForwardIFIndex: DWORD;
    dwForwardType: DWORD;
    dwForwardProto: DWORD;
    dwForwardAge: DWORD;
    dwForwardNextHopAS: DWORD;
    dwForwardMetric1: DWORD;
    dwForwardMetric2: DWORD;
    dwForwardMetric3: DWORD;
    dwForwardMetric4: DWORD;
    dwForwardMetric5: DWORD;
end;
//
PTMibIPForwardTable = ^TMibIPForwardTable;
TMibIPForwardTable = packed record
    dwNumEntries: DWORD;
    Table: array[0..ANY_SIZE- 1] of TMibIPForwardRow;
end;

//----- ICMP-CTPYKTYPA -----

PTMibICMPStats = ^TMibICMPStats;
TMibICMPStats = packed record
    dwMsgs: DWORD;
    dwErrors: DWORD;
    dwDestUnreachs: DWORD;
    dwTimeEcxcds: DWORD;
    dwParmProbs: DWORD;
    dwSrcQuenchs: DWORD;
    dwRedirects: DWORD;
    dwEchos: DWORD;
    dwEchoReps: DWORD;
    dwTimeStamps: DWORD;
    dwTimeStampReps: DWORD;
    dwAddrMasks: DWORD;

```

```

    dwAddrReps: DWORD;
end;

PTMibICMPInfo = ^TMibICMPInfo;
TMibICMPInfo = packed record
    InStats: TMibICMPStats;
    OutStats: TMibICMPStats;
end;

//-----імпорт до IPHLPAPI.DLL-----

var

GetAdaptersInfo: function ( pAdapterInfo: PTIP_ADAPTER_INFO;
    pOutBufLen: PULONG ): DWORD; stdcall;

GetNetworkParams: function ( FixedInfo: PTFixedInfo; pOutPutLen: PULONG ):
    DWORD; stdcall;

GetTcpTable: function ( pTCPTable: PTMibTCPTable; pDwSize: PDWORD;
    bOrder: BOOL ): DWORD; stdcall;

GetTcpStatistics: function ( pStats: PTMibTCPStats ): DWORD; stdcall;

GetUdpTable: function ( pUdpTable: PTMibUDPTable; pDwSize: PDWORD;
    bOrder: BOOL ): DWORD; stdcall;

GetUdpStatistics: function ( pStats: PTMibUdpStats ): DWORD; stdcall;

GetIpStatistics: function ( pStats: PTMibIPStats ): DWORD; stdcall;

GetIpNetTable: function ( pIpNetTable: PTMibIPNetTable;
    pdwSize: PULONG; bOrder: BOOL ): DWORD; stdcall;

GetIpAddrTable: function ( pIpAddrTable: PTMibIPAddrTable;
    pdwSize: PULONG; bOrder: BOOL ): DWORD; stdcall;

GetIpForwardTable: function ( pIPForwardTable: PTMibIPForwardTable;
    pdwSize: PULONG; bOrder: BOOL ): DWORD; stdCall;

GetIcmpStatistics: function ( pStats: PTMibICMPInfo ): DWORD; stdCall;

GetRTTAndHopCount: function ( DestIPAddress: DWORD; HopCount: PULONG;
    MaxHops: ULONG; RTT: PULONG ): BOOL; stdCall;

GetIfTable: function ( pIfTable: PTMibIfTable; pdwSize: PULONG;
    bOrder: boolean ): DWORD; stdCall;

GetIfEntry: function ( pIfRow: PTMibIfRow ): DWORD; stdCall;

// попередження - недокументована функція, можливі помилки при
використанні
GetFriendlyIfIndex: function (var IfIndex: DWORD): DWORD; stdcall;

const
    IpHlpDLL = 'IPHLPAPI.DLL' ;
var
    IpHlpModule: THandle;

    function LoadIpHlp: Boolean;

implementation

function LoadIpHlp: Boolean;
begin
    Result := True;
    if IpHlpModule <> 0 then Exit;

```

```

// відкрити DLL
IpHlpModule := LoadLibrary (IpHlpDLL);
if IpHlpModule = 0 then
begin
    Result := false;
    exit ;
end ;
GetAdaptersInfo := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetAdaptersInfo' ) ;
GetNetworkParams := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetNetworkParams' )
;

GetTcpTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetTcpTable' ) ;
GetTcpStatistics := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetTcpStatistics' )
;

GetUdpTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetUdpTable' ) ;
GetUdpStatistics := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetUdpStatistics' )
;

GetIpStatistics := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIpStatistics' ) ;
GetIpNetTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIpNetTable' ) ;
GetIpAddrTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIpAddrTable' ) ;
GetIpForwardTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIpForwardTable'
) ;
GetIcmpStatistics := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIcmpStatistics'
) ;
GetRTTAndHopCount := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetRTTAndHopCount'
) ;

GetIfTable := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIfTable' ) ;
GetIfEntry := GetProcAddress (IpHlpModule, ' GetIfEntry' ) ;
GetFriendlyIfIndex := GetProcAddress (IpHlpModule, '
GetFriendlyIfIndex' ) ;
end;

initialization
IpHlpModule := 0 ;
finalization
if IpHlpModule <> 0 then
begin
    FreeLibrary (IpHlpModule) ;
    IpHlpModule := 0 ;
end ;

end.

```

Файл IPHelper.pas- функції роботи з IP-протоколом

```

unit IPHelper;

interface

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Classes, Dialogs, IpHlpApi;

const
  NULL_IP      = ' 0.0. 0.0' ;

//---перетворення добре відомих номерів портів до імен сервісів-----
type
  TWellKnownPort = record
    Prt: DWORD;
    Srv: string[20];
  end;

const
  // тільки найбільш популярні сервіси...
  WellKnownPorts: array[1..32] of TWellKnownPort
  = (
  //   ( Prt: 0; Srv:  ' RESRVED' ),      {Зарезервовано}
    ( Prt: 7; Srv:  ' ECHO  ' ),      {Ping      }
    ( Prt: 9; Srv:  ' DISCARD' ),
    ( Prt: 13; Srv: ' DAYTIME' ),
    ( Prt: 17; Srv: ' QOTD  ' ),      {Показчик на день}
    ( Prt: 19; Srv: ' CHARGEN' ),     {Генератор символів}
    ( Prt: 20; Srv: ' FTPDATA' ),     { File Transfer Protocol- дані}
    ( Prt: 21; Srv: ' FTPCTRL' ),     { File Transfer Protocol- управління}
    ( Prt: 22; Srv: ' SSH   ' ),
    ( Prt: 23; Srv: ' TELNET ' ),
    ( Prt: 25; Srv: ' SMTP  ' ),      { Simple Mail Transfer Protocol}
    ( Prt: 37; Srv: ' TIME  ' ),      { Часовий протокол }
    ( Prt: 43; Srv: ' WHOIS ' ),      { Сервіс - Кто це }
    ( Prt: 53; Srv: ' DNS   ' ),      { Domain Name Service }
    ( Prt: 67; Srv: ' BOOTPS ' ),     { BOOTP Сервер }
    ( Prt: 68; Srv: ' BOOTPC ' ),     { BOOTP Кієнт }
    ( Prt: 69; Srv: ' TFTP  ' ),      { стандартний FTP }
    ( Prt: 70; Srv: ' GOPHER ' ),     { Протокол Gopher }
    ( Prt: 79; Srv: ' FINGER ' ),     { Протокол Finger }
    ( Prt: 80; Srv: ' HTTP  ' ),      { Протокол HTTP }
    ( Prt: 88; Srv: ' KERBROS' ),     { Протокол Kerberos }
    ( Prt: 109; Srv: ' POP2  ' ),     { Протокол Post Office Protocol Version
2 }
    ( Prt: 110; Srv: ' POP3  ' ),     { Протокол Post Office Protocol Version
3 }
    ( Prt: 111; Srv: ' SUN_RPC' ),     { Протокол SUN Remote Procedure Call }
    ( Prt: 119; Srv: ' NNTP  ' ),     { Протокол Network News Transfer
Protocol }
    ( Prt: 123; Srv: ' NTP   ' ),     { Протокол Network Time protocol }
  )
    ( Prt: 135; Srv: ' DCOMRPC' ),     { Протокол Location Service }
  )
    ( Prt: 137; Srv: ' NBNAME ' ),     { NETBIOS сервіс імен }
    ( Prt: 138; Srv: ' NBDGRAM' ),     { NETBIOS сервіс датаграм }
    ( Prt: 139; Srv: ' NBSESS ' ),     { NETBIOS сервіс сесій }
    ( Prt: 143; Srv: ' IMAP  ' ),     { Протокол Internet Message Access
Protocol }
    ( Prt: 161; Srv: ' SNMP  ' ),     { Протокол Simple Netw. Management
Protocol }
    ( Prt: 169; Srv: ' SEND  ' )
  )

```

```

);

//-----перетворення ICMP кодів помилок до рядків-----

const
  ICMP_ERROR_BASE = 11000;
  IcmpErr : array[1..22] of string =
  (
    ' IP_BUFFER_TOO_SMALL' , ' IP_DEST_NET_UNREACHABLE' , '
IP_DEST_HOST_UNREACHABLE' ,
    ' IP_PROTOCOL_UNREACHABLE' , ' IP_DEST_PORT_UNREACHABLE' , ' IP_NO_RESOURCES'
  ,
    ' IP_BAD_OPTION' , ' IP_HARDWARE_ПОМИЛКА' , ' IP_PACKET_TOO_BIG' , '
IP_REQUEST_TIMED_OUT' ,
    ' IP_BAD_REQUEST' , ' IP_BAD_ROUTE' , ' IP_TTL_EXPIRED_TRANSIT' ,
    ' IP_TTL_EXPIRED_REASSEM' , ' IP_PARAMETER_PROBLEM' , ' IP_SOURCE_QUENCH' ,
    ' IP_OPTION_TOO_BIG' , ' IP_BAD_DESTINATION' , ' IP_ADDRESS_DELETED' ,
    ' IP_SPEC_MTU_CHANGE' , ' IP_MTU_CHANGE' , ' IP_UNLOAD'
  );

//-----Перетворення різних перерахованих величин у рядки-----

  ARPEntryType : array[1..4] of string = ( ' інший' , ' неправильний' ,
    ' динамічний' , ' статичний'
  );
  TCPConnState :
    array[1..12] of string =
    ( ' closed' , ' listening' , ' syn_sent' ,
      ' syn_rcvd' , ' established' , ' fin_wait1' ,
      ' fin_wait2' , ' close_wait' , ' closing' ,
      ' last_ack' , ' time_wait' , ' delete_tcb'
    );
  TCPToAlgo : array[1..4] of string =
    ( ' Const.Timeout' , ' MIL-STD-1778' ,
      ' Van Jacobson' , ' інший' );
  IPForwTypes : array[1..4] of string =
    ( ' інший' , ' invalid' , ' local' , ' remote' );
  IPForwProtos : array[1..18] of string =
    ( ' інший' , ' LOCAL' , ' NETMGMT' , ' ICMP' , ' EGP' ,
      ' GGP' , ' HELLO' , ' RIP' , ' IS_IS' , ' ES_IS' ,
      ' CISCO' , ' BBN' , ' OSPF' , ' BGP' , ' BOOTP' ,
      ' AUTO_STAT' , ' STATIC' , ' NOT_DOD' );

type
// для IpHlpNetworkParams
  TNetworkParams = record
    HostName: string ;
    DomainName: string ;
    CurrentDnsServer: string ;
    DnsServerTot: integer ;
    DnsServerNames: array [0..9] of string ;
    NodeType: UINT;
    ScopeID: string ;
    EnableRouting: UINT;
    EnableProxy: UINT;
    EnableDNS: UINT;
  end;

  TIfRows = array of TMibIfRow ; // динамічний масив колонок

// для IpHlpAdaptersInfo
  TAdaptorInfo = record
    AdapterName: string ;

```

```

Description: string ;
MacAddress: string ;
Index: DWORD;
aType: UINT;
DHCPEnabled: UINT;
CurrIPAddress: string ;
CurrIPMask: string ;
IPAddressTot: integer ;
IPAddressList: array of string ;
IPMaskList: array of string ;
GatewayTot: integer ;
GatewayList: array of string ;
DHCPTot: integer ;
DHCPSTotal: array of string ;
HaveWINS: BOOL;
PrimWINSTot: integer ;
PrimWINSServer: array of string ;
SecWINSTot: integer ;
SecWINSServer: array of string ;
LeaseObtained: LongInt ; // UNIX час, секунди з 1970
LeaseExpires: LongInt;   // UNIX час, секунди з 1970
end ;

TAdaptorRows = array of TAdaptorInfo ;

//-----експортуємі дані-----

function IpHlpAdaptersInfo(var AdpTot: integer;var AdpRows: TAdaptorRows):
integer ;
procedure Get_AdaptersInfo( List: TStrings );
function IpHlpNetworkParams (var NetworkParams: TNetworkParams): integer ;
procedure Get_NetworkParams( List: TStrings );
procedure Get_ARPTable( List: TStrings );
procedure Get_TCPTable( List: TStrings );
procedure Get_TCPStatistics( List: TStrings );
function IpHlpTCPStatistics (var TCPStats: TMibTCPStats): integer ;
procedure Get_UDPTable( List: TStrings );
procedure Get_UDPStatistics( List: TStrings );
function IpHlpUdpStatistics (UdpStats: TMibUDPStats): integer ;
procedure Get_IPAddrTable( List: TStrings );
procedure Get_IPForwardTable( List: TStrings );
procedure Get_IPStatistics( List: TStrings );
function IpHlpIPStatistics (var IPStats: TMibIPStats): integer ;
function Get_RTTAndHopCount( IPAddr: DWORD; MaxHops: Longint;
var RTT: longint; var HopCount: longint ): integer;
procedure Get_ICMPStats( ICMPIn, ICMPOut: TStrings );
function IpHlpIfTable(var IfTot: integer; var IfRows: TIfRows): integer ;
procedure Get_IfTable( List: TStrings );
function IpHlpIfEntry(Index: integer; var IfRow: TMibIfRow): integer ;
procedure Get_RecentDestIPs( List: TStrings );

// функції перетворення
function MacAddr2Str( MacAddr: TMacAddress; size: integer ): string;
function IpAddr2Str( IPAddr: DWORD ): string;
function Str2IpAddr( IPStr: string ): DWORD;
function Port2Str( nwoPort: DWORD ): string;
function Port2Wrd( nwoPort: DWORD ): DWORD;
function Port2Svc( Port: DWORD ): string;
function ICMPErr2Str( ICMPErrCode: DWORD) : string;

implementation

var
RecentIPs      : TStringList;

//-----Основні функції-----

{ отримання наступного "токена" з рядка }

```

```

function NextToken( var s: string; Separator: char ): string;
var
  Sep_Pos      : byte;
begin
  Result := ' ';
  if length( s ) > 0 then begin
    Sep_Pos := pos( Separator, s );
    if Sep_Pos > 0 then begin
      Result := copy( s, 1, Pred( Sep_Pos ) );
      Delete( s, 1, Sep_Pos );
    end
    else begin
      Result := s;
      s := ' ';
    end;
  end;
end;

//-----
{ перетворення числового MAC-адреса до ww-xx-yy-zz рядка }
function MacAddr2Str( MacAddr: TMacAddress; size: integer ): string;
var
  i      : integer;
begin
  if Size = 0 then
    begin
      Result := ' 00-00-00' ;
      EXIT;
    end
  else Result := ' ';
  //
  for i := 1 to Size do
    Result := Result + IntToHex( MacAddr[i], 2) + ' -' ;
    Delete( Result, Length( Result ), 1 );
  end;
end;

//-----
{ перетворення IP-адреси в мережний байт типу DWORD }
function IpAddr2Str( IPAddr: DWORD ): string;
var
  i      : integer;
begin
  Result := ' ';
  for i := 1 to 4 do
    begin
      Result := Result + Format( ' %3d.' , [IPAddr and $FF] );
      IPAddr := IPAddr shr 8;
    end;
    Delete( Result, Length( Result ), 1 );
  end;
end;

//-----
{ перетворення крапкової десяткової IP-адреси в мережний байт типу DWORD}
function Str2IpAddr( IPStr: string ): DWORD;
var
  i      : integer;
  Num    : DWORD;
begin
  Result := 0;
  for i := 1 to 4 do
    try
      Num := ( StrToInt( NextToken( IPStr, ' .' ) ) ) shl 24;
      Result := ( Result shr 8 ) or Num;
    except
      Result := 0;
    end;
  end;
end;
end;

```

```

//-----
{ перетворення номеру порту в мережний байт типу DWORD }
function Port2Wrd( nwoPort: DWORD ): DWORD;
begin
  Result := Swap( WORD( nwoPort ) );
end;

//-----
{ перетворення номеру порту в мережний байт типу string }
function Port2Str( nwoPort: DWORD ): string;
begin
  Result := IntToStr( Port2Wrd( nwoPort ) );
end;

//-----
{ перетворення номеру порту в сервіс ID }
function Port2Svc( Port: DWORD ): string;
var
  i          : integer;
begin
  Result := Format( ' %4d' , [Port] ); // у випадку, якщо порт не знайдено
  for i := Low( WellKnownPorts ) to High( WellKnownPorts ) do
    if Port = WellKnownPorts[i].Prt then
      begin
        Result := WellKnownPorts[i].Srv;
        BREAK;
      end;
  end;
end;

//-----
{ голова частина, фіксація мережних параметрів досліджуємої мережі системи
кібербезпеки розподіленої NPMD}

procedure Get_NetworkParams( List: TStrings );
var
  NetworkParams: TNetworkParams ;
  I, ErrorCode: integer ;
begin
  if not Assigned( List ) then EXIT;
  List.Clear;
  ErrorCode := IpHlpNetworkParams (NetworkParams) ;
  if ErrorCode <> 0 then
    begin
      List.Add (SysErrorMessage (ErrorCode));
      exit;
    end ;
  with NetworkParams do
    begin
      List.Add( ' Ім'я хосту           : ' + HostName );
      List.Add( ' Домен              : ' + DomainName );
      List.Add( ' NETBIOS тип : ' + NETBIOSTypes[NodeType] );
      List.Add( ' DHCP область       : ' + ScopeID );
      List.Add( ' ROUTING визначено  : ' + IntToStr( EnableRouting ) );
      List.Add( ' PROXY визначено   : ' + IntToStr( EnableProxy ) );
      List.Add( ' DNS визначено     : ' + IntToStr( EnableDNS ) );
      if DnsServerTot <> 0 then
        begin
          for I := 0 to Pred (DnsServerTot) do
            List.Add( ' DNS адреса серверу : ' + DnsServerNames [I] );
          end ;
        end ;
    end ;
end ;

//-----//
function IpHlpNetworkParams (var NetworkParams: TNetworkParams): integer ;
var
  FixedInfo      : PTFixedInfo;          // дані
  InfoSize       : Longint;
  PDnsServer     : PTIP_ADDR_STRING ;   // дані

```

```

begin
  InfoSize := 0 ; // дані
  result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
  if NOT LoadIpHlp then exit ;
  result := GetNetworkParams( Nil, @InfoSize ) ; // дані
  if result <> ERROR_BUFFER_OVERFLOW then exit ; // дані
  GetMem (FixedInfo, InfoSize) ; // дані
  try
    result := GetNetworkParams( FixedInfo, @InfoSize ) ; // дані
    if result <> ERROR_SUCCESS then exit ;
    NetworkParams.DnsServerTot := 0 ;
    with FixedInfo^ do
      begin
        NetworkParams.HostName := trim (HostName) ;
        NetworkParams.DomainName := trim (DomainName) ;
        NetworkParams.ScopeId := trim (ScopeID) ;
        NetworkParams.NodeType := NodeType ;
        NetworkParams.EnableRouting := EnableRouting ;
        NetworkParams.EnableProxy := EnableProxy ;
        NetworkParams.EnableDNS := EnabledDNS ;
        NetworkParams.DnsServerNames [0] := DNSServerList.IPAddress ; // дані
        if NetworkParams.DnsServerNames [0] <> ` ` then
          NetworkParams.DnsServerTot := 1 ;
        PDnsServer := DnsServerList.Next;
        while PDnsServer <> Nil do
          begin
            NetworkParams.DnsServerNames [NetworkParams.DnsServerTot] :=
              PDnsServer^.IPAddress ; // дані
            inc (NetworkParams.DnsServerTot) ;
            if NetworkParams.DnsServerTot >=
              Length (NetworkParams.DnsServerNames) then exit ;
            PDnsServer := PDnsServer.Next ;
          end;
        end ;
      finally
        FreeMem (FixedInfo) ; // дані
      end ;
    end;
  //-----

function ICMPErr2Str( ICMPErrCode: DWORD) : string;
begin
  Result := ` UnknownError : ` + IntToStr( ICMPErrCode ) ;
  dec( ICMPErrCode, ICMP_ERROR_BASE ) ;
  if ICMPErrCode in [Low(ICMPerr)..High(ICMPerr)] then
    Result := ICMPerr[ ICMPErrCode];
end;
//-----

// включення байтів у/з для кожного адаптера

function IpHlpIfTable(var IfTot: integer; var IfRows: TIfRows): integer ;
var
  I,
  TableSize : integer;
  pBuf, pNext : PChar;
begin
  result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
  if NOT LoadIpHlp then exit ;
  SetLength (IfRows, 0) ;
  IfTot := 0 ; // дані
  TableSize := 0;
  // перший виклик: необхідно отримати розмір пам' яті
  result := GetIfTable (Nil, @TableSize, false) ; // дані
  if result <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER then exit ;
  GetMem( pBuf, TableSize );

```

```

try
  FillChar (pBuf^, TableSize, #0); // очищаємо буфер з W98 не беремо
  крапку таблиці
  result := GetIfTable (PTMibIfTable (pBuf), @TableSize, false) ;
  if result <> NO_ERROR then exit ;
  IfTot := PTMibIfTable (pBuf)^.dwNumEntries ;
  if IfTot = 0 then exit ;
  SetLength (IfRows, IfTot) ;
  pNext := pBuf + SizeOf(IfTot) ;
  for i := 0 to Pred (IfTot) do
  begin
    IfRows [i] := PTMibIfRow (pNext )^ ;
    inc (pNext, SizeOf (TMibIfRow)) ;
  end;
finally
  FreeMem (pBuf) ;
end ;
end;

procedure Get_IfTable( List: TStrings );
var
  IfRows      : TIfRows ;
  Error, I    : integer;
  NumEntries  : integer;
  sDescr, sIfName: string ;
begin
  if not Assigned( List ) then EXIT;
  List.Clear;
  SetLength (IfRows, 0) ;
  Error := IpHlpIfTable (NumEntries, IfRows) ;
  if (Error <> 0) then
    List.Add( SysErrorMessage( GetLastError ) )
  else if NumEntries = 0 then
    List.Add( ' даних немає ' )
  else
    begin
      for I := 0 to Pred (NumEntries) do
      begin
        with IfRows [I] do
        begin
          if wszName [1] = #0 then
            sIfName := '\ '
          else
            sIfName := WideCharToString (@wszName) ; // конвертуємо Юнікод
            до рядка
            sIfName := trim (sIfName) ;
            sDescr := bDescr ;
            sDescr := trim (sDescr);
            List.Add (Format (
              ' %0.8x |%3d | %16s |%8d |%12d |%2d |%2d |%10d |%10d | %-s| %-s'
              ,
              [dwIndex, dwType, MacAddr2Str( TMacAddress( bPhysAddr ) ,
                dwPhysAddrLen ), dwMTU, dwSpeed, dwAdminStatus,
                dwOperStatus, Int64 (dwInOctets), Int64 (dwOutOctets), //
                конвертуємо до 32-біт
                sIfName, sDescr] ) // дані, додані в/з
            );
        end;
      end ;
    end ;
  SetLength (IfRows, 0) ; // вільна пам' ять
end ;

function IpHlpIfEntry(Index: integer; var IfRow: TMibIfRow): integer ;
begin
  result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
  if NOT LoadIpHlp then exit ;
  FillChar (IfRow, SizeOf (TMibIfRow), #0); // очищаємо буфер з W98 не беремо
  IfRow.dwIndex := Index ;

```

```

    result := GetIfEntry (@IfRow) ;
end ;

//-----
{ інформація про інсталювані адаптери }

function IpHlpAdaptersInfo(var AdpTot: integer; var AdpRows: TAdaptorRows):
integer ;
var
    BufLen      : DWORD;
    AdapterInfo  : PTIP_ADAPTER_INFO;
    PIPAddr     : PTIP_ADDR_STRING;
    PBuf        : PCHAR ;
    I           : integer ;
begin
    SetLength (AdpRows, 4) ;
    AdpTot := 0 ;
    BufLen := 0 ;
    result := GetAdaptersInfo( Nil, @BufLen );
    if (result <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER) and (result = NO_ERROR) then exit ;
    GetMem( pBuf, BufLen );
    try
        FillChar (pBuf^, BufLen, #0); // очищуємо буфер
        result := GetAdaptersInfo( PTIP_ADAPTER_INFO (PBuf), @BufLen );
        if result = NO_ERROR then
            begin
                AdapterInfo := PTIP_ADAPTER_INFO (PBuf) ;
                while ( AdapterInfo <> nil ) do
                    begin
                        AdpRows [AdpTot].IPAddressTot := 0 ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].IPAddressList, 2) ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].IPMaskList, 2) ;
                        AdpRows [AdpTot].GatewayTot := 0 ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].GatewayList, 2) ;
                        AdpRows [AdpTot].DHCPtot := 0 ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].DHCPserver, 2) ;
                        AdpRows [AdpTot].PrimWINSTot := 0 ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].PrimWINSServer, 2) ;
                        AdpRows [AdpTot].SecWINSTot := 0 ;
                        SetLength (AdpRows [AdpTot].SecWINSServer, 2) ;
                        AdpRows [AdpTot].CurrIPAddress := NULL_IP;
                        AdpRows [AdpTot].CurrIPMask := NULL_IP;
                        AdpRows [AdpTot].AdapterName := Trim( string(
AdapterInfo^.AdapterName ) );
                        AdpRows [AdpTot].Description := Trim( string(
AdapterInfo^.Description ) );
                        AdpRows [AdpTot].MacAddress := MacAddr2Str( TMacAddress(
AdapterInfo^.Address ),
AdapterInfo^.AddressLength ) ;
                        AdpRows [AdpTot].Index := AdapterInfo^.Index ;
                        AdpRows [AdpTot].aType := AdapterInfo^.aType ;
                        AdpRows [AdpTot].DHCPEnabled := AdapterInfo^.DHCPEnabled ;
                        if AdapterInfo^.CurrentIPAddress <> Nil then
                            begin
                                AdpRows [AdpTot].CurrIPAddress :=
AdapterInfo^.CurrentIPAddress.IpAddress ;
                                AdpRows [AdpTot].CurrIPMask :=
AdapterInfo^.CurrentIPAddress.IpMask ;
                            end ;

                        // беремо список IP адрес та конвертуємо в IPAddressList
                        I := 0 ;
                        PIPAddr := @AdapterInfo^.IPAddressList ;
                        while (PIPAddr <> Nil) do
                            begin
                                AdpRows [AdpTot].IPAddressList [I] := PIPAddr.IpAddress ;
                                AdpRows [AdpTot].IPMaskList [I] := PIPAddr.IpMask ;
                                PIPAddr := PIPAddr.Next ;
                                inc (I) ;
                            end ;
                    end ;
                AdapterInfo := AdapterInfo^.Next ;
            end ;
        else
            result := result ;
        end ;
    except
        result := ERROR_INVALID_PARAMETER ;
    end ;
end ;

```

```

        if Length (AdpRows [AdpTot].IPAddressList) <= I then
        begin
            SetLength (AdpRows [AdpTot].IPAddressList, I -2) ;
            SetLength (AdpRows [AdpTot].IPMaskList, I -2) ;
        end ;
    end ;
    AdpRows [AdpTot].IPAdressTot := I ;

// беремо список IP адрес для GatewayList
    I := 0 ;
    PIPAddr := @AdapterInfo^.GatewayList ;
    while (PIPAddr <> Nil) do
    begin
        AdpRows [AdpTot].GatewayList [I] := PIPAddr.IPAddress ;
        PIPAddr := PIPAddr.Next ;
        inc (I) ;
        if Length (AdpRows [AdpTot].GatewayList) <= I then
            SetLength (AdpRows [AdpTot].GatewayList, I -2) ;
    end ;
    AdpRows [AdpTot].GatewayTot := I ;

// беремо список IP адрес для GatewayList
    I := 0 ;
    PIPAddr := @AdapterInfo^.DHCPSTotal ;
    while (PIPAddr <> Nil) do
    begin
        AdpRows [AdpTot].DHCPSTotal [I] := PIPAddr.IPAddress ;
        PIPAddr := PIPAddr.Next ;
        inc (I) ;
        if Length (AdpRows [AdpTot].DHCPSTotal) <= I then
            SetLength (AdpRows [AdpTot].DHCPSTotal, I -2) ;
    end ;
    AdpRows [AdpTot].DHCPTot := I ;

// беремо список IP адрес для PrimaryWINSServer
    I := 0 ;
    PIPAddr := @AdapterInfo^.PrimaryWINSServer ;
    while (PIPAddr <> Nil) do
    begin
        AdpRows [AdpTot].PrimWINSServer [I] := PIPAddr.IPAddress ;
        PIPAddr := PIPAddr.Next ;
        inc (I) ;
        if Length (AdpRows [AdpTot].PrimWINSServer) <= I then
            SetLength (AdpRows [AdpTot].PrimWINSServer, I -2) ;
    end ;
    AdpRows [AdpTot].PrimWINSTot := I ;

// беремо список IP адрес для SecondaryWINSServer
    I := 0 ;
    PIPAddr := @AdapterInfo^.SecondaryWINSServer ;
    while (PIPAddr <> Nil) do
    begin
        AdpRows [AdpTot].SecWINSServer [I] := PIPAddr.IPAddress ;
        PIPAddr := PIPAddr.Next ;
        inc (I) ;
        if Length (AdpRows [AdpTot].SecWINSServer) <= I then
            SetLength (AdpRows [AdpTot].SecWINSServer, I -2) ;
    end ;
    AdpRows [AdpTot].SecWINSTot := I ;

    AdpRows [AdpTot].LeaseObtained := AdapterInfo^.LeaseObtained ;
    AdpRows [AdpTot].LeaseExpires := AdapterInfo^.LeaseExpires ;

    inc (AdpTot) ;
    if Length (AdpRows) <= AdpTot then
        SetLength (AdpRows, AdpTot -2) ; // більше пам' яти
    AdapterInfo := AdapterInfo^.Next ;
end ;
SetLength (AdpRows, AdpTot) ;

```

```

        end ;
    finally
        FreeMem( pBuf );
    end ;
end ;

procedure Get_AdaptersInfo( List: TStrings );
var
    AdpTot: integer;
    AdpRows: TAdaptorRows ;
    Error: DWORD ;
    I: integer ;
    //J: integer ;
    //S: string ;          id.
begin
    if not Assigned( List ) then EXIT;
    List.Clear;
    SetLength (AdpRows, 0) ;
    AdpTot := 0 ;
    Error := IpHlpAdaptersInfo(AdpTot, AdpRows) ;
    if (Error <> 0) then
        List.Add( SysErrorMessage( GetLastError ) )
    else if AdpTot = 0 then
        List.Add( ' даних немає ' )
    else
        begin
            for I := 0 to Pred (AdpTot) do
                begin
                    with AdpRows [I] do
                        begin
                            //List.Add(AdapterName + ' | ' + Description ); // jpt : не
                            використовується
                            List.Add( Format( ' %8.8x | %6s | %16s | %2d | %16s | %16s | %16s' ,
                                [Index, AdaptTypes[aType], MacAddress, DHCPEnabled,
                                    GatewayList [0], DHCPServer [0], PrimWINSServer [0]] ) );
                            {if IPAddressTot <> 0 then // jpt : не використовується
                                begin
                                    S := ' ' ;
                                    for J := 0 to Pred (IPAddressTot) do
                                        S := S + IPAddressList [J] + ' / ' + IPMaskList [J] + '
                                | ' ;
                                    List.Add(IntToStr (IPAddressTot) + ' IP Adresse(s): ' + S);
                                end ;
                                List.Add( ' ' ); }
                            end ;
                        end ;
                    end ;
                end ;
            SetLength (AdpRows, 0) ;
        end ;

//-----
{ моніторимо час доступу до IP досліджуємої мережі системи кібербезпеки
розподіленої NPMD}
function Get_RTTAndHopCount( IPAddr: DWORD; MaxHops: Longint; var RTT: Longint;
var HopCount: Longint ): integer;
begin
    if not GetRTTAndHopCount( IPAddr, @HopCount, MaxHops, @RTT ) then
        begin
            Result := GetLastError;
            RTT :=-1; // Розположення BAD_HOST_NAME,etc...
            HopCount :=-1;
        end
    else
        Result := NO_ERROR;
    end;
end;

//-----
{ ARP-таблиця включає відношення між віддаленим IP та віддаленим MAC-адресом.
}

```

```

procedure Get_ARPTable( List: TStrings );
var
  IPNetRow      : TMibIPNetRow;
  TableSize     : DWORD;
  NumEntries    : DWORD;
  ErrorCode     : DWORD;
  i             : integer;
  pBuf          : PChar;
begin
  if not Assigned( List ) then EXIT;
  List.Clear;
  // перший виклик: беремо довжину таблиці
  TableSize := 0;
  ErrorCode := GetIPNetTable( Nil, @TableSize, false ); // дані
  //
  if ErrorCode = ERROR_NO_DATA then
  begin
    List.Add( ' ARP-кеш пустий.' );
    EXIT;
  end;
  // беремо таблицю
  GetMem( pBuf, TableSize );
  NumEntries := 0 ;
  try
    ErrorCode := GetIpNetTable( PTMIBIPNetTable( pBuf ), @TableSize, false );
    if ErrorCode = NO_ERROR then
    begin
      NumEntries := PTMIBIPNetTable( pBuf )^.dwNumEntries;
      if NumEntries > 0 then
      begin
        inc( pBuf, SizeOf( DWORD ) ); // беремо розмір останньої таблиці
        for i := 1 to NumEntries do
        begin
          IPNetRow := PTMIBIPNetRow( pBuf )^;
          with IPNetRow do
            List.Add( Format( '%8x | %12s | %16s | %10s' ,
                               [dwIndex, MacAddr2Str( bPhysAddr, dwPhysAddrLen ),
                               IPAddr2Str( dwAddr ), ARPEntityType[dwType]
                               ]));
            inc( pBuf, SizeOf( IPNetRow ) );
          end;
        end
      else
        List.Add( ' ARP-кеш пустий.' );
      end
    else
      List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );

      // необхідно відновити показник!
    finally
      dec( pBuf, SizeOf( DWORD ) + NumEntries -SizeOf( IPNetRow ) );
      FreeMem( pBuf );
    end ;
  end;
//-----
procedure Get_TCPTable( List: TStrings );
var
  TCPRow       : TMIBTCPRow;
  i,
  NumEntries   : integer;
  TableSize    : DWORD;
  ErrorCode    : DWORD;
  DestIP       : string;
  pBuf         : PChar;
begin
  if not Assigned( List ) then EXIT;
  List.Clear;

```

```

RecentIPs.Clear;
// перший виклик: беремо довжину таблиці
TableSize := 0;
NumEntries := 0 ;
ErrorCode := GetTCPTable( Nil, @TableSize, false ); // дані
if ErrorCode <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER then
    EXIT;

// беремо розмір пам'яті, викликаємо знову
GetMem( pBuf, TableSize );
// беремо таблицю
ErrorCode := GetTCPTable( PTMIBTCPTable( pBuf ), @TableSize, false );
if ErrorCode = NO_ERROR then
begin

    NumEntries := PTMIBTCPTable( pBuf )^.dwNumEntries;
    if NumEntries > 0 then
    begin
        inc( pBuf, SizeOf( DWORD ) ); // беремо розмір останньої таблиці
        for i := 1 to NumEntries do
        begin
            TCPRow := PTMIBTCPRow( pBuf )^; // беремо останній запис
            with TCPRow do
            begin
                if dwRemoteAddr = 0 then
                    dwRemotePort := 0;
                DestIP := IPAddr2Str( dwRemoteAddr );
                List.Add(
                    Format( ' %15s : %-7s | %15s : %-7s | %-16s' ,
                        [IpAddr2Str( dwLocalAddr ),
                          Port2Svc( Port2Wrd( dwLocalPort ) ),
                          DestIP,
                          Port2Svc( Port2Wrd( dwRemotePort ) ),
                          TCPConnState[dwState]
                        ] ) );
                //
                if (not ( dwRemoteAddr = 0 ))
                    and ( RecentIps.IndexOf( DestIP ) = -1 ) then
                    RecentIPs.Add( DestIP );
            end;
            inc( pBuf, SizeOf( TMIBTCPRow ) );
        end;
    end;
end
else
    List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
dec( pBuf, SizeOf( DWORD ) + NumEntries -SizeOf( TMibTCPRow ) );
FreeMem( pBuf );
end;

//-----
procedure Get_TCPStatistics( List: TStrings );
var
    TCPStats      : TMibTCPStats;
    ErrorCode      : DWORD;
begin
    if not Assigned( List ) then EXIT;
    List.Clear;
    if NOT LoadIpHlp then exit ;
    ErrorCode := GetTCPStatistics( @TCPStats );
    if ErrorCode = NO_ERROR then
        with TCPStats do
        begin
            List.Add( ' Алгоритм повторної передачі : ' + TCPToAlgo[dwRTOAlgorithm]
                );
            List.Add( ' Мінімальний час виходу          : ' + IntToStr( dwRTOMin ) + '
                ms' );
            List.Add( ' Максимальний час виходу          : ' + IntToStr( dwRTOMax ) + '
                ms' );
        end;
    end;
end;

```

```

        List.Add( ' Максимальне число підключень : ' + IntToStr( dwRTOAlgorithm )
    );
    List.Add( ' Активні підключення          : ' + IntToStr( dwActiveOpens
    ) );
    List.Add( ' пасивні підключення        : ' + IntToStr( dwPassiveOpens
    ) );
    List.Add( ' Невдала спроба відкриття    : ' + IntToStr( dwAttemptFails )
    );
    List.Add( ' Скидання встановленого підключення : ' + IntToStr(
dwEstabResets ) );
    List.Add( ' Поточне встановлене підключення.: ' + IntToStr( dwCurrEstab )
    );
    List.Add( ' Отримані сегменти           : ' + IntToStr( dwInSegs ) );
    List.Add( ' Передані сегменти          : ' + IntToStr( dwOutSegs ) );
    List.Add( ' Перепідключені сегменти   : ' + IntToStr( dwReTransSegs ) );
    List.Add( ' помилка входу              : ' + IntToStr( dwInErrs ) );
    List.Add( ' Перезавантаження вихідних  : ' + IntToStr( dwOutRsts
    ) );
    List.Add( ' Сумарні зв'язки           : ' + IntToStr( dwNumConns ) );
    end
else
    List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
end;

function IpHlpTCPStatistics (var TCPStats: TMibTCPStats): integer ;
begin
    result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
    if NOT LoadIpHlp then exit ;
    result := GetTCPStatistics( @TCPStats );
end;

//-----
procedure Get_UDPTable( List: TStrings );
var
    UDPRow      : TMIBUDPRow;
    i,
    NumEntries  : integer;
    TableSize   : DWORD;
    ErrorCode   : DWORD;
    pBuf        : PChar;
begin
    if not Assigned( List ) then EXIT;
    List.Clear;

    // перший виклик: беремо довжину таблиці
    TableSize := 0;
    NumEntries := 0 ;
    ErrorCode := GetUDPTable( Nil, @TableSize, false );
    if ErrorCode <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER then
        EXIT;

    // виділяємо пам'ять, викликаємо знову
    GetMem( pBuf, TableSize );

    // беремо таблицю
    ErrorCode := GetUDPTable( PTMIBUDPTable( pBuf ), @TableSize, false );
    if ErrorCode = NO_ERROR then
        begin
            NumEntries := PTMIBUDPTable( pBuf )^.dwNumEntries;
            if NumEntries > 0 then
                begin
                    inc( pBuf, SizeOf( DWORD ) ); // беремо розмір останньої таблиці
                    for i := 1 to NumEntries do
                        begin
                            UDPRow := PTMIBUDPRow( pBuf )^; // беремо останій запис
                            with UDPRow do
                                List.Add( Format( ' %15s : %-6s' ,
                                    [IpAddr2Str( dwLocalAddr ),
                                    Port2Svc( Port2Wrd( dwLocalPort ) )
                                ]
                                )
                            );
                        end;
                    end;
                end;
        end;
end;

```

```

        ] ) );
        inc( pBuf, SizeOf( TMIBUDPRow ) );
    end;
end
else
    List.Add( ' немає даних.' );
end
else
    List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
dec( pBuf, SizeOf( DWORD ) + NumEntries -SizeOf( TMibUDPRow ) );
FreeMem( pBuf );
end;

//-----
procedure Get_IPAddrTable( List: TStrings );
var
    IPAddrRow      : TMibIPAddrRow;
    TableSize      : DWORD;
    ErrorCode       : DWORD;
    i               : integer;
    pBuf           : PChar;
    NumEntries      : DWORD;
begin
    if not Assigned( List ) then EXIT;
    List.Clear;
    TableSize := 0; ;
    NumEntries := 0 ;
    // перший виклик: беремо довжину таблиці
    ErrorCode := GetIpAddrTable( Nil, @TableSize, true ); // дані
    if ErrorCode <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER then
        EXIT;

    GetMem( pBuf, TableSize );
    // беремо таблицю
    ErrorCode := GetIpAddrTable( PTMibIPAddrTable( pBuf ), @TableSize, true );
    if ErrorCode = NO_ERROR then
        begin
            NumEntries := PTMibIPAddrTable( pBuf )^.dwNumEntries;
            if NumEntries > 0 then
                begin
                    inc( pBuf, SizeOf( DWORD ) );
                    for i := 1 to NumEntries do
                        begin
                            IPAddrRow := PTMIBIPAddrRow( pBuf )^;
                            with IPAddrRow do
                                List.Add( Format( ' %8.8x | %15s | %15s | %15s | %8.8d' ,
                                    [dwIndex,
                                    IPAddr2Str( dwAddr ),
                                    IPAddr2Str( dwMask ),
                                    IPAddr2Str( dwBCastAddr ),
                                    dwReasmSize
                                    ] ) );
                                inc( pBuf, SizeOf( TMIBIPAddrRow ) );
                            end;
                        end
                    else
                        List.Add( ' немає даних.' );
                    end
                else
                    List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );

                // відновлюємо показчик!
                dec( pBuf, SizeOf( DWORD ) + NumEntries -SizeOf( IPAddrRow ) );
                FreeMem( pBuf );
            end;

//-----
{ отримуємо дані з таблиці маршрутизації досліджуємої мережі системи
кібербезпеки розподіленої NPMD; }

```

```

procedure Get_IPForwardTable( List: TStrings );
var
  IPForwRow      : TMibIPForwardRow;
  TableSize      : DWORD;
  ErrorCode      : DWORD;
  i              : integer;
  pBuf           : PChar;
  NumEntries     : DWORD;
begin

  if not Assigned( List ) then EXIT;
  List.Clear;
  TableSize := 0;

  // перший виклик: беремо довжину таблиці
  NumEntries := 0 ;
  ErrorCode := GetIpForwardTable( Nil, @TableSize, true);
  if ErrorCode <> ERROR_INSUFFICIENT_BUFFER then
    EXIT;

  // беремо таблицю
  GetMem( pBuf, TableSize );
  ErrorCode := GetIpForwardTable( PTMibIPForwardTable( pBuf ), @TableSize,
true);
  if ErrorCode = NO_ERROR then
    begin
      NumEntries := PTMibIPForwardTable( pBuf )^.dwNumEntries;
      if NumEntries > 0 then
        begin
          inc( pBuf, SizeOf( DWORD ) );
          for i := 1 to NumEntries do
            begin
              IPForwRow := PTMibIPForwardRow( pBuf )^;
              with IPForwRow do
                begin
                  if (dwForwardType < 1)
                    or (dwForwardType > 4) then
                      dwForwardType := 1 ; // дані
                  List.Add( Format(
                    ` %15s | %15s | %15s | %8.8x | %7s | %5.5d | %7s | %2.2d' ,
                    [IPAddr2Str( dwForwardDest ),
                    IPAddr2Str( dwForwardMask ),
                    IPAddr2Str( dwForwardNextHop ),
                    dwForwardIFIndex,
                    IPForwTypes[dwForwardType],
                    dwForwardNextHopAS,
                    IPForwProtos[dwForwardProto],
                    dwForwardMetric1
                    ] ) );
                  end ;
                  inc( pBuf, SizeOf( TMibIPForwardRow ) );
                end;
              end;
            else
              List.Add( ` немає даних.' );
            end
          else
              List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
            dec( pBuf, SizeOf( DWORD ) + NumEntries -SizeOf( TMibIPForwardRow ) );
            FreeMem( pBuf );
          end;
        end;
      //-----
    procedure Get_IPStatistics( List: TStrings );
    var
      IPStats      : TMibIPStats;
      ErrorCode    : integer;
    begin
      if not Assigned( List ) then EXIT;

```

```

if NOT LoadIpHlp then exit ;
ErrorCode := GetIPStatistics( @IPStats );
if ErrorCode = NO_ERROR then
begin
  List.Clear;
  with IPStats do
  begin
    if dwForwarding = 1 then
      List.add( ' Розблокована пересилка      : ' + ' так' )
    else
      List.add( ' Розблокована пересилка      : ' + ' ні' );
    List.add( ' Любий TTL                    : ' + inttostr( dwDefaultTTL ) );
    List.add( ' Датаграма прийнята           : ' + inttostr( dwInReceives ) );
    List.add( ' Помилка заголовку (In)       : ' + inttostr( dwInHdrErrors ) );
  );
  List.add( ' Помилка адреси (In)           : ' + inttostr( dwInAddrErrors ) );
  List.add( ' Датаграма переслана           : ' + inttostr( dwForwDatagrams ) );
  // дані
  List.add( ' Невизначений протокол (In)    : ' + inttostr( dwInUnknownProtos
) );
  List.add( ' Датаграма відмовлена          : ' + inttostr( dwInDiscards ) );
  List.add( ' Датаграма встановлена         : ' + inttostr( dwInDelivers ) );
  List.add( ' Зовнішній запит               : ' + inttostr( dwOutRequests ) );
  );
  List.add( ' Маршрутизація не виконана      : ' + inttostr(
dwRoutingDiscards ) );
  List.add( ' Немає маршрутів (Out)         : ' + inttostr( dwOutNoRoutes ) );
  );
  List.add( ' Перебраний час                 : ' + inttostr( dwReasmTimeOut ) );
  List.add( ' Запит перебору                 : ' + inttostr( dwReasmReqds ) );
  List.add( ' Повний перебор : ' + inttostr( dwReasmOKs ) );
  List.add( ' Помилка перебору              : ' + inttostr( dwReasmFails ) );
  List.add( ' Повна фрагментація: ' + inttostr( dwFragOKs ) );
  List.add( ' Помилка фрагментації         : ' + inttostr( dwFragFails ) );
  List.add( ' Датаграма фрагментована      : ' + inttostr( dwFRagCreates ) );
  );
  List.add( ' Кількість інтерфейсів          : ' + inttostr( dwNumIf ) );
  List.add( ' Кількість IP-адрес           : ' + inttostr( dwNumAddr ) );
  List.add( ' Маршрут в таблиці маршрутизатора : ' + inttostr( dwNumRoutes
) );
  );
  end;
end
else
  List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
end;

function IpHlpIPStatistics (var IPStats: TMibIPStats): integer ;      // дані
begin
  result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
  if NOT LoadIpHlp then exit ;
  result := GetIPStatistics( @IPStats );
end ;

//-----
procedure Get_UdpStatistics( List: TStrings );
var
  UdpStats      : TMibUDPStats;
  ErrorCode     : integer;
begin
  if not Assigned( List ) then EXIT;
  ErrorCode := GetUDPStatistics( @UdpStats );
  if ErrorCode = NO_ERROR then
  begin
    List.Clear;
    with UDPStats do
    begin
      List.add( ' Датаграми (In)           : ' + inttostr( dwInDatagrams ) );
      List.add( ' Датаграми (Out)          : ' + inttostr( dwOutDatagrams ) );
      List.add( ' Немає портів             : ' + inttostr( dwNoPorts ) );
    end;
  end;
end;

```

```

        List.add( ` Помилка      (In)      : ` + inttostr( dwInErrors ) );
        List.add( ` UDP список портів : ` + inttostr( dwNumAddrs ) );
    end;
end
else
    List.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
end;

//-----*//
function IpHlpUdpStatistics (UdpStats: TMibUDPStats): integer ;      // дані
begin
    result := ERROR_NOT_SUPPORTED ;
    if NOT LoadIpHlp then exit ;
    result := GetUDPStatistics (@UdpStats) ;
end ;

//-----
procedure Get_ICMPStats( ICMPIn, ICMPOut: TStrings );
var
    ErrorCode      : DWORD;
    ICMPStats      : PTMibICMPInfo;
begin
    if ( ICMPIn = nil ) or ( ICMPOut = nil ) then EXIT;
    ICMPIn.Clear;
    ICMPOut.Clear;
    New( ICMPStats );
    ErrorCode := GetICMPStatistics( ICMPStats );
    if ErrorCode = NO_ERROR then
    begin
        with ICMPStats.InStats do
        begin
            ICMPIn.Add( ` Прийнято повідомлень      : ` + IntToStr( dwMsgs ) );
            ICMPIn.Add( ` Помилка                  : ` + IntToStr( dwErrors ) );
            ICMPIn.Add( ` Розташування недосягнено   : ` + IntToStr( dwDestUnreachs
) );
            ICMPIn.Add( ` Час перевищений          : ` + IntToStr( dwTimeEcxcds ) );
            ICMPIn.Add( ` Проблеми з параметрами     : ` + IntToStr( dwParmProbs
) );
            ICMPIn.Add( ` Джерело відключено        : ` + IntToStr( dwSrcQuenchs ) );
            ICMPIn.Add( ` Переназначено             : ` + IntToStr( dwRedirects ) );
            ICMPIn.Add( ` Ехо запит                 : ` + IntToStr( dwEchos ) );
            ICMPIn.Add( ` Ехо відповідь            : ` + IntToStr( dwEchoReps ) );
            ICMPIn.Add( ` Запит мітки часу          : ` + IntToStr( dwTimeStamps ) );
            ICMPIn.Add( ` Відповідь мітки часу      : ` + IntToStr( dwTimeStampReps
) );
            ICMPIn.Add( ` Запит маски адрес : ` + IntToStr( dwAddrMasks ) );
            ICMPIn.Add( ` Відповідь маски адрес : ` + IntToStr( dwAddrReps ) );
        end;
        //
        with ICMPStats.OutStats do
        begin
            ICMPOut.Add( ` Повідомлення вправлено      : ` + IntToStr( dwMsgs ) );
            ICMPOut.Add( ` Помилка                    : ` + IntToStr( dwErrors ) );
            ICMPOut.Add( ` Розташування недосягнено   : ` + IntToStr( dwDestUnreachs
) );
            ICMPOut.Add( ` Час перевищений           : ` + IntToStr( dwTimeEcxcds ) );
            ICMPOut.Add( ` Проблеми з параметрами     : ` + IntToStr( dwParmProbs
) );
            ICMPOut.Add( ` Джерело відключено        : ` + IntToStr( dwSrcQuenchs ) );
            ICMPOut.Add( ` Переназначено             : ` + IntToStr( dwRedirects ) );
            ICMPOut.Add( ` Ехо запит                 : ` + IntToStr( dwEchos ) );
            ICMPOut.Add( ` Ехо відповідь            : ` + IntToStr( dwEchoReps ) );
            ICMPOut.Add( ` Запит мітки часу          : ` + IntToStr( dwTimeStamps ) );
            ICMPOut.Add( ` Відповідь мітки часу      : ` + IntToStr( dwTimeStampReps
) );
            ICMPOut.Add( ` Запит маски адрес: ` + IntToStr( dwAddrMasks ) );
            ICMPOut.Add( ` Відповідь маски адрес : ` + IntToStr( dwAddrReps ) );
        end;
    end
end
end

```

```
    else
        IcmpIn.Add( SysErrorMessage( ErrorCode ) );
        Dispose( ICMPStats );
    end;

//-----
procedure Get_RecentDestIPs( List: TStrings );
begin
    if Assigned( List ) then
        List.Assign( RecentIPs )
    end;

initialization

    RecentIPs := TStringList.Create;

finalization

    RecentIPs.Free;

end.
```

Кафедра КБПЗ – 2021 рік

**Файл TCP_IP.pas- монітор TCP/IP з'єднань досліджуємої мережі системи
кібербезпеки розподіленої NPMD**

```

unit TCP_IP;

interface

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls, Forms,
  Dialogs, StdCtrls, ExtCtrls, IPHelper, IpHlpApi, Buttons;

type
  TForm2 = class(TForm)
    StaticText2: TStaticText;
    StaticText3: TStaticText;
    TCPMemo: TMemo;
    UDPMemo: TMemo;
    Timer1: TTimer;
    cbTimer: TCheckBox;
    btRTTI: TSpeedButton;
    SpeedButton1: TSpeedButton;
    edtRTTI: TEdit;
    procedure Timer1Timer(Sender: TObject);
    procedure SpeedButton1Click(Sender: TObject);
    procedure btRTTIClick(Sender: TObject);
    procedure cbRecentIPsClick(Sender: TObject);
    procedure FormCreate(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
    procedure DOIpStuff;
  public
    { Public declarations }
  end;

var
  Form2: TForm2;

implementation

{$R *.dfm}

procedure TForm2.Timer1Timer(Sender: TObject);
begin
  if cbTimer.State = cbCHECKED then
  begin
    Timer1.Enabled := false;
    DoIPStuff;
    Timer1.Enabled := true;
  end;
end;

procedure TForm2.DOIpStuff;
begin
  Get_TCPTable( TCPMemo.Lines );
  Get_UDPTable( UDPMemo.Lines );

end;

procedure TForm2.SpeedButton1Click(Sender: TObject);
begin
  Speedbutton1.Enabled := false;
  DoIPStuff;
  Speedbutton1.Enabled := true;
end;

procedure TForm2.btRTTIClick(Sender: TObject);

```

```

var
  IPadr      : dword;
  Rtt, HopCount : longint;
  Res       : integer;
begin
  btRTTI.Enabled := false;
  Screen.Cursor := crHOURLGLASS;
  IPadr := Str2IPAddr( edtRTTI.Text );
  Res := Get_RTTAndHopCount( IPadr, 128, RTT, HopCount );
  if Res = NO_ERROR then
    ShowMessage( ' Час запиту '
      + inttostr( rtt ) + ' ms, '
      + inttostr( HopCount )
      + ' hops to : ' + edtRTTI.Text
    )
  else
    ShowMessage( ' Відбулася помилка:' + #13
      + ICMPErr2Str( Res ) );
  btRTTI.Enabled := true;
  Screen.Cursor := crDEFAULT;

end;

procedure TForm2.cbRecentIPsClick(Sender: TObject);
begin
  //edtRTTI.Text := cbRecentIPs.Items[cbRecentIPs.ItemIndex];
end;

procedure TForm2.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  if LoadIpHlp then
    begin
      DOIpStuff;
      Timer1.Enabled := true;
    end
  else
    ShowMessage( ' Інтернет помічник DLL не є доступним, або не підтримується'
  ) ;
end;

end.

```

**Файл Stat.pas- статистика досліджуємої мережі системи кібербезпеки розподіленої
NPMД**

```

unit Stat;

interface

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls, Forms,
  Dialogs, StdCtrls, ExtCtrls, IPHelper, IpHlpApi, Buttons;

type
  TForm3 = class(TForm)
    StaticText7: TStaticText;
    TCPStatMemo: TMemo;
    StaticText5: TStaticText;
    IPStatsMemo: TMemo;
    StaticText12: TStaticText;
    ICMPInMemo: TMemo;
    ICMPOutMemo: TMemo;
    StaticText4: TStaticText;
    UDPStatsMemo: TMemo;
    Timer1: TTimer;
    cbTimer: TCheckBox;
    btRTTI: TSpeedButton;
    edtRTTI: TEdit;
    procedure Timer1Timer(Sender: TObject);
    procedure btRTTIClick(Sender: TObject);
    procedure FormCreate(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
    procedure DOIpStuff;
  public
    { Public declarations }
  end;

var
  Form3: TForm3;

implementation

{$R *.dfm}

procedure TForm3.DOIpStuff;
begin
  Get_TCPStatistics( TCPStatMemo.Lines );
  Get_IPStatistics( IPStatsMemo.Lines );
  Get_UDPStatistics( UDPStatsMemo.Lines );
  Get_ICMPStats( ICMPInMemo.Lines, ICMPOutMemo.Lines );
end;

procedure TForm3.Timer1Timer(Sender: TObject);
begin
  if cbTimer.State = cbCHECKED then
  begin
    Timer1.Enabled := false;
    DoIPStuff;
    Timer1.Enabled := true;
  end;
end;

procedure TForm3.btRTTIClick(Sender: TObject);
var
  IPadr      : dword;
  Rtt, HopCount : longint;

```

```
Res          : integer;
begin
  btRTTI.Enabled := false;
  Screen.Cursor := crHOURLASS;
  IPadr := Str2IPAddr( edtRTTI.Text );
  Res := Get_RTTAndHopCount( IPadr, 128, RTT, HopCount );
  if Res = NO_ERROR then
    ShowMessage( ' Час запиту '
      + inttostr( rtt ) + ' ms, '
      + inttostr( HopCount )
      + ' hops to : ' + edtRTTI.Text
    )
  else
    ShowMessage( ' Помилка:' + #13
      + ICMPErr2Str( Res ) ) ;
  btRTTI.Enabled := true;
  Screen.Cursor := crDEFAULT;

end;

procedure TForm3.FormCreate(Sender: TObject);
begin
  if LoadIpHlp then
  begin
    DOIpStuff;
    Timer1.Enabled := true;
  end
  else
    ShowMessage( 'Інтернет помічник DLL не є доступним, або не підтримується'
  ) ;
end;

end.
```

Файл About.pas - довідка

```
unit About;

interface

uses
  Windows, Messages, SysUtils, Variants, Classes, Graphics, Controls, Forms,
  Dialogs, StdCtrls, ExtCtrls;

type
  TForm1 = class(TForm)
    Label1: TLabel;
    Label2: TLabel;
    Label3: TLabel;
    Label4: TLabel;
    Label5: TLabel;
    Label7: TLabel;
    Label8: TLabel;
    Label9: TLabel;
    Button1: TButton;
    Image2: TImage;
    Image1: TImage;
    Image3: TImage;
    procedure Button1Click(Sender: TObject);
  private
    { Private declarations }
  public
    { Public declarations }
  end;

var
  Form1: TForm1;

implementation

{$R *.dfm}

procedure TForm1.Button1Click(Sender: TObject);
begin
  Form1.Close;
end;

end.
```